

HRVATSKA
GOSPODARSKA
KOMORA

Hrvatska vaš poslovni partner

Hrvatska vaš poslovni partner

**Predsjednik Hrvatske
gospodarske komore**
dr. sc. Luka Burilović

Nadam se da ćemo ovo pandemijsko razdoblje što prije zaboraviti i okrenuti novu stranicu u društvenom, a posebno gospodarskom životu. Prije iznenadnog globalnog zatvaranja hrvatska ekonomija bilježila je pozitivne trendove i bila na dobrom putu da počne sustizati međunarodnu konkurenciju. Ova kriza nas je, kao i cijeli svijet, ozbiljno uzdrmala, no moramo se što prije vratiti na stazu rasta. Ključnu ulogu u tome će igrati kvalitetna priprema za razdoblje post-korone. Iako je još uvijek previše nepoznanica u igri, ne smijemo čekati prekriženih ruku. Već sada moramo pametnim politikama graditi svoju poziciju za što bolji proizvodni i izvozni start u svijetu nakon pandemije.

To prije svega podrazumijeva očuvanje vitalnosti našega gospodarstva zaštitom likvidnosti i radnih mjesta, ali i udaranje temelja novom, dugoročno održivom rastu. Hrvatska gospodarska komora na tome radi od samog početka ove krize te smo u suradnji s našim članicama pripremili i prema Vladi i institucijama prosljedili 789 prijedloga mjera za borbu protiv krize, od kojih je oko 80 posto u potpunosti ili djelomično prihvaćeno. Kontinuirano pratimo stanje na terenu i prilagođavamo svoje djelovanje potrebama poduzetnika, uz paralelnu optimizaciju i digitalizaciju vlastitog poslovanja.

Fokusirali smo se na manje, specijalizirane timove koji se brzo prilagođavaju promjenama i konstantno traže nove prilike za naše članice na domaćem i međunarodnom tržištu. Smatram da se i naše tvrtke trebaju okrenuti takvom modelu, a mi smo tu da vodimo primjerom.

Naše poslovanje uključuje članstvo i partnerstvo u najjačim europskim i svjetskim gospodarskim udruženjima, predstavništva u inozemstvu i razgranatu mrežu županijskih komora, što poduzetnicima iz svakog dijela Lijepe Naše daje priliku da se preko HGK povežu s bilo kojim globalnim tržištem.

Pandemija je uvelike zaustavila standardne gospodarske aktivnosti, ali HGK je brzo reagirala na promjene i projektima Go Global, Go Virtual i Fit4Globe ostala prozor u svijet domaćim poduzetnicima. No, potpuno preseljenje poslovanja online nije opcija za sve, već samo način da se lakše premosti razdoblje zatvaranja. Nadam se da ćemo se što prije vratiti klasičnom poslovanju i napokon moći stisnuti ruku svojim partnerima nakon sklopljenoga ugovora.

U međuvremenu, naša ruka ostaje ispružena svim domaćim i inozemnim poslovnim ljudima kojima trebaju poslovne informacije, usluge i kontakti. Naša vrata su vam i fizički i virtualno, putem Digitalne komore, uvijek otvorena.

Gospodarski profil

Gospodarski profil

ZEMLJOPISNI PODACI

87.661 četvorni kilometar

56.594 četvorna kilometra kopna

31.067 četvornih kilometara teritorijalnog mora

1778 kilometara obale

1246 otoka

4.284.889 stanovnika (prema popisu 2011.)

790.017 stanovnika glavni grad Zagreb

52%

48%

GOSPODARSKI POKAZATELJI HRVATSKE 2020. GODINE

BDP, mlrd. EUR **49,3**

BDP, per capita EUR **12.186**

Industrijska proizvodnja, % **-2,8**

Stopa inflacije, % **0,1**

Stopa anketne nezaposlenosti (ILO), % **7,5**

Izvoz, mil. EUR **14.878**

Uvoz, mil. EUR **22.826**

Tekući račun platne bilance, % BDP-a **-0,8**

Višak/manjak opće države, % BDP-a **-7,4***

Prosječna mjesečna bruto plaća, EUR **1.223**

Tečaj HRK/EUR **7,5331**

Tečaj HRK/USD **6,6108**

Eskontna stopa HNB, %, kraj razdoblja **3,0**

Međunarodne pričuve, mil. EUR, kraj razdoblja **18.942,7**

Broj aktivnih trgovačkih društava (kraj razdoblja) **131.180**

Broj banaka (kraj razdoblja) **20**

Prosječni broj zaposlenih u 000 (ILO) **1.657**

Izvor: HNB, DZS, MF

POLJOPRIVREDA, RIBARSTVO, PREHRAMBENA I DRVNA INDUSTRIJA

U Hrvatskoj se razlikuju tri zemljopisne i klimatske cjeline: ravnica na sjeveru s kontinentalnom klimom, sredozemno priobalje na jugu te gorsko-planinski prostor u središnjem dijelu. Raznoliki tipovi klime, reljefa i tla omogućuju uzgoj stoke i različitih poljoprivrednih kultura, od ratarskih usjeva, kontinentalnog i mediteranskog voća i povrća te maslina i grožđa. Poljoprivreda, u ukupnoj bruto dodanoj vrijednosti Hrvatske sudjeluje s 2,7%, a u ukupnoj zaposlenosti s 5,3% (2019.).

Od 1,5 milijuna hektara korištenog poljoprivrednog zemljišta, 55% odnosi se na oranice i vrtove, 5% na trajne nasade (voćnjaci, vinogradi i maslinici), a 40% na trajne travnjake. Ratarstvo pokriva domaće potrebe za žitaricama i uljaricama. Voćnjaci se prostiru na 34,5 tisuća ha, a vinogradi na 19,8 tisuća ha. Vinarstvo ima više od 2.500 godina dugu tradiciju, a za hrvatska vina sve je veće zanimanje na europskom i svjetskom tržištu. Maslinici se prostiru na 18,6 tisuća ha, a domaća maslinova ulja dosežu sam vrh svjetske kvalitete. Stočarska proizvodnja sudjeluje s 35% u vrijednosti ukupne poljoprivredne proizvodnje. Najznačajniji udio u vrijednosti stočarske proizvodnje ima uzgoj svinja, mesno govedarstvo i proizvodnja mlijeka.

Hrvatska svjetskom tržištu nudi prepoznatljive proizvode visoke kvalitete i proizvode iz sustava zaštite zemljopisnog podrijetla. Uz 16 zaštićenih oznaka izvornosti vina na razini EU, 31 je registriranih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda s oznakama zemljopisnog podrijetla, a 14 proizvoda nosi oznaku izvornosti.

Ribarstvo i prerada ribe tradicionalno su najvažnije djelatnosti u priobalnom i otočnom dijelu Hrvatske. Proizvodnjom ribljih prerađevina bavi se gotovo 80 tvrtki. One godišnje proizvedu više od 28.000 tona prerađevina, a najznačajnija je prerada sitne plave ribe i to kao konzervirane, soljene, marinirane te zamrznute. U 2019. godini uzgoj i ulov morske ribe te ostalih morskih organizama iznosio je oko 81.000 tona, a uzgojeno je 3.100 tona konzumne slatkovodne ribe. Sve se više razvija uzgoj bijele morske ribe koja se uglavnom izvozi i vrijednosno predstavlja gotovo 55% izvoza svježe ribe i 29% ukupnog izvoza hrvatskog ribarstva.

Kako poljoprivredna proizvodnja i prehrambeno-prerađivačka industrija ne zadovoljavaju potrebe domaćeg stanovništva i turističke potrošnje, tako je Hrvatska neto uvoznica hrane. Međutim, iz godine u godinu izvoz jača, a posebice na tržište Europske unije. To govori o povećanju konkurentnosti pojedinih segmenata primarne proizvodnje i prerade. Hrvatska ostvaruje vanjsko-trgovinski suficit u žitaricama, uljaricama, ribama te prerađevinama od mesa i riba (2020.). Proizvodnja hrane, pića i duhanskih proizvoda u ukupnoj bruto dodanoj vrijednosti i ukupnoj zaposlenosti Hrvatske sudjeluju s 3,6%. Prehrambeno-prerađivačka industrija generira 24,7% bruto dodane vrijednosti i zapošljava 20,8% osoba u odnosu na ukupnu prerađivačku industriju (2019.). Većina prehrambeno-prerađivačkih tvrtki posluje prema najvišim standardima kvalitete i sigurnosti hrane.

Drveno-prerađivačka industrija i proizvodnja namještaja na svjetskom su tržištu prepoznatljivi po proizvodima visoke kvalitete. Prerada drva i proizvodnja namještaja imaju komparativne prednosti, dugogodišnju tradiciju, visok potencijal domaće sirovine, potencijal lokacije te dobru prostornu raspoređenost poslovnih subjekata. Najznačajniji proizvodi su piljena građa, parketi i elementi za parkete, građevinska stolarija, furnir, ploče, peleti i namještaj. Tradicionalno izvozno orijentirani drveni sektor godišnje izveze proizvoda u vrijednosti 1,54 mlrd. EUR, odnosno oko 7% ukupne hrvatske robne razmjene s inozemstvom. Najznačajnija izvozna tržišta su zemlje EU (Italija, Njemačka, Austrija, Slovenija) te Egipat i Kina. U vanjskotrgovinskoj razmjeni proizvoda od drva i namještaja Hrvatska ostvaruje godišnji suficit od 357 mil. EUR (2020.). Drvena industrija i proizvodnja namještaja zapošljavaju preko 25.000 osoba (2020.), odnosno 10,9% zaposlenih u prerađivačkoj industriji.

Šume i šumsko zemljište pokrivaju 2,7 milijuna hektara površine. Najzastupljenije vrste su bukva, hrast (lužnjak i kitnjak) te jela i smreka. Održivost gospodarenja šumama i sljedivost u lancu prerade drva garantira FSC certifikat koje nose brojni proizvođači i prerađivači.

INDUSTRIJA

U strukturi BDP-a Republike Hrvatske industrija je u 2019. godini sudjelovala s 19,2%. Industrija u Hrvatskoj ima dugu tradiciju i temelj je hrvatskoga gospodarstva.

Industrija prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (NKD) obuhvaća sljedeća područja:

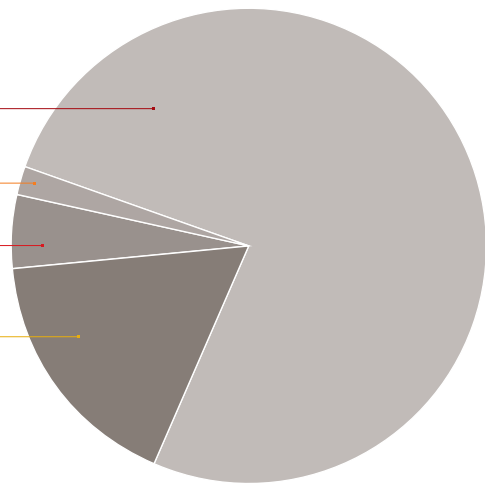
76% - prerađivačka industrija

2% - rudarstvo i vađenje

5% - opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša

17% - opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija

UDIO POJEDINIH GRANA INDUSTRIJE U UKUPNOM PRIHODU INDUSTRIJE ZA 2019.

S obzirom na raznolikost hrvatske industrije svaka gospodarska grana se suočava s različitim razvojnim izazovima no ono što je zajedničko svima je nužna industrijska tranzicija prema klimatskoj neutralnosti i digitalizaciji. Gospodarski oporavak i razvojni iskorak očekuje se u gospodarskim granama u kojima postoje konkurentne prednosti odnosno industrije s potencijalom rasta. Pametna specijalizacija u izvozno orijentiranim sektorima koji se temelje na znanju i inovacijama nudi priliku za transformaciju hrvatskoga gospodarstva i povećanje njegove produktivnosti i konkurentnosti uz primjenu okolišno održivih tehnologija. Gospodarske grane sa potencijalom rasta koje su prepoznate i u Nacionalnoj razvojnoj strategiji 2030. su: informacijsko-komunikacijske tehnologije, proizvodnja elektroenergetskih i proizvodnih strojeva i odgovarajućih tehnologija, farmaceutska industrija, kemijska industrija, obrambena industrija, automobilska industrija i brodogradnja.

Industrija je u 2020. godini ostvarila izvoz od 13,9 milijardi eura (93,26% ukupnog izvoza). Najsnažnije su izvozno orijentirane tradicionalne grane prerađivačke industrijske: metaloprerađivačka industrija sa 28,9%, kemija, farmacija te plastika i guma (obuhvaća proizvodnju kemikalija i kemijskih proizvoda, proizvodnju plastike i gume te farmaceutske industriju) s 18,5%, proizvodnja računala, električnih proizvoda i električne opreme 12,7%, proizvodnja prehrambenih proizvoda, pića i duhana s 12,1%.

Prerađivačka industrija

Najveći udio po ukupnom prihodu u prerađivačkoj industriji od 24% odnosi se na proizvodnju prehrambenih proizvoda i pića (ali se ta grana industrije prati u okviru Sektora za poljoprivredu, prehrambenu industriju i šumarstvo) i metaloprerađivačku industriju 23% koja uz proizvodnju metala uključuje i proizvodnju gotovih metalnih proizvoda, proizvodnju strojeva, motornih vozila, prikolica i ostalih prijevoznih sredstava te ostalu prerađivačku industriju.

Osnovne su značajke hrvatske industrije stabilna kvaliteta i pouzdanost proizvoda u skladu s EU standardima, raspoloživa stručna radna snaga, potpora znanstvenih institucija, dobra proizvodna infrastruktura i prometna povezanost sa svijetom. U razdoblju koje slijedi očekuje se intenziviranje gospodarske aktivnosti, odnosno projekata iz područja energetike, energetske učinkovitosti, infrastrukture, zaštite okoliša itd.

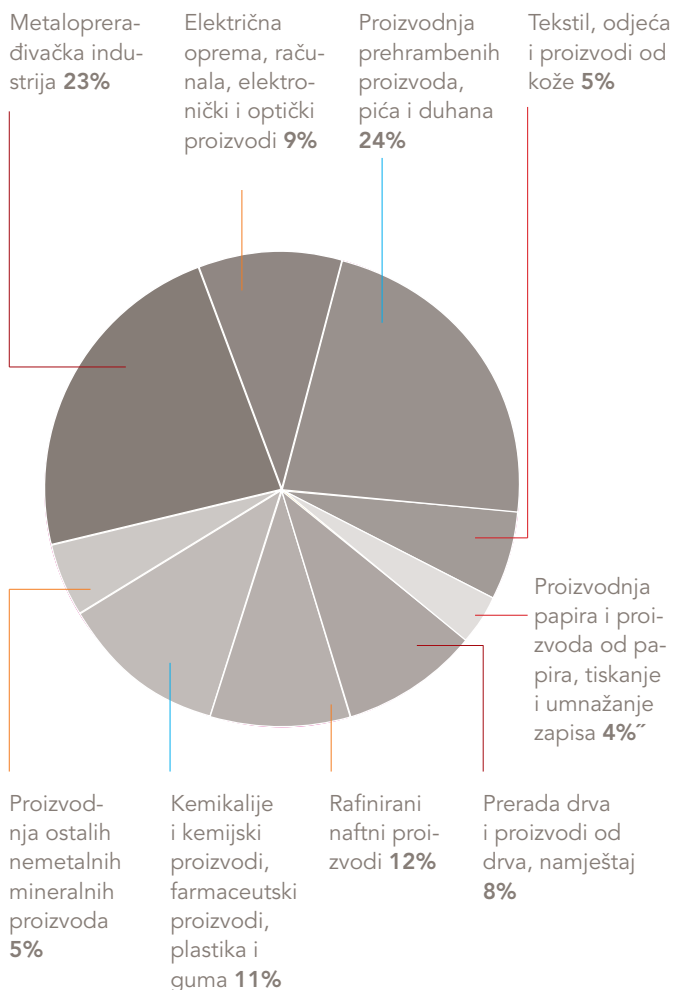
Kemijska industrija i industrija prerade plastike i gume infrastrukturne su gospodarske grane čiji se proizvodi koriste u gotovo svim segmentima gospodarstva, a u širokoj potrošnji pokrivaju mnoga životno značajna područja. Ove djelatnosti u narednom financijskom razdoblju planiraju znatna ulaganja prema zelenoj tranziciji na što ih obvezuju nove europske strategije – Strategija održivih kemikalija i Strategija industrije plastike i kružnom gospodarstvu. Stoga se očekuje povećani intenzitet ulaganja tvrtki koje djeluju u ovom području gospodarstva.

Proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda bilježi porast proizvodnje uslijed proizvodnje dezinfekcijskih sredstava. Uslijed lock downa i zabrane izvoza dezinficijensa i alkohola iz pojedinih država članica EU došlo je do nedostatka dezinficijensa za opskrbu domaćeg tržišta stoga su domaće tvrtke vrlo brzo organizirale proizvodnju dezinficijensa i alkohola što je rezultiralo porastom proizvodnje i podmiranjem potreba tržišta RH.

Industrija plastike i gume nakon višegodišnjeg kontinuiranog rasta proizvodnje ukupno bilježi manji pad uzrokovan pandemijom.

Farmaceutska industrija je i u 2020. ostala jedan od najsnažnijih industrijskih sektora te zabilježila slične rezultate na razini istog perioda 2019. godine. Hrvatska je jedna od EU zemalja koja se može pohvaliti ne samo razvijenom farmaceutskom industrijom nego i činjenicom da pokrivamo sva područja od istraživanja i razvoja aktivnih farmaceutskih supstancija i gotovih lijekova, preko proizvodnje i API-a i gotovih oblika do razvijene mreže opskrbe tržišta te kao takva jedna je od najvećih izvoznih industrija RH. Poučeni iskustvom krize uzrokovane Corona-19 EK ponovno naglašava značaj zadržavanja

UDIO POJEDINIH GRANA U PRERAĐIVAČKOJ INDUSTRIJI PO UKUPNOM PRIHODU ZA 2019. GODINU

razvoja i proizvodnje lijekova i aktivnih farmaceutskih tvari u Europskoj uniji pa tako i u Hrvatskoj ne samo za stabilnost zdravstvenog sustava nego i za uspješnost gospodarstva. Stoga se u ovoj djelatnosti očekuju znatna ulaganja.

Industrija nemetala i građevinskih materijala bilježila je nešto manju proizvodnju u 2020. u odnosu na 2019. Zbog posljedica potresa i obnove koja bi trebala krenuti u potresom oštećenim dijelovima RH očekujemo porast proizvodnje u ovoj djelatnosti.

Proizvodnja električne i elektroničke opreme, proizvodnja računala te pripadajuće servisne i instalaterske djelatnosti su u 2019. godini zapošljavali 8% ukupno zaposlenih u prerađivačkoj industriji i ostvarili 9,65% ukupnog prihoda prerađivačke industrije.

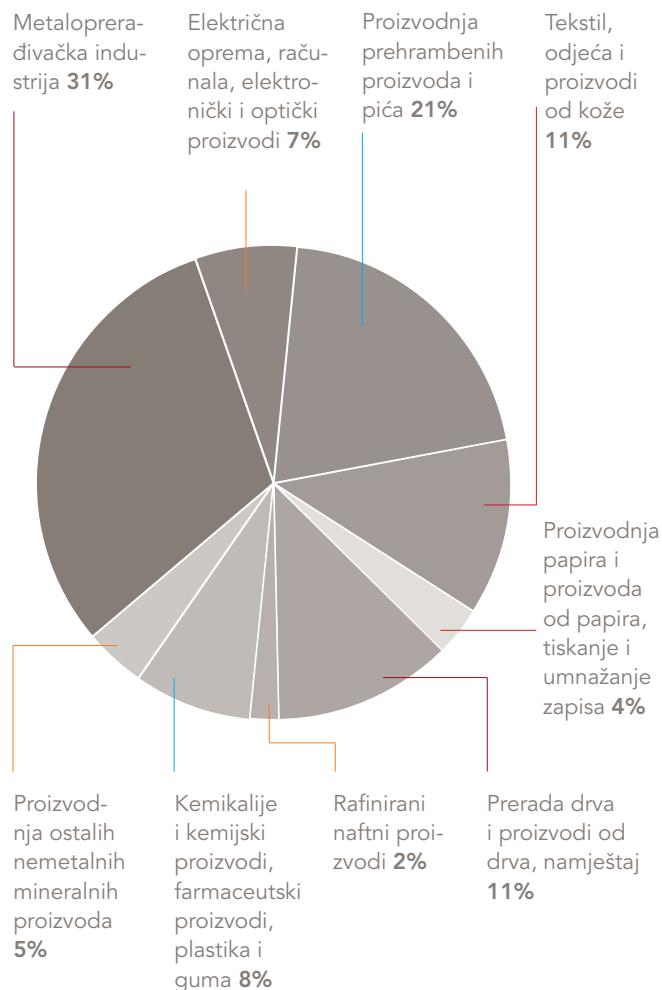
Usljed korona krize tijekom 2020. proizvodnja računala te električnih i optičkih proizvoda imala je ukupno prosječni pad od 4,9%, dok proizvodnja električne opreme ima minimalni pad proizvodnje u 2020. od 0,3%.

Izvoz: Industrija električne i elektroničke opreme je izuzetno izvozno orijentirana tako da ni tijekom 2020. uslijed korona krize nije imala pad izvoza nego čak određeni porast od 2,3%. Zabilježen je i smanjeni uvoz konkurentskih proizvoda u obje grupe od 6,5%.

Mala brodogradnja je u 2019. godini zapošljavala oko 1,1% ukupno zaposlenih u prerađivačkoj industriji i ostvarila oko 1,98% ukupnog prihoda prerađivačke industrije.

BROJ ZAPOSLENIH PO GRANAMA U PRERAĐIVAČKOJ INDUSTRIJI ZA 2019. GODINU

U 2019. godini ukupno zaposlenih u prerađivačkoj industriji čini 24,6% od ukupno zaposlenih u RH.

Tijekom 2020. godine uslijed korona krize djelatnost male brodogradnje jako je pogođena. Narudžbe plovila izuzetno su vezane uz aktivnosti turističkog sektora koji je u 2020. doživio velik pad prometa, pa je i mala brodogradnja u 2020. zabilježila pad proizvodnje i prodaje od 45,2%.

Tekstilna, odjevna i kožarsko prerađivačka industrija

Najvažnije i najjače snage hrvatske tekstilne, odjevne i kožarsko-prerađivačke industrije su tradicija, poslovno iskustvo i kvaliteta proizvoda. Te snage predstavljaju dragocjen resurs, ali ove industrije već dugi niz godina suočene su s vrlo intenzivnom konkurencijom, kako na domaćem tako i na međunarodnom tržištu, što je utjecalo na poslovanje osobito tijekom posljednjih nekoliko godina.

Usljed krize uzrokovane Covidom 19 i negativnih posljedica na domaću i inozemnu potražnju, protok roba, a dijelom i na opskrbne lance i u 2020. godini nastavlja se negativan trend u segmentima tekstilne, odjevne i kožarsko-prerađivačke industrije u padu industrijske proizvodnje, broja zaposlenih, ali i uvoza i izvoza, osim u tekstilnoj industriji koja bilježi porast izvoza u vrijeme trajanja pandemije uzrokovane Covid – 19. U ovim gospodarskim granama potreban je iskorak ka okolišno održivim novim tehnologijama, ulaganja u razvoj vlastitog proizvoda, digitalizaciji te pametnoj specijalizaciji izvoznog orijentiranih tvrtki.

Grafičko-prerađivačka industrija u svijetu, pa tako i u Hrvatskoj, izložena je digitalizaciji i brzim tehnološkim promjenama koje tran-

sformiraju sektor i traže brze prilagodbe tvrtki, radne snage i usluga. Gledamo li grafičko-prerađivačku industriju kao cjelinu, u godinama prije krize grafičko-prerađivačka industrija u hrvatskoj bilježila je lagani rast. Korona je u pojedinim segmentima negativno utjecala te pojedine grane grafičke industrije bilježe pad čak i do 50%, dok pojedine i u vremenu pandemije bilježe lagani rast. Tako tisak periodičnih publikacija u posljednjih deset godina bilježi konstantni pad bez obzira na koronu, dok proizvodnja ambalaže, etiketa i komercijalni tisak iz godine u godinu bilježe rast. Predviđa se da će se takav trend nastaviti i u narednim godinama.

Metaloprerađivačka industrija u 2019. godini zapošljavala je 24,6% od ukupno zaposlenih u prerađivačkoj industriji i generirala 23%

ukupnog prihoda u prerađivačkoj industriji. Ovu izrazito intenzivnu izvoznu granu gospodarstva karakterizira proizvodnja kvalitetnih proizvoda visoke dodane vrijednosti, inovativnost i stručna radna snaga. U periodu Covid krize tijekom 2020. godine proizvodnja metala pala je za 4,5%, proizvodnja gotovih metalnih proizvoda porasla je za 10%, proizvodnja strojeva i uređaja pala je za 9,2%, proizvodnja motornih vozila pala je za 20,5%, proizvodnja ostalih prijevoznih sredstava pala je za 4,9%, usluge popravka i servisiranja porasle su za 2,8%.

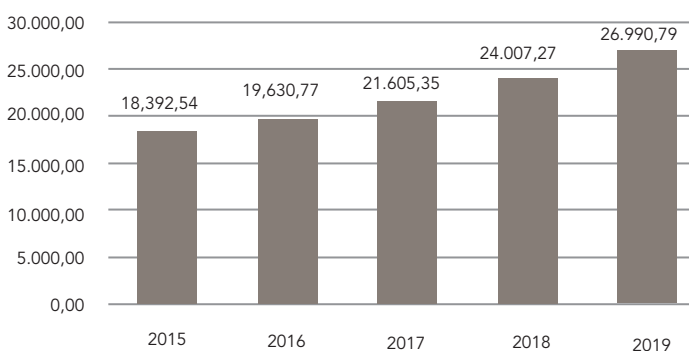
Tvrtke imaju velika očekivanja od predstojećih izvora financiranja Nacionalnog plana oporavka i otpornosti, novog višegodišnjeg financijskog okvira i ostalih planiranih budućih izvora budući da proizvode visoke dodane vrijednosti iz područja digitalnih i zelenih tehnologija.

IT INDUSTRIJA

5 velikih brojki

- 27 milijardi kuna ukupnog prihoda ostvarila je hrvatska IT industrija u 2019. godini. To predstavlja 3,4 posto ukupnog prihoda nefinancijskog dijela gospodarstva zemlje.
- 33.031 zaposlenih u 2019. ili 3,4 posto od broja zaposlenih u gospodarstvu zemlje.
- 5.718 tvrtki U 2019., što je 4,2 posto od ukupnog broja poduzeća u zemlji.
- 8.631 kuna prosječna mjesečna neto plaća u hrvatskoj IT industriji u 2019. i bila je 48 posto viša od prosječne neto plaće u gospodarstvu zemlje.

Ukupni prihod (knM) hrvatske IT industrije u posljednjih pet godina

U 2019. godini, hrvatska IT industrija ostvarila je ukupni prihod od 26,99 milijardi kuna, uz godišnji rast od 12,4 posto. Između 2015. i 2019. promet hrvatske ICT industrije rastao je po PGSR od 11,2

posto, pri čemu ostvaren na domaćem tržištu za 9,8 posto, a izvozom za bitno viših 14,9 posto. Ukupni prihod hrvatske IT industrije već je 2012. dosegao nivo ostvaren u pretkriznoj 2008. godini. U zadnjih pet godina, u svim godinama, osim 2016. raste po dvocifrenim godišnjim stopama, dakle bitno brže od rasta društvenog brutoproizvoda. Udio novostvorene vrijednosti IT industrije u društvenom brutoproizvodu iznosi 2,1 posto, uz prosječnu godišnju stopu rasta od 12,6 posto, što je najviša stopa rasta od svih sastavnica BDP-a.

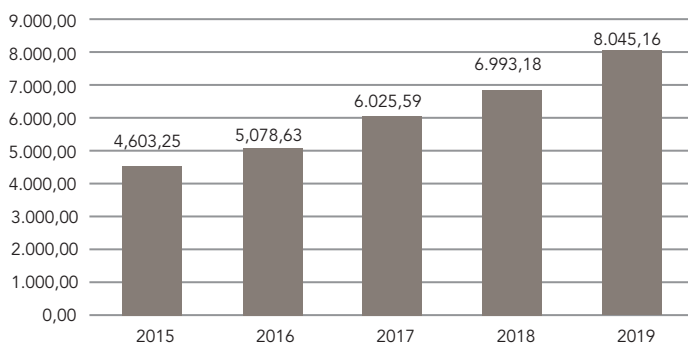
Hrvatska IT industrija je kao cjelina slabije osjetila pandemijsku krizu. Na to su djelomično utjecale globalne prednosti informatičke djelatnosti, koje uključuju olakšani rad s daljine, manja ulaganja u prostor i pogone te orijentacija na usluge umjesto proizvodnje. Jače su osjetili posljedice krize samo one IT tvrtke koje su se specijalizirale za podršku teže pogođenim industrijama, poput turizma i ugostiteljstva. Postoje i oni koji su profitirali u krizi zbog povezanosti s telekomunikacijskom industrijom i internetskom prodajom, koje su vidjele povećani razvoj i prihod za vrijeme pandemije.

Izgledi su dobri za IT industriju zbog ranije spomenute otpornosti na bilo kakve krize, ali i zbog ubrzane digitalne transformacije na koju su tvrtke iz ostalih industrija prisiljene kao posljedica neugodnog iskustva s COVID-19 krizom.

Izvoz pokretač rasta IT industrije

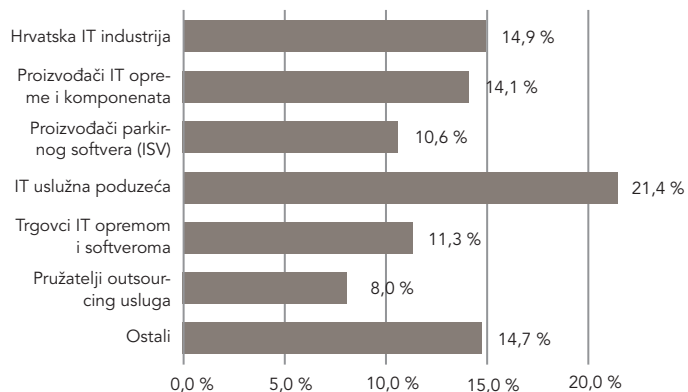
U 2019., izvoz hrvatske IT industrije dosegao je 8,05 milijardi kuna (1,07 milijardi eura), uz godišnji rast od 15,0 posto. Od toga preko 76,3 posto otpada na IT uslužno-softverska poduzeća, a 16,6 posto na IT trgovce (reeksport) i 5,5 posto na proizvođačka poduzeća.

Izvoz (knM) hrvatske IT industrije u posljednjih 5 godina

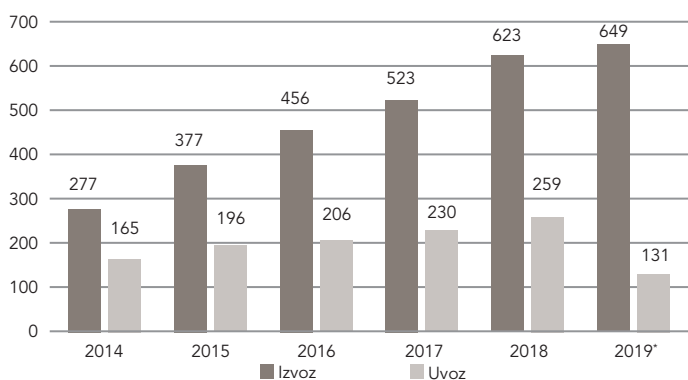

Posebno brzo raste izvoz IT uslužnih poduzeća, a u okviru toga izvoz novog vala brzo rastućih izvozno orijentiranih tvrtki kao i brojnih mikro programerskih tvrtki, često u stranom vlasništvu. Godišnje stope rasta izvoza ovih tvrtki često dosižu i do 50 posto.

Prosječna godišnja stopa rata izvoza hrvatske IT industrije prema kategorijama poduzeća u posljednjih 5 godina

Izvoz i uvoz računalnih usluga (EuroM), 2014-2019

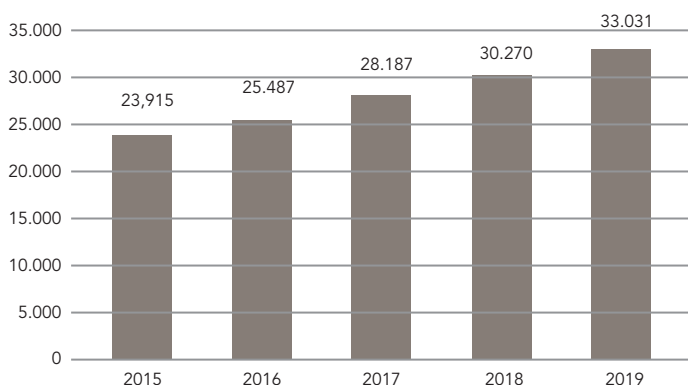

Prema podacima iz platne bilance, izvoz računalnih usluge iz Hrvatske u 2019. dosegao je vrijednost od 649 milijuna eura (4,87 milijarde kuna). U zadnjih pet godina raste prosječnoj godišnjoj stopi od 18,6 posto.

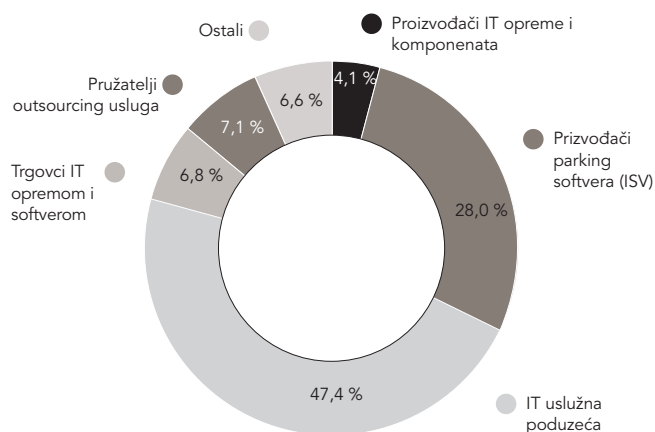
IT industrija djelatnost koja stvara radna mjesta

Broj zaposlenih u hrvatskoj IT industriji, 2019. godini dosegao je 33.031, uz godišnji rast od 9,1 posto. U proteklih pet godina povećan za 9.116. Od toga njih 27.240, odnosno oko 83 posto radili su IT uslužnim tvrtkama (IT uslužne tvrtke + outsourcing tvrtke + softverski vendori). U proizvodnji IT opreme i komponentata je bilo 1.348 ili oko četiri posto, u trgovini IT produktima 2.251 ili oko sedam posto, dok je u kategoriji „Ostali“ radno mjesto našlo 2.190 ili osam posto radnika.

Broj zaposlenih u hrvatskoj IT industriji u zadnjih pet godina

Struktura broja zaposlenih prema kategorijama poduzeća, 2019.

OPSKRBA ELEKTRIČNOM PAROM I KLIMATIZACIJOM

Ovaj sektor obuhvaća **energetiku, obnovljive izvore energije i energetske učinkovitost.**

U Republici Hrvatskoj očekuje se donošenje novog zakonodavnog okvira iz područja energetike u 2021. godini kojim će se regulirati područje električne energije, daljinskog grijanja, obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti.

Valja istaknuti kako se aktivno radi na pripremi programa usmjerenih na ozelenjivanje sektora energetike te će se značajna sredstva uložiti u projekte kao što je proizvodnja i korištenje vodika, unaprjeđenje mreže i mrežnog sustava te korištenje obnovljivih izvora energije.

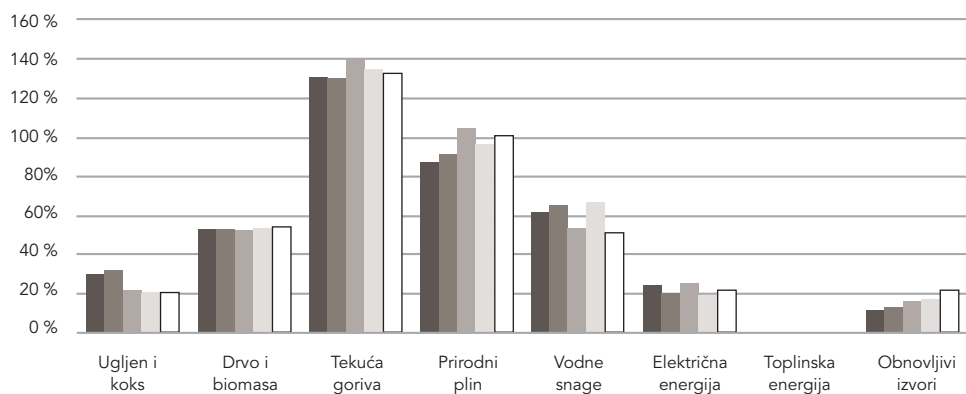
Europska unija je donijela više zakonskih akata koji imaju za cilj pripremiti tržište električne energije za izazove koje donosi energetska

tranzicija prema čistoj energiji. Istaknuta je važnost boljeg povezivanja jedinstvenog unutarnjeg tržišta Europske unije te njegova bolja zaštita od prekida u elektroenergetskom sustavu. Nadalje, radit će se na ostvarivanju bolje integracije obnovljivih izvora energije u postojeći elektroenergetski sustav, jačem usmjeravanju prema tržištu, a posebno prema pravima potrošača i krajnjih kupaca.

Izmjenom regulatornih pravila na razini Europske unije omogućit će se slobodni protok električne energije kroz prekograničnu trgovinu te će se tržište prilagoditi povećanom udjelu obnovljivih izvora energije na elektroenergetskoj mreži.

Ispunjavanje ciljeva u pogledu obnovljive energije postići će se stva-

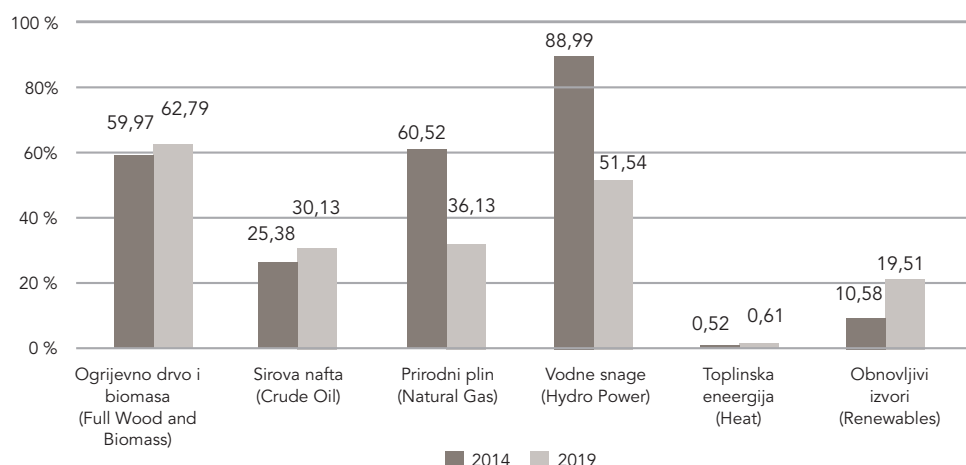
Ukupna potrošnja energije u RH (u PJ)

Izvor: EIHP

■ 2015 ■ 2016 ■ 2017 ■ 2018 □ 2019

Udjeli u proizvodnji primarne energije (u PJ)

ENERGIJOM, PLINOM,

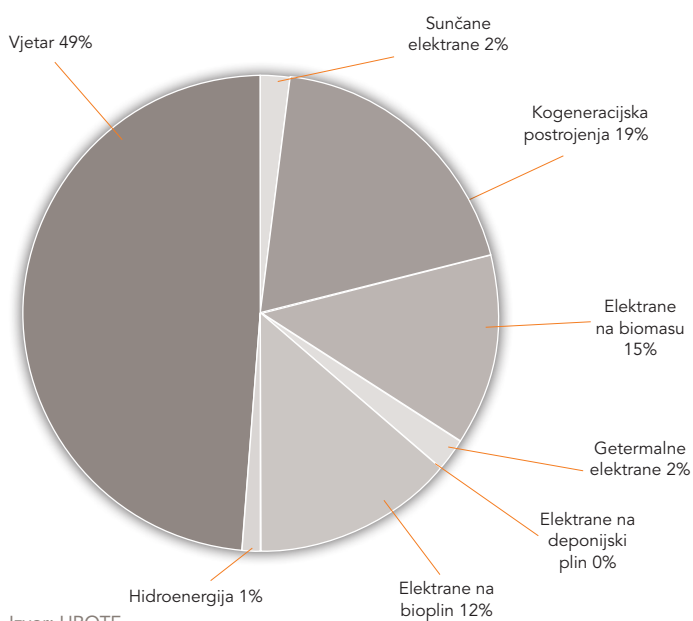
ranjem tržišnog okvira kojim se nagrađuju fleksibilnost i inovacije. Navedeno će se posebno očitovati u omogućavanju krajnjim kupcima da budu nositelji fleksibilne potrošnje zasnovane na tržišnim principima, koja je potrebna za prilagodbu elektroenergetskog sustava promjenjivoj i distribuiranoj održivoj proizvodnji električne energije. Ovo se može ostvariti tehnološkim napretkom u upravljanju elektroenergetskom mrežom, kao i u proizvodnji obnovljive energije gdje su kupcima otvorene nove mogućnosti.

Za Hrvatsku je važno jačati korištenje domaćih resursa, a to uključuje proizvodnju energije iz vlastitih izvora, prvenstveno iz OIE uz smanjenje potrošnje fosilnih goriva, s ciljem dostizanja klimatske neutralnosti do 2050. godine.

Udjel OIE u ukupnoj potrošnji električne energije u Hrvatskoj je 49,8%, po čemu se Hrvatska nalazi na šestom mjestu u EU. Do 2030. cilj nam je da 60% električne energije bude obnovljivo.

U ukupnoj potrošnji energije imamo 28,5%, dok je prosjek EU 19,7%. (Eurostat, 2019.)

Proizvedena električna energija po pojedinim tehnologijama (OIE i kogeneracije) u 2019. godini

OIE su prilika za razvoj domaće industrije, a energetska tranzicija na zeleno gospodarstvo za re-industrijalizaciju Hrvatske. Nužni preduvjeti za navedeno su transparentan regulatorni okvir kojim će se smanjiti administrativne barijere i poboljšati investicijska klima, osigurati potrebne lokacije (kroz prostorno-planske dokumente) i potrebna financijska sredstva.

Pred nama je novo programsko razdoblje 2021.-2027. u kojem je potrebno ostvarivati nove ciljeve kako u postotku udjela korištenja OIE tako i u postotku ostvarenih godišnjih ušteda, čime je energetska učinkovitost dobila na dodatnom značaju jer se ušteda promatra kao proizvodnja odgovarajuće količine neutrošene energije. Kako bi se dostigli zacrtani ciljevi na raspolaganju će za mjere energetske učinkovitosti biti sredstva iz programa kohezija i konkurentnost, zatim sredstva iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti, sredstva iz Fonda pravedne tranzicije, sredstva iz Modernizacijskog fonda kao i ostalih programa. Sredstva će moći koristiti tvrtke iz sektora prerađivačke industrije, a posebno se očekuju značajna ulaganja u napredene mreže te sustave centralnih toplinskih sustava. Republika Hrvatska je dužna izraditi svoj nacionalni hodogram ušteda energije koje daju kumulativne uštede energije u planiranom iznosu do 2030. godine, a svi navedeni programi pomoći će u postizanju tog cilja. Zakonodavni okvir u području energetske učinkovitosti stoga je potrebno izmijeniti te se očekuje njegovo usvajanje do kraja lipnja 2021. godine, a kojim će se doprinijeti ostvarenju EU cilja povećanja energetske učinkovitosti za 32,5% do 2030. godine. Aktivnostima vezanim uz energetska učinkovitost dodatno će se ojačati naponi za smanjenje ovisnosti o uvozu energije, smanjenje emisija stakleničkih plinova, poticanje otvaranja radnih mjesta, jačanje prava potrošača i ublažavanje energetskog siromaštva.

GOSPODARENJE OTPADOM

Sektor za industriju i održivi razvoj u suradnji sa Sektorom za graditeljstvo i promet aktivno prati i područja opskrbe vodom, uklanjanja otpadnih voda, gospodarenja otpadom te djelatnosti sanacije okoliša. U navedenim sektorima izvoz je u 2019. godini bio u neznatnom padu u odnosu na 2018. godinu za 0,5%, dok je u istom razdoblju zabilježen rast zaposlenih za 6,13%.

Tijekom 2020. godine zabilježena je stagnacija u smislu investicija u gospodarenje otpadom, no nastavljena je realizacija započetih projekata u vodnom gospodarstvu. Uslijed pandemije uzrokovane virusom COVID-19 poseban izazov predstavljalo je gospodarenje medicinskim zaraznim otpadom koji će biti jedan od prioriteta u 2021. godini, dok se u sektoru vodoopskrbe i odvodnje tijekom 2021. godine planira uložiti 3,17 milijardi kuna.

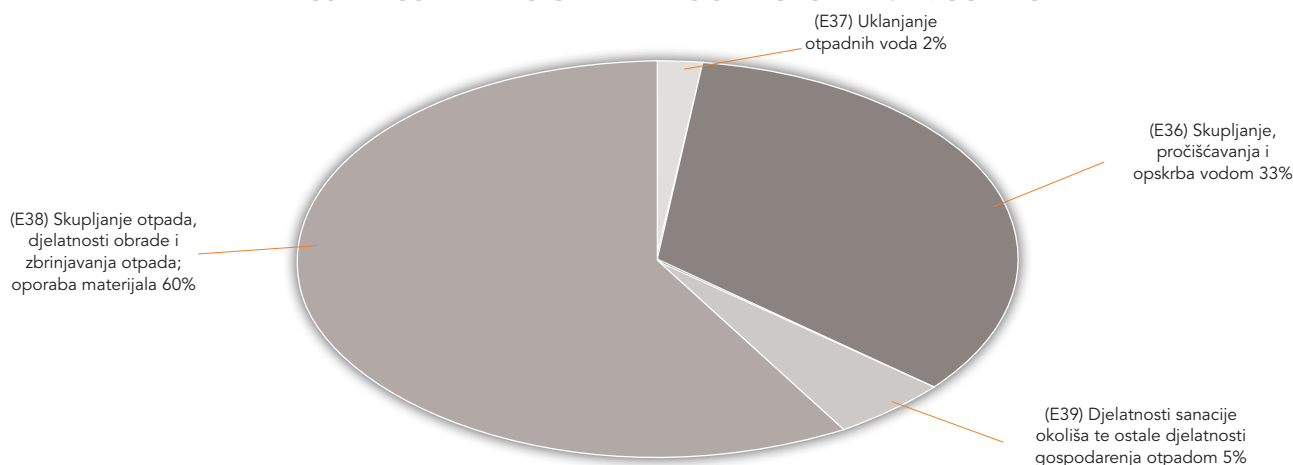
U novom programskom okviru za razdoblje 2021. – 2027. godine, za koji se u ovom trenutku intenzivno pripremaju potrebni dokumenti, nastaviti će se ulagati u projekte vodnoga gospodarstva i gospodare-

nja otpadom kroz daljnje omogućavanje korištenja bespovratnih EU sredstava.

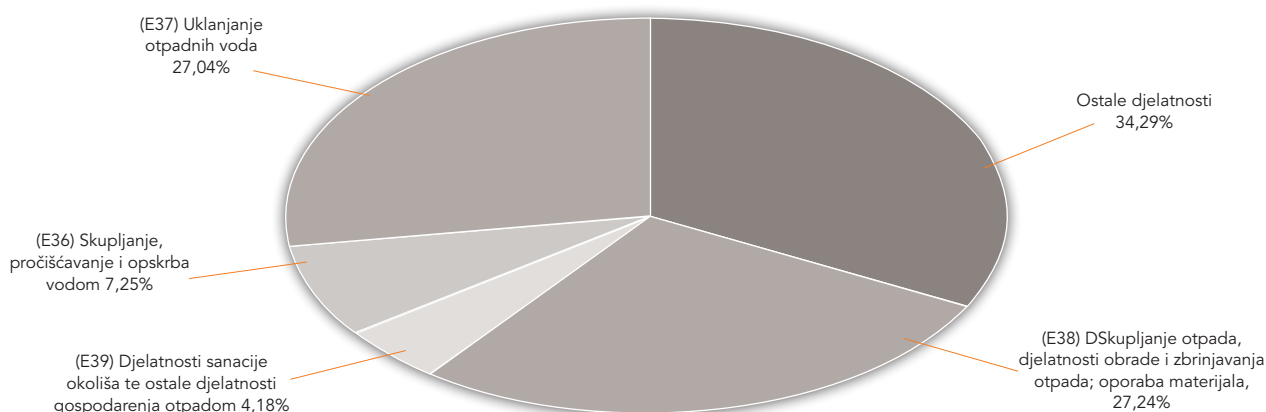
Značajna ulaganja u ovoj gospodarskoj grani još uvijek se očekuju budući da je u tijeku razvoj sustava gospodarenja otpadom. Svi ovi projekti u konačnici trebaju biti u interesu hrvatskoga gospodarstva jer u ostvarenju tih projekata dijelom mogu sudjelovati i hrvatske tvrtke, što za njih znači dodatne poslove i povećavanje zapošljavanja.

Stoga će aktivnosti HGK biti usmjerene na unaprjeđenje sektora gospodarenja otpadom te uključivanje sekundarnih materijala iz procesa oporabe ponovno u proizvodne procese aktiviranjem Burze otpada. Burza otpada predstavlja platformu koja je na raspolaganju tvrtkama te im olakšava razmjenu informacija o dostupnim otpadnim materijalima s jedne strane i potrebe za istim s druge strane. Navedenim će se značajno doprinijeti postizanju ciljeva vezanih uz održivo upravljanje resursima postavljenim Europskim zelenim planom.

BROJ ZAPOSLENIH PO GRANAMA U SEKTORU ZA 2019. GODINU

BROJ TVRTKI PO GRANAMA U SEKTORU ZA 2019. GODINU

TURIZAM

Uz dugu turističku tradiciju i razvojne mogućnosti Hrvatska je jedna od najvažnijih turističkih destinacija na Mediteranu. Unatoč pandemijskim okolnostima, Hrvatska je i u 2020. godini zabilježila zavidne rezultate u odnosu na konkurenciju, a prethodnih godina bilježi stalni porast svih turističkih pokazatelja. Prednosti turističkog proizvoda očuvana su prirodna bogatstva i okoliš, kulturno-povijesno nasljeđe, blaga mediteranska klima, blizina europskih tržišta i izvrsna prometna povezanost s njima.

Hrvatska je izuzetno bogata prirodnim i kulturnim raznolikostima te se može pohvaliti jednom od najrazvedenijih i najljepših obala sa 1246 otoka, ekološki očuvanim prirodnim bogatstvima s osam nacionalnih parkova (Plitvička jezera, Paklenica, Risnjak, Sjeverni Velebit, Kornati, Mljet, Brijuni i Krka) te 11 parkova prirode (Biokovo, Kopački rit, Lastovsko otočje, Lonjsko polje, Medvednica, Papuk, Telašćica, Učka, Velebit, Vransko jezero, Žumberak - Samoborsko gorje) te 7 kulturno-povijesnih i prirodnih ljepota upisanih u UNESCO-ov popis svjetske spomeničke baštine (Dioklecijanov palača u Splitu, Eufrazijeva bazilika u Poreču, Nacionalni park Plitvička jezera, povijesna jezgra grada Trogira, Stari grad Dubrovnik, Katedrala Sv. Jakova u Šibeniku i Starigradsko polje).

Osim „suncem i morem“, Hrvatska privlači turiste cijele godine nudeći raznolik i bogat sadržaj nautičkog, kongresno-poslovnog, zdravstvenog, kulturnog turizma, gastronomije i enologije te druge ponude poput ronilačkog, pustolovnog, ruralnog, riječnog i cikloturizma. Uz mogućnost ulaganja u navedene oblike ponude, velika je mogućnost ulaganja u razvoj smještajnih kapaciteta visoke kategorije.

Hrvatska raspolaže s 125.725 stalnih postelja u hotelima, 26.907 u turističkim naseljima, 234.456 u kampovima, 651.854 u kućanstvima te 72 marina (14 suhih) s više od 17.274 vezova duž cijele obale. U 2019. godini ostvareno je 20,7 milijuna dolazaka i 108,6 milijuna noćenja. 88 posto svih noćenja ostvarili su strani turisti, s najvećim udjelom njemačkih turista (19,5 posto noćenja). U 2020. godini radi pandemijskih okolnosti, ostvareno je 7,8 milijuna dolazaka i 54,4 milijuna noćenja, udio noćenja stranih turista u ukupnom broju noćenja iznosio je 79%, a najveći udio ostvarili su njemački turisti (23%). Prema podacima HNB-a, prihodi u turizmu od stranih gostiju u 2018. godini iznosili su 9,5 milijuna eura, a u 2019. godini 10,5 milijuna eura.

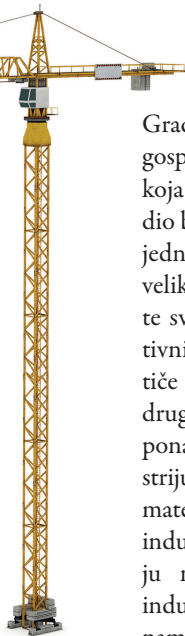
TURISTIČKI PROMET U HRVATSKOJ 2019.

	Dolasci	Noćenja
UKUPNO	20.691.621	108.643.554
Domaći	2.424.455	13.830.741
Strani	18.267.166	94.812.813

EMITIVNA TRŽIŠTA

Njemačka	3.005.213	21.206.693
Slovenija	1.579.864	10.928.466
Austrija	1.470.129	7.762.916
Italija	1.206.946	5.472.757
Poljska	969.101	6.140.808
Češka	790.312	5.369.411

GRA- DI- TELJ- STVO

Građevinarstvo je gospodarska grana koja stvara znatan dio bruto dodane vrijednosti, zapošljava velik dio radne snage te svojim multiplikativnim učinkom potiče razvitak brojnih drugih djelatnosti, ponajprije industriju građevinskog materijala, metalnu industriju, industriju nemetala, drvenu industriju, industriju namještaja te kemijsku industriju.

Trend restrukturiranja građevinske djelatnosti u Republici Hrvatskoj odvijao se u skladu s događanjima i procesima u zemljama članicama EU, gdje se male i srednje tvrtke lakše prilagođavaju suvremenim zahtjevima tržišta.

U posljednjih je nekoliko godina provedeno usklađivanje domaće zakonske regulative i normi s onima u EU, jer je to bio nužan korak u stvaranju pretpostavki za brzo restrukturiranje i prilagodbu hrvatskoga graditeljstva radi postizanja konkurentnosti na zahtjevnom tržištu EU.

Građevinarstvo je u 2019. godini sudjelovalo s 5,3 posto u BDP-u. Krajem 2020. godine u građevinarstvu je radilo preko 101 tisuće radnika u preko 15 tisuća aktivnih pravnih subjekata što je za 8,5 posto više nego godinu prije. Vrijednost izvršenih radova 2020. bila je preko 27 milijardi kn što je za oko 3,3 % više nego 2019. godine.

U 2020. godini struktura po vrstama građevina je sljedeća: nestambene zgrade 30,8%, prometna infrastruktura 34%, cjevovodi, komunikacijski i energetske vodovi 17,2%, stambene

zgrade 15%, složene građevine u industriji 1,6% i ostale nespomenute građevine 1,4%.

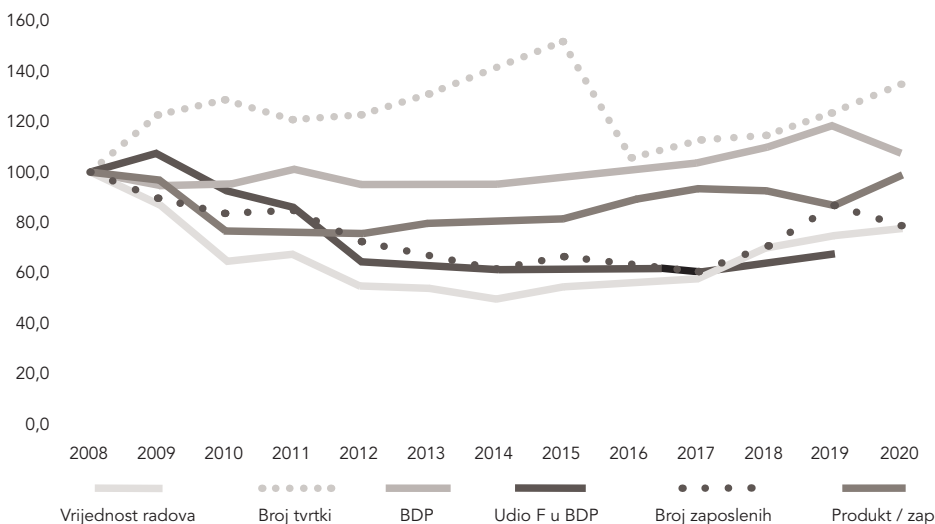
Zbog velikih potreba građana za rješavanjem stambenog pitanja država će i nadalje programom poticane stanogradnje građanima omogućiti kupnju novih nekorištenih stanova po povoljnijim uvjetima.

Započinje i novi ciklus energetske obnove višestambenih i javnih zgrada iz EU fondova u okviru operativnih programa 2021.-2027.

Građevinske tvrtke u Republici Hrvatskoj tijekom 2021. godine, ali svakako i u narednim godinama, bit će suočene s nizom rizika, od nestašice radne snage do rasta cijena materijala, ali i s uvjetima rada u pandemiji covid 19 te obnovom nakon potresa.

Razorni potresi koji su u ožujku 2020. pogodili Grad Zagreb, Zagrebačku i Krapinsko-zagorsku županiju te u prosincu 2020. Sisačko-moslavačku i Karlovačku županiju prouzročili su ogromnu materijalnu štetu. Nakon organiziranja pomoći na stradalim područjima te brzih pregleda građevina od strane statičara i hitne sanacije, krenulo se u izradu zakonskog okvira te organizirane obnove na stradalim područjima. Obnova stradalih područja provodit će se nacionalnim sredstvima, a istovremeno se radi i na osiguranju sredstava iz Europskog fonda solidarnosti, zajma Svjetske banke te iz drugih izvora financiranja. Sanacija šteta uzrokovanih razornim potresom bit će kompleksna i trajat će godinama gdje će ključnu ulogu imati djelatnost graditeljstva.

Pandemija koronavirusa od ožujka 2020. u cijelosti je promijenila način života i rada kako u svijetu tako i u Republici Hrvatskoj te dodatno otežala poslovanje u svim djelatnostima.

KOMUNALNO GOSPODARSTVO

Sustav komunalnoga gospodarstva cjelovit je sustav uređen Zakonom o komunalnom gospodarstvu kojim su određena načela, način obavljanja i financiranje komunalnoga gospodarstva.

Komunalne djelatnosti obavljaju se kao javna služba. Jedinice lokalne samouprave koje obavljaju komunalne djelatnosti obvezne su osigurati njihovo trajno, održivo i kvalitetno

obavljanje, osigurati održavanje i funkcionalnost komunalnih objekata.

Komunalne djelatnosti mogu obavljati samo trgovačka društva i javne ustanove koje osniva jedinica lokalne samouprave i služba - vlastiti pogon koji osniva jedinica lokalne samouprave, pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji ili ugovora o povjeravanju komunalnih poslova. Komunalne dje-

latnosti taksativno su određene i definirane zakonom, a to su: prijevoz putnika u javnom prometu, održavanje javnih površina, održavanje nerazvrstanih cesta, tržnice na malo, održavanje groblja i krematorija, obavljanje dimnjačarskih poslova, javna rasvjeta te djelatnosti od lokalnog značenja određene odlukom predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave.

PROMET

Povoljan zemljopisni i prometni položaj Republike Hrvatske omogućuje razvijanje prometne infrastrukture i prometnih djelatnosti kao jednog od važnijih čimbenika ukupnoga gospodarskog i društvenog razvitka zemlje.

Iz godine u godinu Hrvatska je prometno sve povezanija, te je tako sredinom 2005. godine za promet otvorena dugo očekivana autocesta Zagreb – Split koja povezuje kontinent s obalom. Iako je posljednjih nekoliko godina puno učinjeno na gradnji novih cesta, i dalje su potrebna velika ulaganja u postojeću i novu infrastrukturu s posebnim naglaskom na boljoj povezanosti primorskog i kontinentalnog dijela države - završetak gradnje autoceste Zagreb – Dubrovnik i Pelješkog mosta.

Sve se više ulaže u djelatnostima luka, pomorskog i riječnog brodarstva te željeznica. Željeznički sustav Republike Hrvatske temelji se na načelu razdvajanja željezničkog prijevoza i željezničke infrastrukture u kojem djeluju Agencija za sigurnost željezničkog prometa dok regulaciju tržišta željezničkih usluga obavlja HAKOM. Pristup teretnim prijevoznicima na hrvatsku željezničku mrežu liberaliziran je od 1. srpnja 2013., s pristupanjem Republike Hrvatske u punopravno članstvo EU-a. Trenutno je željeznička infrastruktura u procesu mo-

dernizacije glavnih prometnih pravaca za brzine do 160 km/h a EU je 2021. godinu proglasila godinom željeznice.

Također, svoj izvrstan zemljopisni položaj i odlične preduvjete za pretovar svih vrsta tereta (generalnih, rasutih, kontejnerskih, ro-ro, tekućih, žive stoke i dr.) luka Rijeka, kao i ostale naše luke, treba iskoristiti još više jer procjene budućih prometnih tokova upućuju na očekivanje porasta pomorskog prometa, osobito na sjevernojadranskom pomorskom pravcu, i to ponajprije kao posljedicu prekapacitiranosti sjevernoeuropskih luka.

Udio kombiniranog prijevoza u ukupnom prijevozu robe vrlo je malen. Kako je ta grana prometa jedan od najsuvremenijih oblika, primjerena i zaštiti okoliša, potrebno ju je uz državne poticaje razviti što prije radi uključivanja u europske pravce.

Također, RH treba iskoristiti svoj geoprometni položaj i u zračnom prometu jer je kao jedna od zemalja Mediterana na križanju zračnih putova za južnu, istočnu i srednju Europu. Hrvatska ima 8 zračnih luka koje imaju svjedodžbu u skladu s Uredbom Europske komisije br. 139/2014 (Zagreb, Split, Dubrovnik, Rijeka, Zadar, Pula, Osijek i Brač), a zračna luka Lošinj ima svjedodžbu u skladu sa Zakonom o zračnom prometu (Izvor: Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo, www.ccaa.hr)

INFRASTRUKTURA u 2019. – 2020.

Ceste

Ukupno 26 958,5 km, od toga:

- autoceste i poluautoceste: 1.416,5 km
- državne ceste: 6.858,9 km
- županijske ceste 9.703,4 km
- lokalne ceste 8.979,7 km

(Izvor: web-stranice Ministarstva mora, prometa i infrastrukture)

Željeznica

- 2617 km pruga od čega sa 274 km dvokolosiječnih pruga
- 536 kolodvora i stajališta
- 1505 željezničko-cestovnih prijelaza
- 109 tunela i 544 mostova

-Mrežom dnevno u prosjeku vozi 709 putničkih i 120 teretnih vlakova.

(Izvor: Izvješće o mreži 2021. HŽ Infrastruktura i web-stranice HŽ Infrastruktura)

Cjevovodi

- 631 km naftovoda (Izvor: JANAF)

Projektirani kapacitet naftovoda iznosi 34 milijuna tona nafte godišnje (MTG), a instalirani 20 MTG. Sustav je izgrađen za potrebe rafinerija u Hrvatskoj, Sloveniji, Srbiji te Bosni i Hercegovini (24 MTG), kao i korisnika u Mađarskoj te Češkoj i Slovačkoj (10 MTG). Ukupni kapacitet spremničkog prostora danas iznosi 1 940 000 m³ za sirovu naftu i 222 000 m³ za naftne derivate.

(Izvor: JANAF web stranice 2021.)

- 2693 km plinovoda (Izvor: DZS, Priopćenje Cjevovodni transport 26.08.2020.)

Do kraja 2019. godine, plinski transportni sustav dosegao je visoku razinu izgrađenosti i razvijenosti s ukupno 2.531km plinovoda i 157mjerno-redukcijskih stanica. Tijekom 2019. godine u transportni sustav preuzeto je ukupno 30,808TWh plina što je povećanje od 4,29%u odnosu na 2018.godinu. (Izvor: Plinacro, desetogodišnji plan razvoja plinskog transportnog sustava RH 2021-2030.)

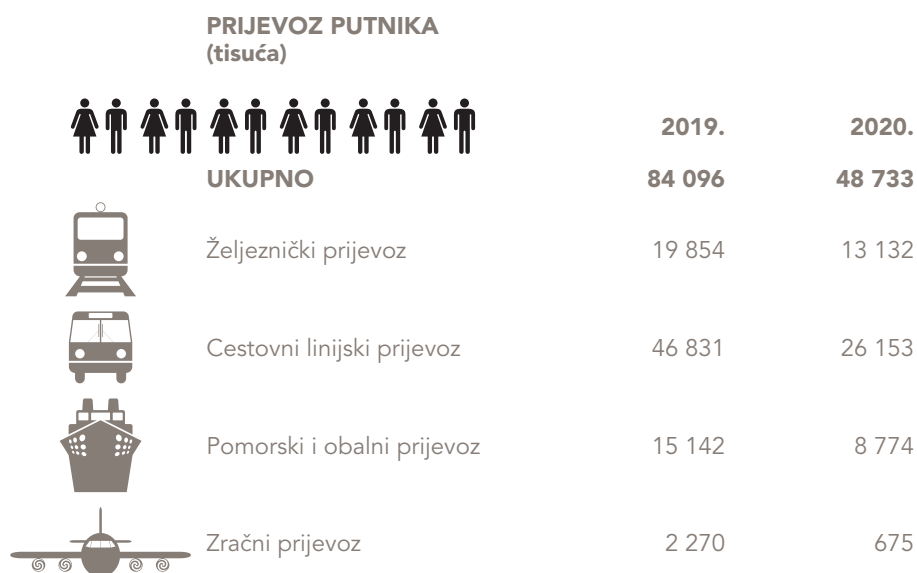
Registrirana cestovna motorna vozila

Ukupno registrirano: 2 275 027 cestovnih vozila od toga:

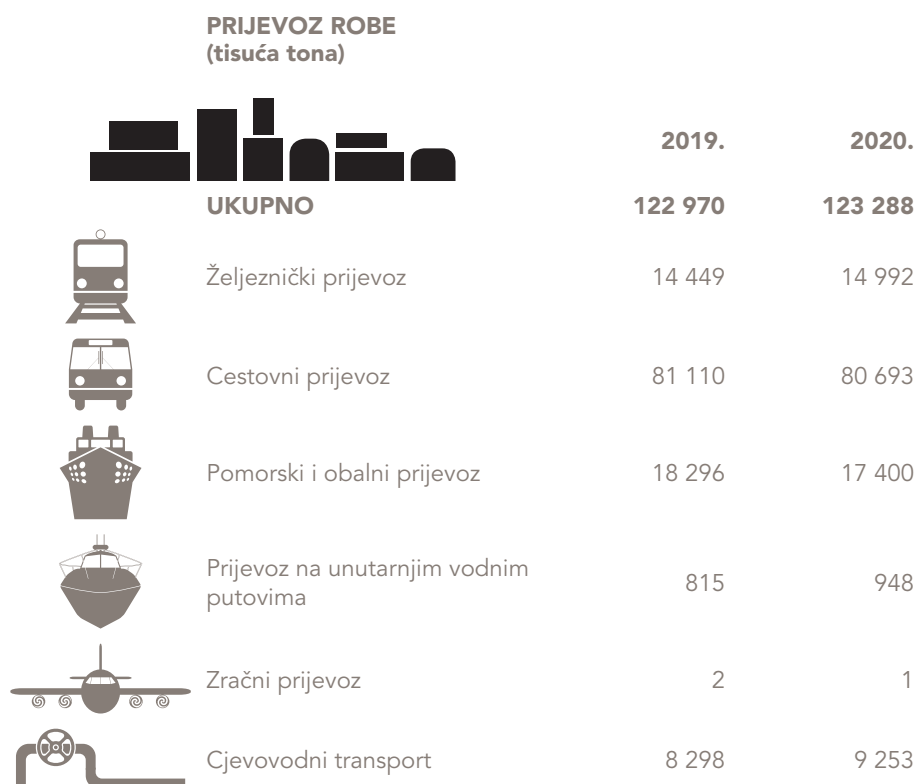
- 1 724 900 osobna vozila
- 6 041 autobusi
- 180 175 kamioni
- 80 738 mopedi
- 78 650 motocikli
- 12 976 cestovni tegljači
- 14 514 specijalna vozila
- 128 482 poljoprivredni traktori
- 33 423 prikolice
- 14 629 poluprikolice

(Izvor: DZS, Priopćenje, Registrirana cestovna vozila i cestovne prometne nesreće u 2019.)

STRUKTURA PRIJEVOZA PUTNIKA I ROBE PREMA VRSTAMA PRIJEVOZA U 2020. GODINI

Od siječnja do prosinca 2020. ukupno je prevezeno 48,7 milijuna putnika, što je u usporedbi s istim razdobljem 2019. pad za 42,1%. Prijevoz putnika u velikoj se mjeri smanjio u zračnom prijevozu, za 70,3%, u cestovnome linijskom prijevozu za 44,2%, u pomorskom i obalnom prijevozu za 42,1%, te željezničkom prijevozu za 33,9%. Na pad prijevoza putnika u 2020. izravno su utjecale okolnosti prouzročene širenjem bolesti COVID-19. gdje je najveću štetu u četvrtom tromjesječju pretrpio zračni prijevoz s padom od 80,4%, a slijede pomorski i obalni prijevoz sa 37%, cestovni prijevoz 35,9% i željeznički prijevoz sa 35,4%.

Od siječnja do prosinca 2020. ukupno je prevezeno 123,3 milijuna tona robe, što je za 0,3% više u odnosu na isto razdoblje 2019. Porast je ostvaren u prijevozu na unutarnjim vodnim putovima, za 16,3%, u cjevovodnom transportu za 11,5%, i u željezničkom prijevozu za 3,8%. Pad u prijevozu robe zabilježen je u zračnom prijevozu, za 31,5%, u pomorskom i obalnom prijevozu, za 4,9%, te cestovnom prijevozu, za 0,5%.

(Izvor: DZS; Priopćenje – Transport u četvrtom tromjesječju 2020., Br., 5.1.1./4., Obrada: HGK)

U području prijevoza i skladištenja (NKD H), 10 157 je registriranih pravnih osoba s 86 538 zaposlenih koje su u 2019. ostvarile promet od 39 424 432 000 kuna. To je 8,37% u ukupnoj zaposlenosti i 5,3 % u ukupnim prihodima u pravnim osobama u RH.

(Izvor: DZS, priopćenje osnovni strukturno-poslovni pokazatelji poduzeća u 2019.)

TRGOVINA

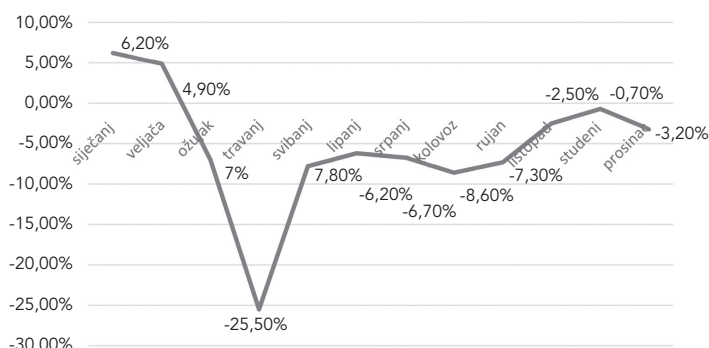

Prema strukturi poslovnih subjekata u ukupnoj djelatnosti trgovine (G) bilo je krajem 2020. godine aktivno 27.691 pravnih osoba. Ukupno 16,7% svih aktivnih poslovnih subjekata poslovalo je u djelatnosti trgovine.

U pravnim je osobama u djelatnosti trgovine, prema NKD-u G, u 2020. godini (krajem razdoblja) bilo ukupno 205.655 zaposlenih, odnosno 15,2% svih zaposlenih u pravnim osobama radi u djelatnosti trgovine. Od ukupnog broja zaposlenih u djelatnosti trgovine, najviše je bilo zaposlenih u trgovini na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima (G47), i to 115.352 zaposlenih. Drugi je najveći poslodavac u djelatnosti trgovine, trgovina na veliko, osim trgovine motornim vozilima i motociklima (G46) koja je zapošljavala 71.800 osobu. Trgovina na veliko i na malo motornim vozilima i motociklima, popravak motornih vozila i motocikala (G45) zapošljavala je 18.503 osobe.

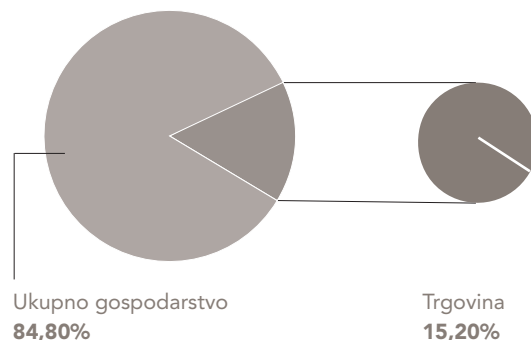
Na svjetskoj razini 2020. obilježila je pandemija koronavirusa, koja je posljedično ograničila, pa usporila gospodarstva, tako i u Hrvatskoj. Tako se slijedom pandemije na godišnjoj razini u trgovini na malo (G47) prema podacima Državnog Zavoda za statistiku bilježi pad prometa u trgovini na malo za 5,8% u odnosu na 2019. godinu. Upravo je u pandemijskoj godini (u ožujku) gotovo nakon 5,5 godina rasta u kontinuitetu, zabilježen pad prometa u trgovini na malo.

Kretanje prometa u trgovini na malo u 2020.

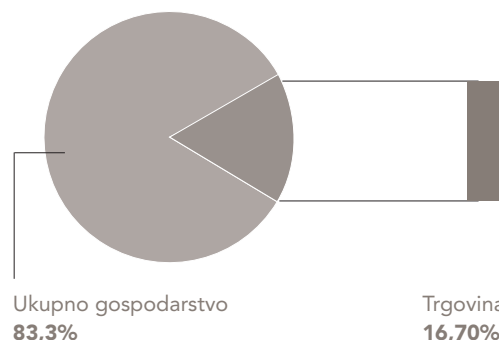
zvor: DZS, Obrada: Sektor za trgovinu i financijske institucije HGK

Udio zaposlenih u trgovini u ukupnom gospodarstvu RH u 2020. godini

Izvor: DZS, Obrada: Sektor za trgovinu i financijske institucije HGK

Udio djelatnosti trgovine u ukupnom broju pravnih gospodarskih subjekata u RH

Izvor: DZS, Obrada: Sektor za trgovinu i financijske institucije HGK

Broj zaposlenih u djelatnosti trgovini krajem razdoblja 2020. godine

Ukupan broj zaposlenih u trgovini - G

205.655

Broj zaposlenih u trgovini na veliko i na malo, popravak motornih vozila i motocikala – G45

18.503

Broj zaposlenih u trgovini na veliko, osim trgovine motornim vozilima i dijelovima – G46

71.800

Broj zaposlenih u trgovini na malo, osim trgovine motornim vozilima i dijelovima – G47

115.352

Izvor: DZS, Obrada: Sektor za trgovinu i financijske institucije HGK

OBRAZOVANJE I TRŽIŠTE

Obrazovanje i osposobljavanje prepoznato je kao temelj razvoja i uspjeha današnjeg društva znanja i ekonomije znanja. Gospodarski razvoj neke zemlje zahtijeva kreativnost, inovativnost i cjeloživotno učenje. Znanje i inovacije najvrjednija su imovina, naročito u uvjetima intenzivne globalne konkurencije. Visokokvalitetno predškolsko, osnovno, srednje, visoko te strukovno obrazovanje i osposobljavanje i prepoznavanje vrijednosti cjeloživotnog učenja temelj su uspjeha Europe. Cjeloživotno učenje vodi prema rastu i zapošljavanju te daje svakome priliku potpune uključenosti u društvo. Hrvatska je, kao dio europskoga

kulturološkog prostora, prihvatila koncepciju cjeloživotnog učenja kao temelj vlastite strategije obrazovanja.

Jedna od strateških odrednica Europe, ali i Hrvatske, povećanje je zapošljivosti i prilagodljivosti radne snage uspostavom sustava koji će zadovoljiti sadašnje i buduće potrebe za kompetencijama na tržištu rada. Neusklađenost obrazovnog sustava s potrebama svijeta rada je velika. U Hrvatskoj su u tijeku reformske aktivnosti u području obrazovanja. Cilj je reforme omogućiti razvoj dinamičnoga i prilagođenoga kurikula za sve razine i oblike obrazovanja, razvoj kadrova

skle i tehničke infrastrukture te legislative za neformalno obrazovanje i poticanje cjeloživotnog učenja. Proces prilagodbe obrazovnog sustava u Hrvatskoj događa se prema smjernicama Hrvatskoga kvalifikacijskoga okvira (HKO) – reformskog alata za uređivanje sustava cjeloživotnog učenja i sustava nacionalnih kvalifikacija. Cilj mu je osigurati pouzdanost kvalifikacija kroz usklađivanje obrazovne ponude s budućim potrebama gospodarstva i društva za znanjima i vještinama, usporedivost i priznavanje kvalifikacija u međunarodnom okružju, poticanje obrazovne i radne mobilnosti te priznavanja stečenih kompetencija neovisno o načinu učenja.

UPISANA DJECA, UČENICI I STUDENTI PREMA RAZINAMA OBRAZOVANJA NA POČETKU ŠKOLSKE GODINE 2018/2019.

	Broj institucija	Broj djece / učenika / studenata i suradnika u nastavi	Broj odgojitelja / učitelja / nastavnika
Predškolsko obrazovanje	1 710	139 378	13 086
Osnovno obrazovanje	2 118	316 104	34 263
Srednje obrazovanje	739	148 466	26 917
Visoko obrazovanje	131	164 826	/

Izvor: DZS, Statističke informacije 2019.; Obrada: HGK

ZAPOSLENI U PRAVNIM OSOBAMA PREMA STUPNJU STRUČNOG OBRAZOVANJA – STANJE 31. OŽUJKA 2017. GODINE

Stupanj stručnog obrazovanja		Struktura u %
Visoko	249.358	23,31%
Više	92.205	8,62%
Srednje	551.567	51,55%
Niže	26.401	2,47%
Visokokvalificirani	11.291	1,06%
Kvalificirani	69.955	6,54%
Polukvalificirani	13.213	1,23%
Nekvalificirani	55.913	5,23%
Ukupno	1.069.903	100,00%

Izvor: DZS, Statistički ljetopis 2018.; Obrada: HGK

RADA

Sustav srednjoškolskog obrazovanja razlikuje gimnazije i strukovne škole. Državna matura obvezni je završni pismeni ispit koji se polaže na kraju srednjoškolskog obrazovanja. Obvezu polaganja državne mature imaju gimnazijalci, a učenici četverogodišnjih strukovnih škola državnu maturu polažu samo ako planiraju nastaviti svoje obrazovanje na nekom od visokih učilišta. Rezultat državne mature jedan je od bitnih uvjeta za nastavak obrazovanja, kao i oblik vanjskog vrednovanja obrazovanja koji omogućuje unapređivanje i osiguravanje kvalitete te standardizaciju znanja na razini cijele zemlje.

Primarni je cilj sustava srednjeg strukovnog obrazovanje stjecanje kvalifikacije za uključivanje na tržište rada, ali i nastavak obrazovanja. Provođi se u dva modela – naukovanje i klasični školski sustav. Naukovanje za zanimanje traje tri godine, učenici

stječu stručne kompetencije u školi te kod poslodavca u kontinuitetu i većoj satnici nego u klasičnom, školskom modelu, koji podrazumijeva manju satnicu obavljanja povremene praktične nastave kod poslodavca. Jedan je od ključnih zahtjeva osiguravanje pristupa učenja temeljenog na radu – work based learning te osiguravanje kvalitete obrazovnog procesa koji se odvija kod poslodavca. S ciljem povećavanja broja poslovnih subjekata koji će primati učenike na praktični dio nastave, radi se na osposobljavanju djelatnika poduzeća kao mentora koji brinu o procesu usvajanja praktičnih znanja učenika. Od 2019. godine ministarstvo nadležno za obrazovanje započelo je razvoj regionalnih centara kompetentnosti, jače povezivanje s gospodarstvom, a cilj je razvoj vrhunskih organizacijskih, kadrovskih i materijalnih uvjeta za stjecanje inicijalnog strukovnog obrazovanja i osigu-

ravanja cjeloživotnog učenja u određenoj struci.

Reforma visokog obrazovanja usklađena s Bolonjskim procesom uvela je studiranje u tri ciklusa, uveden je dodatak diplomi te mjerenje opterećenosti studenata ECTS bodovima, kako bi se postigla usklađenost s europskim sustavom i stvaranje zajedničkog prostora visokog obrazovanja, što će osigurati pokretljivost studenata i zapošljivost građana Europske unije. Daljnji naponi akademске zajednice, poslovne zajednice te nadležnih ministarstava usmjereni su na razvijanje veza između visokih učilišta, akademске zajednice i gospodarstva radi transfera znanja, i povećavanja mogućnosti zapošljavanja. Ustanove za visoko obrazovanje uključuju se u kreiranje i inoviranje studijskih programa te programa cjeloživotnog učenja primjenom Hrvatskog kvalifikacijskog okvira.

Trgovina s inozemstvom

ROBNA RAZMJENA U 2020.

	u HRK	%		u HRK	%
Izvoz ukupno	111.965.410.907	100,00	Uvoz ukupno	171.735.756.670	100,00
Europa	102.269.550.332	91,34	Europa	154.213.166.111	89,80
Sjev. i Srednja Amerika	4.179.437.128	3,73	Azija	14.430.215.996	8,40
Azija	3.789.323.103	3,39	Sjev. i Srednja Amerika	1.564.730.854	0,91
Afrika	1.312.701.704	1,17	Afrika	843.436.648	0,49
Južna Amerika	174.145.954	0,16	Južna Amerika	380.918.621	0,22
Oceanija	158.519.474	0,14	Neraspoređeno	240.606.337	0,14
Neraspoređeno	81.733.212	0,07	Oceanija	62.682.103	0,04
Izvor: DZS; obrada: HGK			Izvor: DZS; obrada: HGK		

NAJVAŽNIJI TRGOVINSKI PARTNERI U 2020.

Izvoz	u HRK	%	Uvoz	u HRK	%
Njemačka	14.331.407.690	12,80	Njemačka	26.193.852.164	15,25
Italija	13.979.987.967	12,48	Italija	21.095.901.889	12,28
Slovenija	11.553.814.943	10,32	Slovenija	19.406.020.907	11,30
Bosna i Hercegovina	9.600.334.709	8,58	Mađarska	13.359.404.207	7,78
Mađarska	7.994.528.016	7,14	Austrija	11.328.182.524	6,60
Austrija	6.411.134.608	5,72	Kina	7.985.959.486	4,64
Srbija	5.246.644.726	4,69	Poljska	6.898.063.401	4,02
SAD	3.434.789.814	3,07	Nizozemska	6.709.433.764	3,91
Francuska	3.393.527.406	3,03	Belgija	5.390.265.007	3,14
Rumunjska	2.199.584.326	1,97	Bosna i Hercegovina	5.039.120.013	2,93
Ukupno prikazan izvoz	78.145.754.205	69,79	Ukupno prikazan uvoz	123.406.203.362	71,85
Ukupan izvoz RH	111.965.410.907	100,00	Ukupan uvoz RH	171.735.756.670	100,00
Izvor: DZS; obrada: HGK			Izvor: DZS; obrada: HGK		

**STRUKTURA
ROBNE
RAZMJENE
U 2020.**

Izvoz

Najznačajniji proizvodi

u HRK

%

Električni strojevi i oprema te njihovi dijelovi	10.210.664.236	9,12
Mineralna goriva, mineralna ulja i destilati	10.102.348.696	9,03
Nuklearni reaktori; kotlovi, strojevi, aparati	8.938.205.218	7,98
Farmaceutski proizvodi	7.647.685.340	6,82
Drvo i proizvodi od drva	5.937.159.237	5,30
Vozila, osim željezničkih ili tramvajskih i dijelovi	5.061.471.319	4,52
Aluminij i proizvodi od aluminija	3.653.234.132	3,26
Proizvodi od željeza i čelika	3.650.097.249	3,26
Pokućstvo; oprema za krevete; svjetiljke	3.431.587.377	3,06
Plastične mase i proizvodi od plastičnih masa	3.376.643.478	3,02

Ukupno prikazan izvoz

62.009.096.282

55,38

Ukupan izvoz

111.965.410.907

100,00

Izvor: DZS; obrada: HGK

EUR/HRK = 7,533080 (2020. godišnji prosjek)

USD/HRK = 6,610754 (2020. godišnji prosjek)

Izvor: HNB

Uvoz

Najznačajniji proizvodi

u HRK

%

Nuklearni reaktori; kotlovi, strojevi, aparati	16.675.969.213	9,71
Električni strojevi i oprema te njihovi dijelovi	14.907.085.452	8,68
Mineralna goriva, mineralna ulja i destilati	14.776.020.292	8,61
Farmaceutski proizvodi	11.746.703.228	6,84
Vozila, osim željezničkih i tramvajskih, i dijelovi	11.656.951.570	6,79
Plastične mase i proizvodi od plastičnih masa	7.593.873.641	4,42
Odjeća i pribor za odjeću	5.005.459.968	2,91
Proizvodi od željeza i čelika	4.918.526.159	2,86
Željezo i čelik	4.191.171.601	2,44
Aluminij i proizvodi od aluminija	3.778.450.140	2,20

Ukupno prikazan uvoz

95.250.211.264

55,47

Ukupan uvoz

171.735.756.670

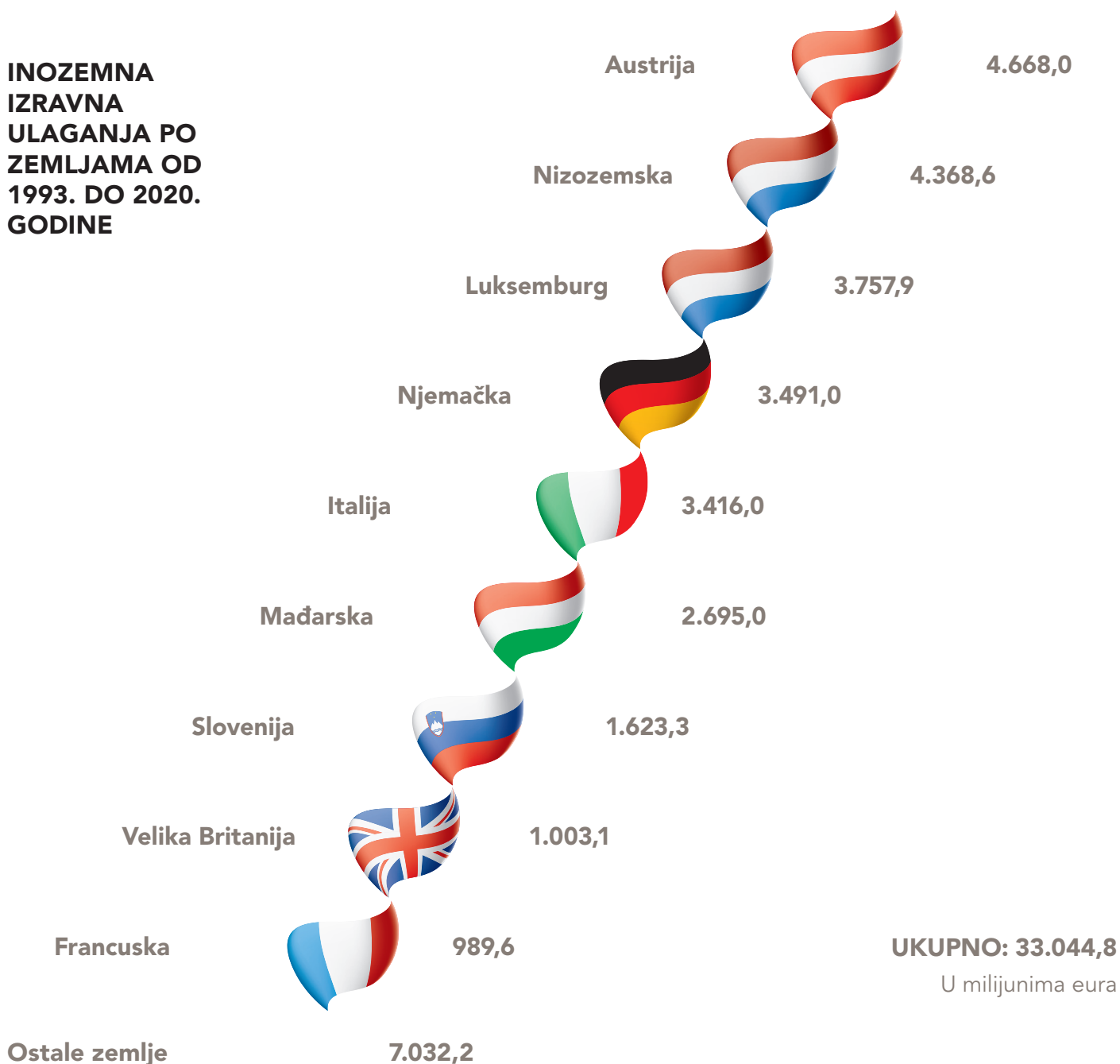
100,00

Izvor: DZS; obrada: HGK

Strana ulaganja

Strana ulaganja u Hrvatskoj uređena su Zakonom o trgovačkim društvima, Zakonom o poticanju ulaganja, Zakonom o strateškim investicijskim projektima RH i drugim zakonima. Inozemni ulagač je u pravima, obvezama i pravnom položaju u trgovačkom društvu, pod uvjetom uzajamnosti, izjednačen s domaćom osobom. Ustavom Republike Hrvatske utvrđeno je da se prava stečena ulaganjem kapitala neće umanjivati zakonom ili drugim pravnim aktima te se osigurava slobodno iznošenje dobiti i uložena kapitala iz zemlje po prestanku ulaganja. Ukupna su inozemna ulaganja u Hrvatskoj od 1993. do 2020. godine iznosila 33.044,8 milijuna eura.

INOZEMNA IZRAVNA ULAGANJA PO ZEMLJAMA OD 1993. DO 2020. GODINE

NAČINI ULAGANJA STRANIH OSOBA

Stranci mogu u Hrvatskoj uložiti kapital na sljedeće načine:

- na ugovornoj osnovi
- u trgovačko društvo
- u banku ili osiguranje
- otvoriti obrt ili djelovati kao trgovci pojedinci

Prema Zakonu o trgovačkim društvima, u Hrvatskoj se može osnovati:

- javno trgovačko društvo
- komanditno društvo
- dioničko društvo
- društvo s ograničenom odgovornošću
- jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću
- gospodarsko interesno udruženje
- tajno društvo

Stranci mogu stjecati udjele trgovačkih društava i dionice. Sva trgovačka društva upisana su u sudski registar mjerodavnoga trgovačkog suda prema svojem sjedištu. Dionička društva i društva s ograničenom odgovornošću mogu biti osnovana temeljnim ulogom u novcu, stvarima i pravima. Temeljni kapital društva mora biti izražen u kunama. Najniži je temeljni kapital za osnivanje dioničkog društva 200.000 kuna, a nominalni iznos dionice ne može biti manji od 10 kuna. Minimalni je temeljni kapital za osnivanje društva s ograničenom odgovornošću 20.000 kuna, a nominalni iznos poslovnog udjela ne može biti manji od 200 kuna. Prije upisa društva s ograničenom odgovornošću u sudski registar svaki osnivač mora uplatiti najmanje četvrtinu uloga (5.000 kuna) za preuzeti poslovni udio koji uplaćuje u novcu. Ulog u novcu mora se u cijelosti unijeti u roku od godine dana od dana upisa društva u sudski registar. Najniži iznos temeljnoga kapitala jednostavnog društva s ograničenom odgovornošću jest 10 kuna, a najniži nominalni iznos poslovnog udjela 1 kuna. Društvo može osnovati jedna ili više osoba. Strana fizička osoba može u Hrvatskoj poslovati kao obrtnik. Za obavljanje slobodnih i vezanih obrta obrtnik mora imati obrtnicu koju izdaje mjerodavni županijski ured na čijem će području biti sjedište obrta. Ako je riječ o povlaštenim obrtima, povlasticu izdaje mjerodavno ministarstvo ovisno o vrsti obrta.

POTICANJE ULAGANJA

Zakon o poticanju ulaganja (NN 102/15, NN 25/18, NN 114/18, 32/20, 20/21) uređuje dodjelu državnih potpora radi poticanja ulaganja pravnih ili fizičkih osoba registriranih u Republici Hrvatskoj koje su obveznici poreza na dobit i koje obavljaju gospodarsku djelatnost i sudjeluju u prometu robe i usluga u RH.

Potpore uređene ovim Zakonom odnose se na projekte ulaganja i jačanja konkurentne sposobnosti u:

- proizvodno-prerađivačkim aktivnostima,
- razvojno-inovacijskim aktivnostima,
- aktivnostima poslovne podrške
- aktivnostima usluga visoke dodane vrijednosti kojima se istodobno osigurava ekološki sigurna poduzetnička aktivnost i jedan ili više od sljedećih ciljeva:
- unos nove opreme i suvremenih tehnologija
- veća zaposlenost i izobrazba zaposlenika
- razvoj proizvoda i usluga više dodane vrijednosti
- povećanje poduzetničke konkurentnosti
- ravnomjerni regionalni razvoj Republike Hrvatske.
- gospodarsko aktiviranje neaktivne imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.
- rast produktivnosti gospodarskih subjekata u Republici Hrvatskoj.

Ulaganje, početno ulaganje, odnosno projekt ulaganja prema odredbama Zakona je ulaganje u dugotrajnu imovinu unesenu u vlasništvo korisnika potpore, u minimalnom iznosu protuvrijednosti kuna od 150.000 eura, odnosno u minimalnom iznosu protuvrijednosti kuna od 50.000 eura za mikropoduzetnike uz uvjet otvaranja najmanje pet novih radnih mjesta povezanih s investicijom, odnosno tri za mikropoduzetnike ili u minimalnom iznosu protuvrijednosti kuna od 50.000 eura i uz uvjet otvaranja najmanje deset novih radnih mjesta za Centre za razvoj informacijsko-komunikacijskih sustava i softvera ili u minimalnom iznosu protuvrijednosti kuna od 500.000 eura za projekte ulaganja u modernizaciju i porast produktivnosti poslovnih procesa.

Početno ulaganje jest ulaganje u materijalnu i nematerijalnu imovinu, povezano s osnivanjem nove poslovne jedinice, proširenje kapaciteta postojeće poslovne jedinice, diversifikacija proizvodnje poslovne jedinice na proizvode koje dotična poslovna jedinica prethodno nije proizvodila ili temeljita promjena u sveukupnom proizvodnom procesu postojeće poslovne jedinice.

Minimalno ulaganje za ostvarenje poticaja:

- 50.000 eura i otvaranje tri nova radna mjesta – mikropoduzetnici ili
- 150.000 eura i otvaranje pet novih radnih mjesta – mali, srednji i veliki poduzetnici ili
- 50.000 eura i otvaranja najmanje 10 novih radnih mjesta za centre za razvoj informacijsko-komunikacijskih sustava i softvera ili
- 500.000 eura za projekte ulaganja u modernizaciju i porast produktivnosti poslovnih procesa, uz uvjet očuvanja početnog stanja zaposlenih.

Potpore za početno ulaganje utvrđuje se na temelju:

- A. prihvatljivih troškova ulaganja – u materijalnu i nematerijalnu imovinu ili

B. prihvatljivih troškova otvaranja novih radnih mjesta povezanih s ulaganjem.

Minimalno 25 posto prihvatljivih troškova ulaganja mora osigurati korisnik potpore i ne smije sadržavati nikakvu državnu potporu.

Maksimalni intenzitet potpore određen je u skladu s pravilima o regionalnim potporama i ne smije prelaziti iznos gornje granice dopuštenog intenziteta utvrđenoga kartom regionalnih potpora.

Posebna metodologija izračuna maksimalnog intenziteta potpore predviđena je za velike projekte ulaganja čiji prihvatljivi troškovi premašuju iznos protuvrijednosti kuna od 50 milijuna eura.

Korisnik potpore jest poduzetnik – fizička osoba (obrtnik) koji je obveznik poreza na dobit ili trgovačko društvo, registrirani na teritoriju Republike Hrvatske, koji koriste potpore, odnosno kojima se odobravaju regionalne potpore za početno ulaganje i otvaranje novih radnih mjesta, te potpore za usavršavanje povezano s ulaganjem.

Fizička osoba (obrtnik) koja je obveznik poreza na dobit, mikro, malo, srednje i veliko trgovačko društvo koje namjerava koristiti potporu za početno ulaganje, prijavu za korištenje potpore radi poticanja ulaganja podnosi Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja prije početka ulaganja.

Pod terminom „početak ulaganja“ podrazumijeva se: početak građevinskih radova na tom ulaganju ili prva zakonski obvezujuća preuzeta obveza poduzetnika u smislu narudžbe opreme ili druge obveze koja ulaganje čini neopozivim, a što prije nastupi. Kupnja zemljišta i pripremni radovi poput dobivanja dozvola i provedbe pripremnih studija izvedivosti ne smatraju se početkom ulaganja.

POTPORE RADI POTICANJA ULAGANJA

Potpore predviđene Zakonom jesu:

- porezne potpore za mikropoduzetnike
- porezne potpore za male, srednje i velike poduzetnike
- potpore za opravdane troškove novih radnih mjesta povezanih s projektom ulaganja
- potpore za opravdane troškove usavršavanja povezanih s projektom ulaganja
- potpore za:
 - razvojno-inovacijske aktivnosti
 - aktivnosti poslovne podrške i
 - aktivnosti usluga visoke dodane vrijednosti
- potpore za kapitalne troškove projekta ulaganja
- potpore za radno-intenzivne projekte ulaganja
- potpore za gospodarsko aktiviranje neaktivne imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.
- potpore za modernizaciju i porast produktivnosti poslovnih procesa – automatizacija, robotizacija i digitalizacija proizvodnih procesa

POREZNE POTPORE

Ukupni iznos poreznih poticaja koje korisnik potpore može iskoristiti tijekom razdoblja korištenja poreznih poticaja određuje se u apsolutnom iznosu razlike obračuna dužnog iznosa poreza na dobit izračunatog na temelju Zakona o porezu na dobit i iznosa izračunatog na temelju Zakona o poticanju ulaganja, a poštujući maksimalni dopušteni iznos ukupnih potpora.

Ako korisnik potpore tijekom razdoblja korištenja potpora prestane biti obveznik poreza na dobit, prestaje mu pravo korištenja poreznih povlastica za preostalo razdoblje za koje su odobrene uz obvezu očuvanja novih radnih mjesta i projekta ulaganja.

Ako korisnik potpore smanji broj novih radnih mjesta utvrđenih Zakonom prije isteka propisanog minimalnog razdoblja očuvanja ulaganja, prestaje mu pravo korištenja poreznih povlastica za čitavo razdoblje za koje su odobrene, uz obvezu povrata sredstava ostvarenih korištenjem odobrenih povlastica uvećanih za iznos osnovne referentne stope, koja se određuje i objavljuje na temelju pravila o državnim potporama, uvećane za 100 baznih bodova.

Za ulaganja veća od 150.000 eura primjenjuju se poticaji koji vrijede za velike, srednje i male poduzetnike.

Minimalna visina ulaganja	Minimalni broj novih radnih mjesta	Vrijeme za otvaranje novih radnih mjesta	Stopa poreza na dobit se smanjuje	Trajanje poticaja
50.000 € za mikropoduzetnike	3	3 god.	50%	do 5 god.
>0,05 – 1 mil € za centre za razvoj informacijsko-komunikacijskih sustava i softvera	10	3 god.	50%	do 10 god.
0,15 do 1 mil. €	5	3 god.	50%	do 10 god.
1 – 3 mil.€	10	3 god.	75%	do 10 god.
više od 3 mil. €	15	3 god.	100%	do 10 god.

Minimalno razdoblje očuvanja ulaganja jest pet godina nakon završetka ulaganja za velike poduzetnike ili tri godine u slučaju mikro, malih i srednjih poduzetnika, ali ne kraće od razdoblja korištenja potpora prema Zakonu o poticanju ulaganja. Kao završetak ulaganja smatra se datum kada materijalna imovina povezana s projektom ulaganja postane operativna.

Ako se potpora računa na temelju troškova plaća, novo radno mjesto mora biti popunjeno unutar razdoblja od tri godine od početka projekta ulaganja. Novo radno mjesto mora biti povezano s provedbom projekta ulaganja i sačuvano na određenom području pet godina nakon njegova prvog popunjavanja za velike poduzetnike, odnosno tri godine za mikro, male i srednje poduzetnike, ali ne kraće od razdoblja korištenja potpora iz Zakona o poticanju ulaganja za koje je to radno mjesto preduvjet.

POTPORE ZA OPRAVDANE TROŠKOVE NOVIH RADNIH MJESTA POVEZANIH S PROJEKTOM ULAGANJA

U skladu s podacima Državnog zavoda za statistiku koji se odnose na stope nezaposlenosti registrirane u prethodnoj godini prema županijama, korisniku potpore koji osigurava otvaranje novih radnih mjesta povezanih s ulaganjem odobrit će se potpora kako slijedi:

Stopa nezaposlenosti u županiji	Minimalno razdoblje očuvanja novih radnih mjesta	Bespovratna novčana potpora za troškove otvaranja novih radnih mjesta	Maksimalni iznos potpore po novootvorenom radnom mjestu
do 10%	3/5 g.	do 10% prihvatljivih troškova	do 3.000 €
10% - 20%	3/5 g.	do 20% prihvatljivih troškova	do 6.000 €
više od 20%	3/5 g.	do 30% prihvatljivih troškova	do 9.000 €

Prihvatljivi troškovi otvaranja novih radnih mjesta povezanih s ulaganjem izračunavaju se kao troškovi plaća. Troškovi plaća jesu ukupni iznos koji korisnik potpore stvarno mora platiti za dotična radna mjesta, a koji se u određenom razdoblju sastoji od bruto plaće uvećane za iznos doprinosa na osnovicu prema toj plaći.

Minimalno razdoblje očuvanja novih radnih mjesta povezanih s ulaganjem iznosi pet godina za velike poduzetnike, odnosno tri godine za male i srednje poduzetnike.

POTPORE ZA OPRAVDANE TROŠKOVE USAVRŠAVANJA POVEZANIH S PROJEKTOM ULAGANJA

Korisniku potpore odobrit će se bespovratna novčana potpora za usavršavanje radnika na novim radnim mjestima povezanim s projektom ulaganja.

Intenzitet potpore ne premašuje 50% prihvatljivih troškova, a može se povećati do 70% prihvatljivih troškova kako slijedi:

- A. za 10 postotnih bodova ako se usavršavanje provodi za radnike s invaliditetom
- B. za 10 postotnih bodova ako se potpora dodjeljuje srednjem poduzetniku
- C. za 20 postotnih bodova ako se potpora dodjeljuje malom i mikropoduzetniku.

Prihvatljivi troškovi radi usavršavanja jesu:

- A. troškovi predavača, za sate tijekom kojih su predavači sudjelovali u usavršavanju
- B. troškovi poslovanja povezani s predavačima i polaznicima, izravno povezani s projektom usavršavanja, poput putnih troškova, troškova materijala i potrošne robe izravno povezanih s projektom, amortizacija alata i opreme, ako se koriste isključivo za projekt usavršavanja; troškovi smještaja su isključeni
- C. troškovi savjetodavnih usluga povezanih s projektom usavršavanja
- D. troškovi osoblja polaznika usavršavanja i opći neizravni troškovi (administrativni troškovi, najam, režijski troškovi) za sate koje polaznici usavršavanja provedu u usavršavanju.

POTPORE ZA RAZVOJNO-INOVACIJSKE AKTIVNOSTI, AKTIVNOSTI POSLOVNE PODRŠKE I AKTIVNOSTI USLUGA VISOKE DODANE VRIJEDNOSTI

Za investicije u razvojno-inovacijske aktivnosti, aktivnosti poslovne podrške i aktivnosti usluga visoke dodane vrijednosti, dodatne poticajne mjere odobravat će se za sljedeće projekte ulaganja:

A. RAZVOJNO-INOVACIJSKE AKTIVNOSTI koje utječu na razvoj novih i znatno unapređenje postojećih:

- proizvoda,
- proizvodnih serija,
- proizvodnih procesa i
- proizvodnih tehnologija.

Za ulaganja u razvojno-inovacijske aktivnosti uz predviđene potpore iz ovoga Zakona korisniku potpore odobrit će se povećanje potpore za troškove otvaranja novih radnih mjesta povezanih s projektom ulaganja za iznos od 50 posto. Također, odobrit će se bespovratna novčana potpora za kupnju opreme/strojeva u visini do 20 posto stvarnih prihvatljivih troškova kupnje opreme/strojeva, a u maksimalnom iznosu do 0,5 milijuna eura (uvjet – kupljena oprema/strojevi moraju biti visoke tehnologije).

B. AKTIVNOSTI POSLOVNE PODRŠKE:

1. centri za odnose s kupcima/korisnicima
2. centri izdvojenih poslovnih aktivnosti
3. logistički i distribucijski centri
4. centri za razvoj informacijsko-komunikacijskih sustava i softvera.

Za ulaganja u aktivnosti poslovne podrške uz predviđene potpore iz ovoga Zakona korisniku potpore odobrit će se povećanje potpore za troškove otvaranja novih radnih mjesta povezanih s projektom ulaganja za iznos od 25%.

C. AKTIVNOSTI USLUGA VISOKE DODANE VRIJEDNOSTI

1. aktivnosti kreativnih usluga
2. aktivnosti ugostiteljsko-turističkih usluga – projekti ugostiteljsko-turističkih objekata za smještaj kategorije minimalno četiri zvjezdice i projekti pratećih sadržaja; projekti nautičkog turizma, kategorije četiri sidra ili više; projekti zabavnih i tematskih parkova.
3. aktivnosti usluga industrijskog inženjeringa.

Za ulaganja u aktivnosti poslovne podrške uz predviđene potpore iz ovoga Zakona korisniku potpore odobrit će se povećanje potpore za troškove otvaranja novih radnih mjesta povezanih s projektom ulaganja za iznos od 25%.

POTPORE ZA KAPITALNE TROŠKOVE PROJEKTA ULAGANJA

Ova kategorija potpora odobrava se za ulaganja u dugotrajnu imovinu poslovne jedinice korisnika potpore u iznosu protuvrijednosti kuna najmanje 5 milijuna eura i popunjavanje najmanje 50 novih radnih mjesta povezanih s projektom ulaganja unutar tri godine od početka ulaganja.

Stopa nezaposlenosti u županiji	Bespovratna novčana potpora za trošak izgradnje novog objekta*	Bespovratna novčana potpora za kupnju nove proizvodne opreme	Maksimalni iznos potpore za novu opremu	Minimalni udio ulaganja u novu opremu/ udio opreme visoke tehnologije
10% - 20%	10% prihvatljivih troškova	10% prihvatljivih troškova	do 0,5 mil. €	40% / 50%
više od 20%	20% prihvatljivih troškova	20% prihvatljivih troškova	do 1 mil. €	40% / 50%

*novi objekt – tvornica, industrijsko postrojenje

POTPORE ZA RADNO-INTENZIVNE PROJEKTE ULAGANJA

Ova kategorija potpora odobrava se za projekte ulaganja u dugotrajnu imovinu korisnika potpore koja omogućuje otvaranja najmanje 100 novih radnih mjesta povezanih s projektom ulaganja, i to unutar razdoblja od tri godine nakon početka ulaganja.

Nova radna mjesta	Povećanje potpore za troškove otvaranja novih radnih mjesta
100	25%
300	50%
500	100%

POTPORE ZA PROJEKTE ULAGANJA KROZ GOSPODARSKO AKTIVIRANJE NEAKTIVNE IMOVINE U VLASNIŠTVU REPUBLIKE HRVATSKE

Neaktivnu imovinu u smislu Zakona o poticanju ulaganja čini zemljište i/ili građevine u vlasništvu Republike Hrvatske kojima upravlja ministarstvo nadležno za upravljanje državnom imovinom, a koja nije u funkciji i na kojoj se ne obavljaju nikakve gospodarske aktivnosti.

Minimalna visina ulaganja	Minimalni broj novih radnih mjesta	Vrijeme za otvaranje novih radnih mjesta	Potpore	Trajanje potpore
3 mil. €	15	3 god.	davanje u zakup bez naknade neaktivne imovine u vlasništvu Republike Hrvatske kojom upravlja ministarstvo nadležno za upravljanje državnom imovinom	do 10 god.

Korisniku potpore koji realizira projekt ulaganja prema kriterijima propisanim Zakonom o poticanju ulaganja, na područjima jedinica lokalne samouprave razvrstanih sukladno propisu o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema vrijednosti indeksa razvijenosti od I. do IV. skupine, odobrit će se davanje u zakup bez naknade neaktivne imovine u vlasništvu Republike Hrvatske kojom upravlja ministarstvo nadležno za upravljanje državnom imovinom na razdoblje od 10 godina od početka ulaganja, ako ta imovina čini gospodarsku cjelinu podobnu za realizaciju projekta ulaganja. Na području onih jedinica lokalne samouprave razvrstanih prema vrijednosti indeksa razvijenosti od V. do VIII. skupine jedinica lokalne samouprave odobrit će se davanje u zakup bez naknade tek nakon prethodno provedena tri kruga javnog natječaja za prodaju neaktivne imovine, koje je provelo ministarstvo nadležno za upravljanje državnom imovinom u razdoblju od 90 dana od podnošenja zahtjeva za zakup neaktivne imovine bez naknade od investitora, odnosno korisnika potpore.

Korisnik potpore tijekom razdoblja realizacije projekta ulaganja obavezan je izvršiti izravno materijalno ulaganje u neaktivnu imovinu koja je dana u zakup bez naknade u visini od najmanje 50% procijenjene vrijednosti neaktivne imovine u trenutku davanja u zakup bez naknade, ne uključujući u taj izračun vrijednost unesene opreme koja predstavlja ulaganje.

POTPORE ZA MODERNIZACIJU POSLOVNIH PROCESA – AUTOMATIZACIJA, ROBOTIZACIJA I DIGITALIZACIJA PROIZVODNO-PRERAĐIVAČKIH PROCESA

Potpore za modernizaciju poslovnih procesa odnose se na projekte ulaganja isključivo u proizvodno-prerađivačkoj industriji.

Projekt ulaganja za koji se odobrava potpora za modernizaciju poslovnih procesa predstavlja ulaganje u dugotrajnu imovinu korisnika potpore u iznosu protuvrijednosti kuna u minimalnom iznosu od 500.000 eura, uz uvjet očuvanja početnog stanja zaposlenih kod korisnika potpore tijekom cijelog razdoblja korištenja potpore, a ne kraće od minimalnog razdoblja očuvanja predmetnog projekta ulaganja za koji se namjerava koristiti potpora za modernizaciju poslovnih procesa.

Minimalna visina ulaganja	Uvećanje razine produktivnosti po zaposleniku nakon tri godine	Stopa poreza na dobit se smanjuje	Trajanje poticaja
0,5-1 mil €	> 10%	50 %	do 10 god.
€1-3 mil €	u odnosu na razinu produktivnosti po zaposleniku u razdoblju godine dana prije prijave projekta ulaganja	75%	do 10 god.
> 3 mil €		100%	do 10 god.

ODOBRENJE I NADZOR

Poduzetnici koji namjeravaju koristiti potpore na temelju Zakona podnose mjerodavnom ministarstvu prijavu za odobrenje statusa korisnika potpore, odnosno prijavu za korištenje potpore, i to prije početka radova na projektu ulaganja, odnosno prije početka projekta ulaganja.

Korisnici potpore dužni su tijekom razdoblja korištenja statusa korisnika potpore podnositi godišnje pisano izvješće o izvršenju investicijskog projekta, prihvatljivim troškovima, korištenju poticajnih mjera te očuvanju investicije i otvorenih radnih mjesta povezanih s tom investicijom, nadležnom ministarstvu i Ministarstvu financija – Poreznoj upravi. Korisnici potpore dužni su tijekom minimalnog razdoblja očuvanja te investicije nadležnom ministarstvu podnositi godišnje pisano izvješće o očuvanju te investicije i otvorenih radnih mjesta povezanih s njom.

ZAKON O STRATEŠKIM INVESTICIJSKIM PROJEKTIMA

Zakonom o strateškim investicijskim projektima Republike Hrvatske (NN 29/18, 114/18) uređuju se kriteriji i postupak prijave strateških investicijskih projekata (u daljnjem tekstu: strateški projekti), postupak procjene, odabira, pripreme i provedbe strateških projekata, raspo-

laganje nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske za potrebe provedbe strateških projekata, davanje koncesija u vezi s provedbom strateških projekata i izdavanje upravnih akata u vezi s provedbom strateških projekata. Cilj je Zakona ubrzati pripremu i provedbu projekata te ubrzati postupke pribavljanja potrebne dokumentacije za ostvarenje pojedinoga investicijskog projekta. Strateški projekti Republike Hrvatske mogu biti privatni investicijski projekti, javni investicijski projekti ili javno-privatni investicijski projekti iz područja gospodarstva, rudarstva, energetike, turizma, prometa, infrastrukture, elektroničkih komunikacija, poštanskih usluga, zaštite okoliša, komunalnoga gospodarstva, poljoprivrede, šumarstva, vodnoga gospodarstva, ribarstva, zdravstva, kulture, audiovizualnih djelatnosti, znanosti, obrane, pravosuđa, tehnologije i obrazovanja koji uključuju građenje građevina, a koje na temelju ovoga Zakona proglasi Vlada Republike Hrvatske. Strateškim projektom smatrat će se projekt čijom se provedbom stvaraju uvjeti za zapošljavanje većeg broja osoba ovisno o vrsti i lokaciji projekta, koji znatno pridonosi razvoju ili poboljšanju uvjeta i standarda za proizvodnju proizvoda i pružanje usluga, uvodi i razvija nove tehnologije kojima se povećava konkurentnost i ekonomičnost u gospodarstvu ili javnom sektoru i/ili kojim se podiže ukupna razina sigurnosti i kvaliteta života građana i zaštita okoliša, koji pozitivno utječe na više gospodarskih djelatnosti i čijom se provedbom stvara dodana vrijednost te koji u većoj mjeri pridonosi održivom razvitku i zaštiti prostora, okoliša i kulture te znatno pridonosi konkurentnosti hrvatskoga gospodarstva i udovoljava ovim kriterijima:

1. u skladu je s važećim prostornim planovima i
2. ima vrijednost ukupnih kapitalnih troškova ulaganja jednaku ili veću od 75.000.000 kuna bez poreza na dodanu vrijednost
3. ima mogućnost sufinancirati se iz fondova i programa Europske unije, a ukupna vrijednost kapitalnih troškova projekta jednaka je ili veća od 75.000.000 kuna bez PDV-a ili
4. se ostvaruje na potpomognutim područjima, sukladno propisu kojim se uređuju potpomognuta područja i područja s razvojnim posebnostima Republike Hrvatske, a ukupna vrijednost kapitalnih troškova ulaganja na potpomognutom području jednaka je ili veća od 10.000.000 kuna bez PDV-a ili
5. se ostvaruje na otocima, a ukupna vrijednost kapitalnih troškova ulaganja na otocima jednaka je ili veća od 10.000.000 kuna bez PDV-a ili
6. za projekte koji spadaju u područje poljoprivredne proizvodnje, ribarstva i šumarstva, a ukupna vrijednost kapitalnih troškova ulaganja jednaka je ili veća od 10.000.000 kuna bez PDV-a.

Uz ispunjavanje kriterija privatni projekt može biti proglašen strateškim ako se odnosi na:

1. proizvodno-prerađivačke aktivnosti ili
2. razvojno-inovacijske aktivnosti ili
3. aktivnosti poslovne podrške ili
4. aktivnosti usluga visoke dodane vrijednosti ili
5. aktivnosti u energetske sektoru ili
6. infrastrukturne aktivnosti ili
7. aktivnosti u sektoru poljoprivrede, šumarstva i ribarstva ili
8. aktivnosti u zdravstvu ili
9. aktivnosti vezane uz znanost i obrazovanje.

Za provedbu ovog Zakona zaduženo je Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja.

PRIJENOS DOBITI U INOZEMSTVO

Prijenos dobiti u inozemstvo, koju nerezident ostvari izravnim ulaganjem, slobodan je pod uvjetom da su u Republici Hrvatskoj podmirene sve porezne i druge zakonom propisane obveze.

PRAVO VLASNIŠTVA STRANIH OSOBA

Pravne osobe osnovane i registrirane u Hrvatskoj, bez obzira na to je li u njih uloženi domaći ili strani kapital, smatraju se domaćim pravnim osobama i imaju pravo stjecati vlasništvo nad nekretninama. Strana fizička ili pravna osoba može steći pravo vlasništva nad nekretninama, uz načelo uzajamnosti i suglasnost Ministarstva pravosuđa i uprave Republike Hrvatske, prema Zakonu o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, izuzev državljana i pravnih osoba iz država članica Europske unije za koje ne postoje takva ograničenja.

POSLOVANJE STRANIH TRGOVAČKIH DRUŠTAVA

Zakon o trgovačkim društvima uređuje djelatnosti stranih trgovačkih društava i trgovaca pojedinaca (sa sjedištem izvan Hrvatske) na području Hrvatske. Strana trgovačka društva i trgovci pojedinci u pravilu su u Hrvatskoj izjednačeni s domaćim osobama u poslovanju. Zajamčena je i sloboda pružanja usluga u skladu s pravnom stečevinom EU (povremeno ili jednokratno obavljanje djelatnosti, odnosno obavljanje pojedinog posla za poduzetnike sa sjedištem u državama članicama Europskoga gospodarskog prostora). U nekim slučajevima, uvjet poslovanja u Hrvatskoj može biti osnivanje podružnica, a one nisu pravne osobe. Njihovim poslovanjem sva prava i obveze stječe matično trgovačko društvo. Podružnice mogu obavljati sve djelatnosti obuhvaćene predmetom poslovanja društva.

PREDSTAVNIŠTVA STRANIH TVRTKI

Prema Zakonu o trgovini, strane osobe koje obavljaju gospodarsku djelatnost iz zemalja koje nisu članice Europske unije, odnosno članice Europskoga gospodarskog prostora, mogu osnovati predstavništvo u Republici Hrvatskoj. Predstavništvo nema status pravne osobe, stoga ne može obavljati poslove iz djelatnosti osnivača, odnosno ugovarati poslove za osnivača, nego obavlja poslove prema nalogu osnivača i to samo poslove istraživanja tržišta i predstavljanja strane osobe koja ga je osnovala. Ono može početi s radom nakon upisa u Registar predstavništava stranih osoba u Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja.

Porezni sustav Republike Hrvatske

Hrvatski porezni sustav usklađen je s europskim načelima, u kojem je izjednačen položaj svih poreznih obveznika tj. domaćih i stranih fizičkih i pravnih osoba. Porezni sustav RH je pluralan – ima više poreznih oblika. Prema razini državne vlasti, porezi se dijele na: državne, županijske, gradske ili općinske te zajedničke poreze. Zajednički porezi su porezi od kojih se jedan dio slijeva u državni proračun, a drugi dio u proračun županija i gradova / općina.

Ipak, najčešća podjela poreza je na izravne i neizravne poreze. Izravni porezi su oni koje porezni obveznici uplaćuju osobno ili ih za njih uplaćuje poslodavac u državnu blagajnu. To su porez na dohodak koji se plaća iz plaće, autorskog honorara ili obrta i porez na dobit koji plaćaju tvrtke. Neizravne poreze ne snosi onaj tko ih uplaćuje u državni proračun, već se porezni teret prevlađuje na krajnjeg potrošača. Najpoznatiji neizravni porez je porez na dodanu vrijednost (PDV).

DRŽAVNI POREZI

- porez na dodanu vrijednost (PDV)
- porez na dobit
- posebni porezi i trošarine
 - posebni porez na motorna vozila
 - posebni porez na kavu i bezalkoholna pića
 - porez na premije osiguranja od automobilske odgovornosti i premije kasko osiguranja cestovnih vozila
 - trošarinski sustav oporezivanja alkohola, alkoholnih pića, duhanskih proizvoda, energenata i električne energije

ŽUPANIJSKI POREZI

- porez na nasljedstva i darove
- porez na cestovna motorna vozila
- porez na plovila
- porez na automate za zabavne igre

GRADSKI/OPĆINSKI POREZI

- prirez porezu na dohodak
- porez na potrošnju
- porez na kuće za odmor
- porez na korištenje javnih površina
- porez na promet nekretnina

ZAJEDNIČKI POREZI

- porez na dohodak

POREZI NA DOBITKE OD IGARA NA SREĆU I NAKNADE ZA PRIREĐIVANJE IGARA NA SREĆU

- lutrijske igre (mjesečna naknada za priređivanje lutrijskih igara i porez na dobitke od lutrijskih igara na sreću),
- igre u kasinima,
- igre klađenja (naknade za priređivanje klađenja, porez na dobitke od - - igara klađenja),
- igre na sreću na automatima
- naknada za prigodno jednokratno priređivanje igara na sreću.

POREZ NA DOBIT

Obveznici poreza na dobit trgovačka su društva i druge pravne osobe koje gospodarsku djelatnost obavljaju samostalno, trajno i radi ostvarivanja dobiti, dohotka ili drugih gospodarskih procjenjivih koristi. Obveznici toga poreza su i fizičke osobe koje ostvaruju dohodak prema propisima o oporezivanju dohotka, a izjave da žele umjesto poreza na dohodak plaćati porez na dobit ili ako prema opsegu poslovanja podliježu tom načinu oporezivanja, što se određuje prema sljedećim kriterijima:

1. ako su u prethodnome poreznom razdoblju ostvarili ukupni prihod veći od 3.000.000,00 kn ili
2. ako ispune dva od sljedeća tri uvjeta:
 - vrijednost dugotrajne imovine veća od 2.000.000,00 kn,
 - u prethodnom poreznom razdoblju prosječno zapošljavaju više od 15 radnika,
 - u prethodnom poreznom razdoblju ostvarili dohodak veći od 400.000,00 kn.

Porezni obveznik je i tuzemna poslovna jedinica inozemnog poduzetnika (nerezidenta).

Osnovica poreza na dobit utvrđuje se:

- prema računovodstvenim načelima – kao razlika prihoda i rashoda, uz propisana uvećanja i smanjenja
- prema novčanom načelu – za male porezne obveznike koji ostvaruju godišnje prihode do 3 milijuna kuna – uvjet – postupak oporezivanja prema naplaćenim naknadama u skladu s posebnim propisom o porezu na dodanu vrijednost (samo poreznu osnovicu i obvezu poreza na dobit utvrđuju prema novčanom načelu).

Poreznu osnovicu domaćega poreznog obveznika (rezidenta) čini dobit od poslovanja ostvarena u zemlji i inozemstvu, a poreznu osnovicu nerezidenta (osobe čije je sjedište u inozemstvu) čini samo dobit ostvarena u Republici Hrvatskoj.

Porez na dobit plaća se na utvrđenu poreznu osnovicu po stopi od:

- 12% ako su u poreznom razdoblju ostvareni prihodi do 3.000.000,00 kn
- 18% ako su u poreznom razdoblju ostvareni prihodi jednaki ili veći od 3.000.000,01 kn.

Porez na dobit utvrđuje se za poslovnu godinu, a tijekom godine se plaćaju predjmovi na osnovi porezne prijave za prethodnu godinu.

POREZNE OLAKŠICE I OSLOBOĐENJA

Porezne olakšice propisane su poreznim obveznicima koji obavljaju djelatnost na području Grada Vukovara i na potpomognutom području jedinica lokalne samouprave, odnosno na području Republike Hrvatske koje je na temelju indeksa razvijenosti ocijenjeno kao područje koje prema stupnju razvijenosti zaostaje za nacionalnim prosjekom i čiji je razvoj potrebno dodatno poticati.

Porezne olakšice u obliku:

- ne plaćaju porez na dobit – Porezni obveznici koji obavljaju dje-

latnost na području Grada Vukovara, utvrđuje se u skladu s odgovarajućim pravilima o potporama male vrijednosti.

- plaćaju 50% od propisane stope poreza – Porezni obveznici koji obavljaju djelatnost na području jedinica lokalne samouprave razvrstanih u I. skupinu po stupnju razvijenosti prema posebnom propisu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske
- Uvjeti za stope poreza na dobit na području Grada Vukovara i I. skupine:
- zapošljavaju više od pet zaposlenika u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, pri čemu više od 50% zaposlenika ima prebivalište i borave na potpomognutom području jedinica lokalne samouprave razvrstanih u I. skupinu po stupnju razvijenosti, odnosno na području Grada Vukovara, najmanje devet mjeseci u poreznom razdoblju.

Porezne olakšice prema Zakonu o poticanju ulaganja odnose se na mogućnost umanjenja obveze poreza na dobit (umanjenje porezne stope) ovisno o visini ulaganja, uz dodatne uvjete zapošljavanja radnika ili ulaganja u modernizaciju proizvodnih procesa.

- Za investicije mikropoduzetnika u visini protuvrijednosti kuna od minimalno 50.000 eura, nositelju poticajnih mjera stopa poreza na dobit umanjuje se za 50% od propisane stope u razdoblju do 5 godina od godine početka investicije uz uvjet otvaranja najmanje 3 nova radna mjesta povezana s investicijskim projektom.
- Za investicije u visini protuvrijednosti kuna do 1 milijun eura stopa poreza na dobit umanjuje se za 50% od propisane stope poreza na dobit u razdoblju do 10 godina od godine početka investicije uz uvjet otvaranja najmanje 5 novih radnih mjesta povezanih s investicijom.
- Za investicije u visini protuvrijednosti kuna od 1 do 3 milijuna eura, stopa poreza na dobit umanjuje se za 75% od propisane stope poreza na dobit u razdoblju do 10 godina od godine početka investicije uz uvjet otvaranja najmanje 10 novih radnih mjesta povezanih s investicijom.
- Za investicije u visini protuvrijednosti kuna više od 3 milijuna eura, stopa poreza na dobit umanjuje se za 100% od propisane stope poreza na dobit u razdoblju do 10 godina od godine početka investicije uz uvjet otvaranja najmanje 15 novih radnih mjesta povezanih s investicijom.

DRŽAVNE POTPORE ZA OBRAZOVANJE I IZOBRAZBU

Osnovica poreza na dobit može se smanjiti za svotu državne potpore za obrazovanje i izobrazbu u visini i na način propisan Zakonom o državnim potporama za obrazovanje i izobrazbu i drugim propisima donesenima na temelju toga Zakona. Korisnici državne potpore koji se smatraju mikro, malim, srednjim ili velikim poduzetnicima mogu osnovicu za obračun poreza na dobit ili dohotka od samostalne djelatnosti umanjiti do 60% opravdanih troškova u slučaju općeg obrazovanja i izobrazbe radnika te do 25% opravdanih troškova u slučaju posebnog obrazovanja i izobrazbe radnika. Iznimno, korisnik državne potpore koji se smatra mikro i malim poduzetnikom može osnovi-

cu za obračun poreza na dobit ili dohotka od samostalne djelatnosti umanjiti do 80% opravdanih troškova. Korisnici potpore koji obavljaju djelatnost pomorskog prijevoza mogu umanjiti poreznu osnovicu do 100 % iznosa opravdanih troškova za obrazovanje i izobrazbu, bez obzira na to odnose li se ti troškovi na opće ili posebno obrazovanje i izobrazbu, uz ispunjenje sljedećih uvjeta:

- obrazovanje se mora provoditi na brodovima koji su upisani u Hrvatski registar brodova;
- osoba koja se uvrštava ne može biti djelatni već pričuvni član posade;

Korisnici potpore koji zapošljavaju radnike u nepovoljnom položaju mogu smanjenje porezne osnovice, koje ostvaruju za opće obrazovanje i izobrazbu te posebno obrazovanje i izobrazbu, uvećati za 10 postotnih bodova.

POREZ NA DOBIT PO ODBITKU (ZADRŽANI POREZ)

Porez po odbitku jest porez kojim se oporezuje dobit koju ostvari nerezident u Republici Hrvatskoj. Porezni obveznik je isplatitelj, a porezna osnovica je bruto iznos naknade koju tuzemni isplatitelj plaća nerezidentu – inozemnom primatelju. Porez po odbitku se plaća na:

- kamate (osim kamata na robne kredite za kupnju dobara za obavljanje djelatnosti poduzetnika, kamata na kredite koje daje inozemna banka ili druga financijska institucija te imateljima obveznica, državnih i korporativnih, inozemnim pravnim osobama);

- dividende i udjele u dobiti;
- autorska prava i druga prava intelektualnog vlasništva (prava na reprodukciju, patente, licencije, zaštitni znak, dizajn ili model, proizvodni postupak, proizvodne formule, nacrt, plan, industrijsko ili znanstveno iskustvo i dr.) koje se plaćaju inozemnim osobama koje nisu fizičke osobe;

Porez po odbitku plaća se i na usluge istraživanja tržišta, poreznog i poslovnog savjetovanja te revizorske usluge, plaćene inozemnim osobama. Porez po odbitku plaća se po stopi od 15%, osim za dividende i udjele u dobiti na koje se porez po odbitku plaća po stopi od 10%. Porez po odbitku plaćaju i poslovne jedinice inozemnog poduzetnika kada plaćaju naknade matičnom poduzeću, osim ako se naknada pripisuje prihodu tuzemne poslovne jedinice. Također, 10% poreza po odbitku primjenjivo je na naknade za nastupe inozemnim izvođačima (umjetnicima, zabavljačima, sportašima) za inozemnu osobu koja nije fizička osoba. Porez po odbitku plaća se i po stopi od 20% na sve vrste usluga koje su plaćene osobama koje imaju sjedište ili mjesto stvarne uprave, odnosno nadzora poslovanja u državama koje se nalaze na EU popisu nekooperativnih jurisdikcija u porezne svrhe, a s kojima RH ne primjenjuje ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja.

Inozemnim isplatiteljima naknade propisana je mogućnost uplate poreza po odbitku za nastupe inozemnih izvođača (umjetnika, zabavljača i športaša).

POREZ NA DOHODAK

Obveznik poreza na dohodak fizička je osoba koja ostvaruje dohodak. Poreznim obveznikom smatraju se rezidenti i nerezidenti. Rezidentima se oporezuje ostvareni dohodak u tuzemstvu i inozemstvu (umanjen za osobni odbitak), a nerezidentima se oporezuje samo dohodak ostvaren u tuzemstvu.

Osnovica poreza na dohodak rezidenta jest ukupni iznos dohotka od nesamostalnog rada (plaće i mirovine), dohotka od samostalne djelatnosti, dohotka od imovine i imovinskih prava, dohotka od kapitala i drugog dohotka koji rezident ostvari u tuzemstvu i u inozemstvu (načelo svjetskog dohotka) umanjen za osobni odbitak za rezidente (osnovni osobni odbitak je 4.000,00 kn za svaki mjesec poreznog razdoblja odnosno 48.000,00 kn godišnje).

Osnovica poreza na dohodak nerezidenta jest ukupni iznos dohotka koji nerezident ostvari u tuzemstvu (načelo tuzemnog dohotka) umanjen za osobni odbitak za nerezidente.

Dohodak je razlika između primitaka i izdataka nastalih u istom poreznom razdoblju.

Postoje i primici na koje se ne plaća porez na dohodak. Tosu primjerice: naknade plaće za vrijeme privremene nezaposlenosti i spriječenosti za rad isplaćene na teret sredstava obveznih osiguranja, nagrade učenicima za vrijeme praktičnog rada i naukovanja do propisanog iznosa i dr. Porez na dohodak plaća se za kalendarsku godinu (porezno razdoblje).

Obračun predjuma poreza na dohodak iz plaće:

- 20% na poreznu osnovicu do visine 30.000,00 kn mjesečno
- 30% na dio porezne osnovice koji prelazi iznos od 30.000,00 kn mjesečno.

Godišnji porez na dohodak umanjuje se fizičkim osobama mladim od 25 godina za 100% i osobama od 26 do 30 godina za 50% za plaću do godišnje osnovice od 360.000,00 kn.

Na obračunati iznos poreza na dohodak obračunava se prirez ako je propisan za općinu odnosno grad u kojemu porezni obveznik ima prebivalište ili uobičajeno boravište. Stope prireza mogu biti za općine do 10%; za gradove s manje od 30.000 stanovnika do 12%; za gradove s više od 30.000 stanovnika do 15% te za Grad Zagreb do 18%.

Zakon o porezu na dohodak stopu od 10 posto zadržava kod konačnog oporezivanja dohotka od imovine i kapitala. Primici ostvareni po osnovi privremenih odnosno povremenih poslova u poljoprivredi oporezuju se po stopi od 10% kao konačan drugi dohodak Zakon propisuje i koji se sve dohodak smatra konačnim i za taj se dohodak ne podnosi porezna prijava niti se provodi posebni postupak utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak, a za njega se ne priznaju ni osobni odbici.

DOPRINOSI ZA OBVEZNA OSIGURANJA

Doprinosi za obvezna osiguranja su namjenski javni prihodi a mogu se koristiti samo za namjenu za koju su prikupljeni. Obveznim osiguranjem smatraju se:

- Obvezno mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti

- Obvezno mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje
- Obvezno zdravstveno osiguranje i obvezno zdravstveno osiguranje za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti

DOPRINOSI PO OSNOVI RADNOG ODNOSA I ODNOSA IZJEDNAČENIH S RADNIM ODNOSOM

Obveznik doprinosa po osnovi radnog odnosa je osiguranik, a obveznik obračunavanja i plaćanja doprinosa je poslodavac ili druga osoba koja umjesto poslodavca osiguraniku isplaćuje plaću.

Osiguranik (radnik) je obveznik doprinosa iz plaće, a poslodavci i isplatitelji plaće dužni su obračunavati, obustaviti i plaćati sljedeće doprinose iz plaće:

- doprinos za obvezno mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti (15% ili 20%)

- doprinos za obvezno mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (5%).

Doprinosi na plaću koje plaćaju poslodavci su:

- doprinosi za obvezno zdravstveno osiguranje (16,5%)

Uredbom o visini minimalne plaće utvrđena je minimalna plaća (bruto) za 2021. godinu u visini od 4.250,00 kn.

POREZ NA DODANU VRIJEDNOST (PDV)

Promet proizvoda i usluga u RH oporezuje se poreznom na dodanu vrijednost. Predmet oporezivanja PDV–om jest isporuka dobara i obavljanje usluga u tuzemstvu uz naknadu koju obavi porezni obveznik, stjecanje dobara uz naknadu unutar EU te uvoz dobara.

Ulaskom u Europsku uniju „izvoz“ i „uvoz“ odnose se samo na promet s trećim zemljama (bilo koja država koja nije područje EU), za koje će se i nadalje provoditi postupak uvoznog carinjenja, a u prometu s EU zamjenjuje ih isporuka i stjecanje dobara unutar EU. Obveznik poreza na dodanu vrijednost jest svaka osoba koja samostalno obavlja bilo koju gospodarsku djelatnost bez obzira na svrhu i rezultat obavljanja te djelatnosti.

Gospodarska djelatnost jest svaka djelatnost proizvođača, trgovca ili osobe koja obavlja usluge, uključujući rudarske i poljoprivredne djelatnosti, slobodna zanimanja te iskorištavanje materijalne ili nematerijalne imovine u svrhu trajnog ostvarivanja prihoda.

Poreznim se obveznikom smatra i svaka osoba koja povremeno isporučuje nova prijevozna sredstva koja su kupcu otpremljena ili prevezena na području druge države članice.

Poduzetnici čija je vrijednost isporuka dobara ili obavljenih usluga u prethodnoj ili tekućoj kalendarskoj godini veća od 300.000,00 kn postaju obveznici PDV–a te se moraju prijaviti u Poreznu upravu radi upisa u Registar obveznika PDV–a do 15–og dana u mjesecu koji slijedi nakon mjeseca u kojem su obavili isporuke koje prelaze 300.000,00 kn.

Poreznim obveznikom u RH smatrat će se i strani porezni obveznik koji:

- u tuzemstvu obavlja isporuke dobara i usluga s pravom na odbitak pretporeza
- isporučuje dobra u RH poreznom obvezniku ili pravnoj osobi koja nije porezni obveznik, a čija stjecanja dobara unutar EU ne podliježu plaćanju PDV–a, ili bilo kojoj osobi koja nije porezni obveznik, a koji je prešao prag isporuke u svoti od 270.000,00 kn.
- u RH isporučuje dobra koja podliježu trošarinama osobama koje nisu porezni obveznici niti plaćaju PDV na stjecanje.

Isporukom dobara u tuzemstvu smatra se prijenos prava raspolaganja materijalnom imovinom u svojstvu vlasnika, predaja dobara na raspolaganje, prodaja dobara uz odgodu plaćanja.

Mjesto isporuke dobara u tuzemstvu prema kojemu se određuje i mjesto oporezivanja smatra se:

- za dobra koja se ne otpremaju niti prevoze – mjesto gdje se dobra nalaze u trenutku isporuke,
- za dobra koja se otpremaju odnosno prevoze – mjesto gdje se dobra nalaze na početku otpreme ili prijevoza do kupca.

Isporukom dobara uz naknadu, predmetom oporezivanja smatra se i korištenje poslovne imovine za privatne potrebe, a za ta je dobra u cijelosti ili djelomično korišten pretporez, premještanje dobara u drugu državu članicu te zadržavanje dobara nakon prestanka obavljanja djelatnosti.

Ne oporezuje se besplatno davanje uzoraka (u razumnim količinama) kupcima ili budućim kupcima te pokloni u vrijednosti do 160,00 kn

bez PDV-a (za gospodarsku djelatnost i ne istim osobama). Izvoz dobara iz RH izvan Europske unije (u treće zemlje) oslobođen je PDV-a.

ISPORUKA DOBARA U DRŽAVE ČLANICE EU:

Poreznim obveznicima koji obavljaju isporuke dobara u druge države članice EU (i stjecanje dobara unutar EU) potreban je PDV identifikacijski broj kako bi mogli poslovati na zajedničkom tržištu.

Isporuka dobara unutar EU oslobođena je PDV-a uz uvjete:

- da se dobra isporučuju drugom poreznom obvezniku ili pravnoj osobi koja nije porezni obveznik, a koja djeluje kao takva, u toj drugoj državi članici
- porezni obveznik ili pravna osoba koja nije porezni obveznik kojoj se obavlja isporuka registrirana je za potrebe PDV-a u toj drugoj državi članici te je isporučitelju dala svoj PDV identifikacijski broj
- porezni obveznik isporučitelj mora podnijeti Zbirnu prijavu (Obrazac ZP) i u njoj iskazati točne podatke.

Porezni status kupca isporučitelj može provjeriti u informatičkoj bazi VIES.

Ako je kupac u drugoj državi članici pravna osoba koja nema PDV identifikacijski broj (mali porezni obveznik, državno tijelo i sl.) ili krajnji potrošač (građanin), primjenjuje se načelo zemlje podrijetla, što znači da je hrvatski porezni obveznik dužan na isporučena dobra obračunati hrvatski PDV (osim kada je riječ o novim prijevoznim sredstvima i trošarinskim proizvodima, kada je obveznik uvijek stjecatelj). Međutim, ako prijeđe ili odustane od praga isporuke koji je propisala druga država članica EU, obavezan je registrirati se za potrebe PDV-a u toj državi članici i na sve daljnje isporuke u toj državi obračunavati PDV. Isto vrijedi i za strane porezne obveznike koji isporučuju dobra građanima i osobama koje nisu porezni obveznici u RH. Prag isporuke u RH iznosi 270.000,00 kn.

STJECANJE DOBARA UNUTAR EU:

Hrvatski porezni obveznik, koji je stekao dobra unutar EU za potrebe poslovanja, obavezan je sam obračunati PDV.

Ako porezni obveznik (stjecatelj) ne dostavi PDV identifikacijski broj, isporučitelj dobara iz druge države članice obračunat će porez na dodanu vrijednost u skladu s propisima svoje države (što stjecatelj ne oslobađa PDV-a u RH).

Za stjecanje dobara iz drugih država članica, u istom obračunskom razdoblju iskazuju se porezna obveza i pravo na pretporez kod poreznih obveznika koji obavljaju oporezive isporuke s pravom na odbitak pretporeza, samo obračunski bez novčanog toka. Kada dobra iz druge države članice stječu porezni obveznici, odnosno mali porezni obveznici, obveznici koji obavljaju isključivo oslobođene isporuke bez prava na odbitak pretporeza koji nisu upisani u registar te pravne osobe koje nisu porezni obveznici bitan je prag stjecanja koji iznosi 77.000,00 kn. Navedenima će PDV biti obračunat u drugoj državi članici.

U slučaju da prijeđu prag stjecanja obvezni su zatražiti dodjelu PDV ID broja na temelju kojeg im dobavljač iz druge države članice neće zaračunati PDV već će biti obvezni obračunati i platiti PDV na stjecanje dobara u RH. Ovdje PDV nije samo obračunska kategorija već

dolazi do fizičkog plaćanja PDV-a na stjecanje koji ovi obveznici ne mogu odbiti jer nisu upisani u Registar poreznih obveznika. Obveza obračuna PDV-a na stjecanje unutar EU nastaje u trenutku izdavanja računa ili najkasnije 15 dana po proteku mjeseca u kojem je nastao oporeziv događaj.

Opće načelo u oporezivanju usluga prema Zakonu o PDV-u jest da se usluge obavljene poreznom obvezniku koji djeluje kao takav, oporezuju prema sjedištu primatelja usluge (prijenos porezne obveze), a osobi koja nije porezni obveznik oporezuju se prema sjedištu poreznog obveznika koji je uslugu obavio.

Kada se radi o uslugama koje tuzemni porezni obveznik zaračunava korisniku u tuzemstvu, porezni obveznik je izvršitelj usluge jer se tuzemstvo smatra jednim mjestom obavljanja usluge.

Od općeg pravila oporezivanja usluga propisan je niz izuzetaka koji se odnose na:

posredničke usluge, usluge u vezi s nekretninama, usluge prijevoza, usluge u kulturi i njima slične usluge, pomoćne usluge u prijevozu i usluge u vezi s pokretnim dobrima, usluge pripremanja hrane i usluge opskrbe pripremljenom hranom i pićem, iznajmljivanje prijevoznih sredstava te ostale usluge (prijenos i ustupanje autorskih prava, patenata, licencija, usluge oglašavanja, usluge konzultanata, inženjera, odvjetnika, računovođa, prevoditelja, usluge obrade podataka, omogućavanje pristupa do sustava za prirodni plin, telekomunikacijske usluge, elektronički obavljene usluge i dr. – kada se pružaju osobama koje nisu porezni obveznici, a imaju sjedište/prebivalište izvan EU). Porezna osnovica pri isporuci dobara i obavljanju usluga jest naknada koju čini sve ono što je isporučitelj primio ili treba primiti od kupca ili druge osobe za te isporuke, uključujući svote subvencija koje su izravno povezane s cijenom isporučenih dobara ili usluga.

U poreznu osnovicu uračunavaju se iznosi poreza, carina, pristojbi i sličnih davanja osim PDV-a te sporedni troškovi (kao što su provizije, troškovi pakiranja, prijevoza i osiguranja koje isporučitelj dobara ili usluga zaračunava kupcu ili primatelju).

U poreznu osnovicu ne ulaze sniženja cijena, popusti zbog prijevremenog plaćanja i popusti koji se kupcu odobre u trenutku isporuke, iznosi koje porezni obveznik zaračuna ili primi kao povrat za izdatke koje je platio u ime kupca i koje u evidenciji unosi kao prolazne stavke te trošak povratne ambalaže (o kojoj se vodi posebna evidencija). Porezna je osnovica kod stjecanja dobara unutar EU naknada za isporuku dobara kako se utvrđuje i u tuzemstvu, a u nabavnu cijenu ulazi i svota trošarine. Pri uvozu dobara u EU poreznu osnovicu čini carinska vrijednost utvrđena prema carinskim propisima.

U sustavu poreza na dodanu vrijednost, razdoblje oporezivanja je od prvog do posljednjeg dana u mjesecu odnosno tromjesečju.

Granična vrijednost za određivanje tromjesečnog obračunskog razdoblja iznosi 800.000,00 kn (ovisno o vrijednosti isporučenih dobara i usluga u prethodnom razdoblju oporezivanja), osim ako poduzetnik obavlja transakcije s državama članicama EU, u kojem slučaju postaje mjesečni obveznik PDV-a.

Porezni obveznik mora za obračunsko razdoblje sam utvrditi poreznu obvezu i iskazati je u prijavi PDV-a, u kojoj se navode svi podaci za obračunavanje PDV-a odnosno ukupnu vrijednost oporezivih transakcija i iznos PDV-a i pretporeza po stopama PDV-a te uku-

pnu vrijednost oslobođenih transakcija i transakcija koje ne podliježu oporezivanju. Porezni obveznik koji u obračunskom razdoblju ima pravo na odbitak pretporeza čiji je iznos veći od njegove porezne obveze ima pravo na povrat te razlike (ili prenijeti u sljedeće obračunsko razdoblje) i obrnuto, tj. ako je porezna obveza veća, tada obračunati porez treba uplatiti. Obveza obračuna PDV-a nastaje kad je nastao oporezivi događaj, odnosno kad su dobra isporučena ili usluge obavljene. Iznimno, obračun prema naplaćenim naknadama mogu primjenjivati porezni obveznici sa sjedištem, stalnom poslovnom jedinicom, prebivalištem ili uobičajenim boravištem u tuzemstvu koji su u prethodnoj kalendarskoj godini obavili isporuke dobara i usluga, bez PDV-a, koje nisu bile veće od 15.000.000,00 kn. Obračun PDV-a po naplaćenju realizaciji ne primjenjuje se na isporuke sa EU.

Republika Hrvatska primjenjuje tri stope poreza na dodanu vrijednost:

- 25% – opća stopa
- 13% – snižena stopa
 - na usluge smještaja ili smještaja s doručkom, polupansiona ili punog pansiona u hotelima ili objektima slične namjene, uključujući smještaj za vrijeme odmora, iznajmljivanje prostora u kampovima za odmor ili u mjestima određenima za kampiranje te smještaj u plovnim objektima nautičkog turizma
 - novine i časopise novinskog nakladnika koji ima statut medija, a koji izlaze periodično
 - jestiva ulja i masti, biljnog i životinjskog podrijetla
 - dječje sjedalice za automobile, dječju hranu i prerađenu hranu na bazi žitarica za dojenčad i malu djecu
 - isporuku vode, osim vode koja se stavlja na tržište u bocama ili u drugoj ambalaži, u smislu javne vodoopskrbe i javne odvodnje prema posebnom propisu,
 - ulaznice za koncerte
 - isporuku električne energije do drugog isporučitelja ili krajnjeg korisnika, uključujući naknade povezane s tom isporukom
 - javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada, biorazgradivog komunalnog otpada i odvojenog sakupljanja otpada prema posebnom propisu
 - urne i ljesove
 - sadnice i sjemenje
 - gnojiva i pesticide te druge agrokemijske proizvode
 - hranu za životinje, osim hrane za kućne ljubimce
 - isporuku živih životinja: goveda, svinja, ovaca, koza, konja, magaraca, domaće peradi, kunića i zečeva
 - isporuku svježeg ili rashlađenog mesa i jestivih klaoničkih proizvoda od goveda, svinja, ovaca, koza, konja, magaraca, domaće peradi, kunića i zečeva
 - isporuku svježih ili rashlađenih kobasica i sličnih proizvoda od mesa, mesnih klaoničkih proizvoda ili krvi
 - isporuku žive ribe
 - isporuku svježe ili rashlađene ribe, mekušaca i ostalih vodenih beskralježnjaka
 - isporuku svježih ili rashlađenih rakova: jastoga, hlapova, škampa, kozica

- isporuku svježeg ili rashlađenog povrća, korijena i gomolja, uključujući mahunasto suho povrće
- isporuku svježeg i suhog voća i orašastih plodova
- isporuku svježih jaja peradi, u ljusci
- usluge i povezana autorska prava pisaca, skladatelja i umjetnika izvođača te nositelja fonogramskih prava koji su članovi odgovarajućih organizacija za kolektivno ostvarivanje prava koje obavljaju tu djelatnost prema posebnim propisima iz područja autorskog i srodnih prava te uz prethodno odobrenje tijela državne uprave nadležnog za intelektualno vlasništvo
- pripremanje i usluživanje jela i slastica u ugostiteljskom objektu i izvan njega prema posebnom propisu.
- 5% – snižena stopa
 - na sve vrste kruha i mlijeka, knjige stručnog, znanstvenog, umjetničkog, kulturnog i obrazovnog sadržaja, udžbenike za pedagoški odgoj i obrazovanje, za osnovnoškolsko, srednjoškolsko i visokoškolsko obrazovanje, u svim fizičkim oblicima
 - lijekove koji imaju odobrenje nadležnog tijela za lijekove i medicinske proizvode
 - medicinsku opremu, pomagala i druge sprave koje se koriste za ublažavanje liječenja invalidnosti isključivo za osobnu uporabu invalida propisane Pravilnikom o ortopedskim i drugim pomagalima Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje
 - kino ulaznice
 - novine novinskog nakladnika koji ima statut medija, a koje izlaze dnevno
 - znanstvene časopise.

Porezni obveznik sa sjedištem u drugoj državi članici može imenovati poreznog zastupnika kao osobu za obavljanje svih poslova u vezi s utvrđivanjem i plaćanjem poreza u Republici Hrvatskoj, dok porezni obveznik koji ima sjedište u trećim zemljama mora imenovati poreznog zastupnika kako bi platio PDV.

POREZNA OSLOBOĐENJA PROPISANA SU ZA:

- određene djelatnosti od javnog interesa (npr. univerzalna poštanska usluga i povezane isporuke osim prijevoza putnika i telekomunikacijskih usluga, bolnička njega, usluge dentalnih tehničara, usluge u kulturi i sl.) uz uvjete.
- ostale djelatnosti (npr. transakcije osiguranja i reosiguranja, upravljanja investicijskim fondovima, isporuka građevina ili njihovih dijelova i zemljišta na kojem se one nalaze, osim isporuka prije prvog nastanjenja odnosno korištenja ili isporuka kod kojih od datuma prvog nastanjenja odnosno korištenja do datuma sljedeće isporuke nije proteklo više od dvije godine, isporuka zemljišta osim građevinskog, najam stambenih prostorija i sl.)
- isporuke dobara unutar EU (iskoruke dobara koje prodavatelj ili osoba koja stječe dobro ili druga osoba za njihov račun otpremi ili preveze iz tuzemstva u drugu državu članicu drugom poreznom obvezniku ili pravnoj osobi koja nije porezni obveznik, a koji djeluju kao takvi u toj drugoj državi članici i dr.)
- stjecanje dobara unutar EU (ako bi isporuka tih dobara koju obavi porezni obveznik u tuzemstvu bila u svakom slučaju oslobođena plaćanja PDV-a i dr.)
- određene usluge prijevoza (usluga međunarodnog prijevoza putnika, osim cestovnog i željezničkog prijevoza)

- pri uvozu (konačni uvoz dobara čija bi isporuka koju obavi porezni obveznik u svim slučajevima bila oslobođena plaćanja PDV-a na području Republike Hrvatske, uvoz dobara nekomercijalne naravi sadržanih u osobnoj prtljazi putnika, uvoz dobara koja se koriste ili troše na sajmovima i sličnim priredbama, uvoz dobara otpremljenih ili prevezenih iz trećeg područja ili iz treće zemlje na područje Republike Hrvatske ako je ta dobra uvoznik ili osoba koja je određena kao porezni dužnik pri uvozu neposredno nakon uvoza isporučio unutar Europske unije uz primjenu oslobođenja od PDV-a iz članka 41. stavka 1. ovoga Zakona i dr.)
- pri izvozu (isporuke dobara koja iz Republike Hrvatske otpremi ili preveze isporučitelj ili neka druga osoba za njegov račun izvan Europske unije, isporuke dobara, osim isporuke goriva i dobara za opremanje i opskrbu bilo kojeg prijevoznog sredstva koje se koristi u privatne svrhe, koja iz Republike Hrvatske otpremi ili preveze izvan Europske unije sam kupac koji nema sjedište u Republici Hrvatskoj ili neka druga osoba za njegov račun i dr.)
- kod obavljanja usluga na pokretnoj imovini
- u vezi s međunarodnim prijevozom (isporuke goriva i dobara za opskrbu plovila koja se koriste za plovidbu na otvorenom moru i prijevoz putnika uz naknadu ili se koriste za potrebe komercijalnih ili industrijskih djelatnosti te za spašavanje ili pomoć na moru, isporuke, preinake, popravci, održavanje, iznajmljivanje i unajmljivanje plovila te isporuke, iznajmljivanje, popravci i održavanje opreme koja je ugrađena u njih ili se u njima koristi i dr.)
- za transakcije koje se odnose na međunarodnu trgovinu
- određene isporuke koje su izjednačene s izvozom

POVRAT POREZA INOZEMNIM PODUZETNICIMA

Porezni obveznik koji na području EU nema sjedište, stalnu poslovnu jedinicu iz koje su obavljene isporuke ili boravište, ima pravo na povrat PDV-a koji su mu zaračunali drugi porezni obveznici u RH za isporučena pokretna dobra i usluge ili koji mu je zaračunat prilikom uvoza u RH. Pravo na povrat poreza ostvaruje se pod uvjetom da u državi podrijetla podnositelja zahtjeva tuzemni porezni obveznik također ima pravo na povrat poreza.

Pravo na povrat poreza imaju porezni obveznici koji u razdoblju za koje traže povrat nisu obavljali isporuke dobara i usluga za koje je mjesto oporezivanja u tuzemstvu, osim prijevoznih i s prijevozom povezanih usluga koje su oslobođene PDV-a na temelju Zakona i usluga, za koje je PDV obvezna platiti osoba kojoj su usluge obavljene.

Za ostvarenje povrata PDV-a inozemni poduzetnici predaju zahtjev za povrat PDV-a Poreznoj upravi, Područnom uredu Zagreb najkasnije do 30. lipnja kalendarske godine nakon završetka godine na koju se zahtjev odnosi. Iznos PDV-a za koji se traži povrat ne smije biti manji od 3.100,00 kn ako se povrat odnosi na razdoblje kraće od jedne godine, a ako se odnosi na jednu godinu ne smije biti manji od 400,00 kn. Porezni obveznik sa sjedištem u drugoj državi članici ima pravo na povrat zaračunatog PDV-a za dobra i usluge koja su mu isporučili ili obavili tuzemni porezni obveznici ili za dobra uvezena u tuzemstvo. Pritom trebaju biti zadovoljeni uvjeti: da tijekom razdoblja povrata u RH nisu imali sjedište, stalnu poslovnu jedinicu ili boravište, da nisu isporučivali dobra ili usluge u tuzemstvu, osim prijevoznih i s prijevozom povezanih usluga oslobođenih PDV-a te

usluga i isporuka dobara primatelju na koje je tuzemni poduzetnik bio obavezan obračunati PDV.

Tuzemni porezni obveznici imaju također pravo na povrat PDV-a ostvarenog u drugim državama članicama. Zahtjev se podnosi najkasnije do 30. rujna tekuće godine za prethodnu godinu, a pravo na povrat nemaju poduzetnici koji nisu obveznici PDV-a, koji obavljaju isključivo oslobođene isporuke ili primjenjuju oslobođenje za male porezne obveznike.

POSEBNI POSTUPAK OPOREZIVANJA PUTNIČKIH AGENCIJA

Posebni postupak odnosi se na poslovanje putničkih agencija kao organizatora putovanja ako posluju s putnicima u svoje ime, a koriste isporuke dobara i usluga drugih poreznih obveznika za obavljanje usluga putovanja.

Postupak se ne primjenjuje kada agencije djeluju samo kao posrednici tj. kada posluju u tuđe ime i za tuđi račun.

Obavljanje usluga putničke agencije u vezi s putovanjem jedinstvena je usluga koja je oporeziva prema mjestu sjedišta ili stalne poslovne jedinice putničke agencije iz koje se usluge obavljaju. Porezna osnovica je razlika u cijeni putničke agencije, tj. razlika između ukupne naknade (bez PDV-a) koju plaća putnik i stvarnih troškova agencije za isporuke dobara i usluga koje su joj obavili drugi porezni obveznici. Bitno je da su transakcije obavljene direktno putniku.

Putnička agencija ne može koristiti pretporez iz računa zaračunatih od strane drugih poreznih obveznika.

Jedinstvena usluga putničke agencije oslobođena je plaćanja PDV-a za isporuke dobara i usluga izravno kupcu koje se obavljaju izvan EU. Kada se te transakcije obavljaju i unutar i izvan EU, oslobođen je samo onaj dio usluge putničke agencije koji se odnosi na transakcije izvan Europske unije.

Porezni položaj smještaja u komercijalnim ugostiteljskim objektima određuje mjesto gdje se nekretnina nalazi.

POSEBNI POSTUPAK OPOREZIVANJA MARŽE

Posebni postupak oporezivanja marže, tj. razlike u cijeni, primjenjuje se za isporuke rabljenih dobara, umjetničkih djela, kolekcionarskih ili antiknih predmeta koje ostvari preprodavatelj (porezni obveznik). Poseban postupak oporezivanja marže ne primjenjuje se na isporuke novih prijevoznih sredstava u drugu državu članicu. Porezna osnovica za isporuke koje se oporezuju prema posebnom postupku oporezivanja marže jest marža koja je jednaka razlici prodajne i nabavne cijene isporučenih dobara, umanjena za svotu PDV-a koji je sadržan u toj marži. Temeljno je pravilo kod poreznog postupanja pri oporezivanju marže da preprodavatelj koji primjenjuje posebni postupak oporezivanja marže ne može od PDV-a, koji je obavezan platiti, odbiti porez koji mu je obračunao drugi preprodavatelj za isporučena dobra, ako za isporuke tih dobara primjenjuje postupak oporezivanja marže.

Preprodavatelj može primijeniti posebni postupak oporezivanja marže ako su mu dobra isporučili:

- porezni obveznici koji obavljaju oslobođene isporuke iz čl. 40 st. 2. Zakona o PDV-u,
- osobe koje nisu porezni obveznici,

- mali poduzetnici koji još nisu ostvarili promet veći od 300.000,00 kn i nisu upisani u Registar obveznika PDV-a,
- drugi preprodavatelj čija je isporuka oporeziva po posebnom postupku oporezivanja marže.

Preprodavatelj može po vlastitom izboru primijeniti redoviti postupak oporezivanja (priznaje pretporez, zaračunava PDV) za bilo koju isporuku dobara za koju je propisan posebni postupak oporezivanja marže.

TROŠARINE I POSEBNI POREZI

Hrvatski trošarinski sustav uređen je Zakonom o trošarinama koji određuje oporezivanje alkohola i alkoholnih pića, duhanskih proizvoda, energenata i električne energije. Osim spomenutih proizvoda, Republika Hrvatska oporezuje i druge proizvode, npr. kavu, bezalkoholna pića, motorna vozila i premije osiguranja od automobilske odgovornosti i premije kasko osiguranja cestovnih vozila.

Trošarinskim obveznikom smatra se osoba koja je u obvezi plaćanja trošarine, i to:

- ovlaštenu držatelja trošarinskog skladišta, registrirani primatelj, bilo koja osoba koja otpušta trošarinske proizvode ili osoba za čiji se račun otpuštaju trošarinski proizvodi iz sustava odgode plaćanja,
- uvoznik trošarinskih proizvoda,
- proizvođač trošarinskih proizvoda izvan sustava odgode,
- primatelj trošarinskih proizvoda već puštenih u potrošnju u drugoj državi članici, a koje drži u RH u komercijalne svrhe, osoba koja isporučuje ili drži trošarinske proizvode radi isporuke,
- prodavatelj iz druge države članice, odnosno njegov porezni zastupnik kod prodaje na daljinu i dr. Zakonom propisane osobe.

Obveza obračunavanja trošarine nastaje puštanjem trošarinskih proizvoda u potrošnju na teritoriju Republike Hrvatske, a trošarinski obveznik sam obračunava i plaća trošarinu sukladno propisanim trošarinskim osnovicama i stopama, odnosno iznosima koji su na snazi na dan nastanka obveze obračunavanja trošarine. Pri uvozu trošarinskih proizvoda na teritorij Republike Hrvatske obveza obračunavanja trošarine nastaje danom nastanka carinskog duga u skladu s carinskim propisima o obračunu i naplati carinskog duga, osim u slučajevima kada je obračunavanje trošarine odgođeno sukladno Zakonu. Obveza obračuna i plaćanja trošarine nastaje i kod utvrđenih nepravilnosti. Trošarinski obveznik mora iskazati obračunatu trošarinu u dnevnom obračunu trošarine koji dostavlja dva puta mjesečno carinskom uredu nadležnom prema svome sjedištu, odnosno prebivalištu, i to za razdoblje od 1. do 15. dana u mjesecu do 20. dana u istom mjesecu, a za razdoblje od 16. do zadnjeg dana u mjesecu do 8. dana sljedećeg mjeseca. Obračunatu trošarinu mora platiti najkasnije 30 dana od dana nastanka obveze obračunavanja trošarine.

Trošarina se ne plaća na trošarinske proizvode koji su namijenjeni za:

- službene potrebe diplomatskih i konzularnih predstavništava te posebnih misija akreditiranih u Hrvatskoj, pod uvjetom uzajamnosti, osim konzularnih predstavništava koje vode počasni

konzularni dužnosnici,

- osobne potrebe stranog osoblja diplomatskih i konzularnih predstavništava,
- potrebe međunarodnih organizacija, kad je to utvrđeno međunarodnim ugovorom koji obvezuje Republiku Hrvatsku,
- osobne potrebe stranog osoblja međunarodnih organizacija,
- potrošnju u skladu s međunarodnim ugovorom koji je Republika Hrvatska zaključila s drugom državom ili međunarodnom organizacijom, ako taj ugovor za isporuku trošarinskih proizvoda predviđa oslobođenje od plaćanja poreza na dodanu vrijednost,
- potrebe oružanih snaga drugih država članica Sjevernoatlantskog saveza ili njihova pratećega civilnog osoblja ili za opskrbu njihovih kantina i restorana.

Trošarina se ne plaća na trošarinske proizvode koji su u prodaji na brodovima i zrakoplovima za vrijeme plovidbe ili leta u treće države, koji su u prodaji u izdvojenim prodajnim mjestima carinskih, odnosno trošarinskih skladišta u zračnim lukama i pristaništima otvorenim za međunarodni promet putnicima koji putuju u treće države, koje putnik unese u osobnoj prtljazi iz treće države ili trećeg teritorija za koje je propisano oslobođenje, koje fizička osoba iz treće države ili iz trećih teritorija u malim pošiljkama koje nisu komercijalne naravi besplatno šalje fizičkoj osobi u Republici Hrvatskoj.

Ovlašteni držatelj trošarinskog skladišta, registrirani primatelj i oslobođeni korisnik oslobođeni su plaćanja trošarine na trošarinske proizvode:

- koji se koriste kao uzorci za analize probnih proizvoda, odnosno znanstvene svrhe,
- koji se koriste za kontrolu kvalitete,
- koji se koriste u svrhu trošarinskog nadzora,
- koji su uništeni pod carinskim nadzorom,
- za utvrđene gubitke ili manjkove za koje se dokaže da se mogu pripisati nepredviđenim slučajevima ili višoj sili, odnosno koji su neodvojivo povezani sa svojstvima proizvoda nastalim tijekom proizvodnje, skladištenja i prijevoza.

ALKOHOL I ALKOHOLNA PIĆA

Alkoholom i alkoholnim pićima smatraju se pivo, vino, ostala pića dobivena vrenjem osim piva i vina, međuproizvodi te etilni alkohol. Visina trošarine ovisi o proizvodu, i to:

- trošarina na pivo plaća se u iznosu od 40,00 kn za jedan posto volumnog udjela stvarnog alkohola sadržanog u jednom hektolitr gotovog proizvoda,

- trošarina na mirna i pjenušava vina plaća se u iznosu od 0,00 kn,
- trošarina na ostala pića koja su dobivena vrenjem, osim piva i vina, plaća se u iznosu od 0,00 kn,
- trošarina na međuproizvode s volumnim udjelom stvarnog alkohola od 15% i većim, plaća se u iznosu od 800,00 kn po hektolitr gotovog proizvoda,
- trošarina na međuproizvode s volumnim udjelom stvarnog alkohola manjim od 15% plaća se u iznosu od 500,00 kn po hektolitr gotovog proizvoda,
- trošarina na etilni alkohol plaća se u iznosu od 6.000,00 kn po hektolitr čistog alkohola.

Zakonom su propisana oslobođenja od plaćanja trošarine, osobito za denaturirani alkohol te alkohol i alkoholna pića koja se koriste u proizvodnji, proizvodnim procesima i preradi neprehrambenih proizvoda, proizvodnji lijekova, proizvodnji octa, u medicinske svrhe u bolnicama, ljekarnama, u znanstveno–istraživačke ili obrazovne potrebe na fakultetima, institutima i drugim znanstvenim ustanovama za obavljanje znanstvene i nastavne djelatnosti.

Trošarinski sustav određuje posebne povoljnije uvjete za : male nezavisne pivovare, male proizvođače vina, male destilerije i male proizvođače jakog alkoholnog pića.

DUHANSKE PRERAĐEVINE I PROIZVODI

Duhanskim prerađevinama smatraju se cigarete, cigare, cigarilosi i duhan za pušenje. Duhanske proizvodi su prerađeni duhan namijenjen zagrijavanju, tekućinu namijenjenu konzumiranju u elektroničkoj cigareti ili drugoj elektroničkoj napravi i novi duhanski proizvodi.

Duhanske prerađevine moraju biti označene duhanskim markicama Ministarstva financija RH sukladno odredbama Zakona.

Trošarinska osnovica na cigarete jest 1000 komada i maloprodajna cijena. Trošarina na cigarete iznosi:

- specifična trošarina 400,00 kn za 1000 cigareta,
- proporcionalna trošarina 34% od maloprodajne cijene Minimalna trošarina na cigarete iznosi 888,00 kn za 1000 komada cigareta i plaća se ako je ukupni iznos specifične i proporcionalne trošarine niži od minimalne trošarine.

Trošarine na sitno rezani duhan za savijanje cigareta, ostali duhan za pušenje, cigare, cigarilose i duhanske proizvode:

- na sitno rezani duhan 860,00 kn za jedan kilogram
- na ostali duhan za pušenje 860,00 kn za jedan kilogram
- na cigarete i cigarilose 860,00 kn za 1000 komada
- na e-tekućinu 0,00 kuna za jedan mililitar
- grijani duhanski proizvod 1.400,00 kn za jedan kilogram
- novi duhanski proizvod 860,00 kn za jedan kilogram

Maloprodajnu cijenu duhanskih prerađevina za svaki pojedini proizvod koji se pušta u potrošnju na teritoriju RH utvrđuju proizvođači ili njihovi predstavnici ili ovlašteni posrednici u RH te uvoznici, osim ovlaštenih držatelja trošarinskog skladišta koji vrše prodaju u izdvojenim prodajnim mjestima trošarinskih skladišta u zračnim lukama putnicima koji putuju u drugu državu članicu. Maloprodajna cijena

uključuje i trošarinu, carinu i porez na dodanu vrijednost. Trošarina na duhanske proizvode ne plaća se na proizvode koji su isključivo namijenjeni za znanstvena istraživanja i analizu kvalitete proizvoda.

ENERGENTI I ELEKTRIČNA ENERGIJA

Predmet oporezivanja su energenti koji se koriste kao pogonsko gorivo (osim u slučaju željeznica i tramvaja u komercijalnom prijevozu robe i putnika) ili kao gorivo za grijanje te električna energija. Pod pojmom energenata uključeni su svi naftni derivati kao i biogoriva, kruta goriva (ugljen, koks), prirodni plin te svi ostali proizvodi ako služe za pogon motornih vozila ili za grijanje.

Trošarinska je osnovica za energente 1000 kilograma neto mase, 1000 litara pri osnovnim uvjetima temperature energenata od +15 °C, odnosno gigadžul bruto toplinske vrijednosti.

Trošarinska je osnovica za električnu energiju količina električne energije mjerena u megavat satima.

Visina trošarine:

- za olovni motorni benzin 4.500,00 kn/1000 l,
- za bezolovni motorni benzin 3.860,00 kn/1000 l,
- za motorni benzin za zrakoplove 4.500,00 kn/1000 l,
- za dizelsko gorivo 3.060,00 kn/1000 l,
- za loživo ulje 423,00 kn/1000 l,
- za kerozin–petrolej:
 - za pogon 2.660,00 kn/1000 l
 - za grijanje 1.752,00 kn/1000 l,
- za ukapljeni naftni plin za pogon i za grijanje 100,00 kn /1000kg
- za teško loživo ulje 160,00 kn/ 1000 kg
- za prirodni plin:
 - za pogon 0,00 kn/ MWh
 - za grijanje za poslovnu uporabu 4,05 kn/MWh,
 - za grijanje za neposlovnu uporabu 8,10 kn/MWh
- za kruta goriva za poslovnu i neposlovnu uporabu 2,30 kn/GJ
- za električnu energiju:
 - za poslovnu uporabu 3,75 kn/MWh
 - za neposlovnu uporabu 7,50 kn/MWh

Trošarina se ne plaća, među ostalim, na energente koji se koriste kao pogonsko gorivo u zračnom prometu i za plovidbu, osim uporabe za privatne svrhe, te koje proizvođač energenata koristi u svojim proizvodnim prostorijama za daljnju preradu.

POSEBAN POREZ NA KAVU I BEZALKOHOLNA PIĆA

Predmet oporezivanja posebnim porezom su kava (pržena kava, ekstrakti, esencije, koncentрати od kave, pripravci na osnovi ekstrakata, esencija ili koncentrata ili na osnovi kave i "nadomjesci kave što sadrže kavu, svi prema propisanim tarifnim oznakama.

Predmet oporezivanja su pića s udjelom alkohola ne većim od 1,2%, sirupi i koncentрати namijenjeni za pripremu bezalkoholnih pića te prašci i granule namijenjeni za pripremu bezalkoholnih pića, osim proizvoda koji se sukladno posebnim propisima smatraju hranom za posebne prehrabne potrebe ili dodacima prehrani.

Obveznik plaćanja posebnog poreza jest ovlašteni držatelj poreznog skladišta, proizvođač i trgovac izvan sustava odgođe, primatelj te oso-

ba za koju se utvrdi da je nezakonito postupala sa predmetom oporezivanja u RH.

Porezni obveznik dužan je sam obračunati i platiti poseban porez sukladno propisanim poreznim osnovicama i visinama koje su na snazi na dan nastanka obveze obračuna posebnog poreza.

Obveza obračuna i uplate posebnog poreza nastaje stavljanjem predmeta oporezivanja na tržište u RH, i to:

- u trenutku proizvodnje ili otpuštanja iz sustava odgode plaćanja,
- u trenutku uvoza, unosa ili primitka izvan sustava odgode plaćanja,
- kada se utvrdi manjak ili gubitak u poreznom skladištu ili za vrijeme kretanja u sustavu odgode, osim za gubitke uzrokovane višom silom,
- na dan prestanka važenja odobrenja za poslovanje u sustavu odgode,
- kada se utvrdi nezakonito postupanje.

Porezna osnovica za oporezivanje kave jest jedan kilogram neto mase, a posebni porez se plaća:

- za prženu kavu 6,00 kn/kg, a za ekstrakte, esencije i koncentrate 20,00 kn/kg,
- za prženu kavu u gotovom proizvodu 6,00 kn/kg, a za ekstrakte, esencije i koncentrate od kave 20,00 kn.

Posebni porez na bezalkoholna pića plaća se prema volumenu izraženom u hektolitru bezalkoholnog pića te prema sadržaju šećera, metil-ksantina i taurina.

- Posebni porez na bezalkoholna pića prema sadržaju šećera
 - za pića s udjelom alkohola ne većim od 1,2%, prašci i granule namijenjeni za pripremu bezalkoholnih pića ako ne sadrže metil-ksantine ili taurin
 - do 2 g/100ml bezalkoholnog pića iznosi 0,00 kn/hl bezalkoholnog pića
 - od 2,001-5 g/100ml bezalkoholnog pića iznosi 10,00 kn/hl bezalkoholnog pića
 - od 5,001-8 g/100ml bezalkoholnog pića iznosi 30,00 kn/hl bezalkoholnog pića
 - od 8,001 i više g/100ml bezalkoholnog pića iznosi 60,00 kn/hl bezalkoholnog pića
 - za sirupe i koncentrate namijenjene za pripremu bezalkoholnih pića ako ne sadrže metil-ksantine ili taurin
 - do 14 g/100ml sirupa ili koncentrata iznosi 0,00 kn/hl
 - od 14,001-35 g/100ml sirupa ili koncentrata iznosi 70,00 kn/hl
 - od 35,001-56 g/100ml sirupa ili koncentrata iznosi 210,00 kn/hl
 - od 56,001 i više g/100ml sirupa ili koncentrata iznosi 420,00 kn/hl
- Posebni porez na bezalkoholna pića **prema sadržaju taurina**
 - za pića s udjelom alkohola ne većim od 1,2%, prašci i granule namijenjeni za pripremu bezalkoholnih pića koji sadrže taurin plaća se prema sadržaju taurina i iznosi 200,00 kuna/hl bezalkoholnog pića

- Za sirupe i koncentrate namijenjene za pripremu bezalkoholnih pića koji sadrže taurin plaća se prema sadržaju taurina i iznosi 1.400,00 kuna/hl sirupa ili koncentrata

Posebni porez na bezalkoholna pića prema sadržaju metil-ksantina

- za pića s udjelom alkohola ne većim od 1,2%, prašci i granule namijenjeni za pripremu bezalkoholnih pića koji sadrže metil-ksantine, a ne sadrže taurin plaća se prema sadržaju metil-ksantina i iznosi 80,00 kuna/hl bezalkoholnog pića
- za pića s udjelom alkohola ne većim od 1,2%, prašci i granule namijenjeni za pripremu bezalkoholnih pića čiji je sadržaj metil-ksantina manji od 15 mg/100 ml proizvoda posebni porez se plaća prema sadržaju šećera
- za sirupe i koncentrate namijenjene za pripremu bezalkoholnih pića koji sadrže metil-ksantine, a ne sadrže taurin plaća se prema sadržaju metil-ksantina i iznosi 560,00 kn/hl
- za sirupe i koncentrate namijenjene za pripremu bezalkoholnih pića čiji je sadržaj metil-ksantina manji od 15 mg/100 ml proizvoda posebni porez plaća se prema sadržaju šećera

Posebni se porez ne plaća na predmete oporezivanja koje fizička osoba proizvede te unese ili uveze u osobnoj prtljazi u količinama za koje se smatra da nisu namijenjene komercijalnoj uporabi. Poseban porez se ne plaća na proizvode koji su u prodaji na brodovima i zrakoplovima za vrijeme plovidbe ili leta u treće države ili druge članice EU. Osoba koja u okviru obavljanja djelatnosti izveze ili iznese predmete oporezivanja iz Republike Hrvatske na koje je plaćen posebni porez ima pravo na povrat posebnog poreza u visini posebnog poreza plaćenog za predmete oporezivanja u Republici Hrvatskoj.

POSEBNI POREZ NA MOTORNA VOZILA

Predmet oporezivanja su motorna vozila na koje nije obračunat i plaćen posebni porez u Republici Hrvatskoj koja se registriraju u skladu s posebnim propisima: osobni automobili i ostala motorna vozila konstruirana prvenstveno za prijevoz osoba, uključujući motorna vozila tipa karavan, kombi i trkaće automobile, motocikli, mopedi, bicikli i slična vozila s bočnom prikolicom ili bez nje, »pick-up« vozila s dvostrukom kabinom, »ATV« vozila, druga motorna vozila prenamijenjena u navedena vozila.

Porezni obveznik jest kupac ili stjecatelj (pravna i fizička osoba). Zakon o PPMV-u posebno uređuje plaćanje PPMV-a kod novih i rabljenih vozila

Posebni porez utvrđuje se na temelju prodajne cijene motornog vozila, emisije ugljičnog dioksida (CO₂) izražene u gramima po kilometru, obujma motora u kubičnim centimetrima i razini emisije ispušnih plinova.

- Obračun posebnog poreza na motorna vozila za osobne automobile i ostala motorna vozila konstruirana prvenstveno za prijevoz osoba te »pick-up« vozila Izračunava se prema formuli:

$PP = (VN + PC) + (ON + EN)$ u kojoj je:

PP – posebni porez u kunama

VN – vrijednosna naknada u kunama

PC – naknada koja se utvrđuje na način da se od prodajne cijene motornog vozila oduzme najniži iznos za skupinu kojoj motorno vozilo

pripada prema Tablici i tako dobiveni iznos pomnoži s postotkom utvrđenim za skupinu kojoj motorno vozilo pripada prema Tablici ON – osnovna naknada u kunama prema pripadajućoj Tablici EN – naknada koja se utvrđuje na način da se od iznosa prosječne emisije ugljičnog dioksida (CO₂) motornog vozila oduzme najniži iznos za skupinu kojoj motorno vozilo pripada prema pripadajućoj Tablici i tako dobiveni iznos pomnoži s pripadajućim iznosom u kunama za jedan g/km CO₂.

Obračun posebnog poreza na motorna vozila za motocikle i »ATV« vozila se izračunava prema formuli:

$PP = (O \times KO)$ u kojoj je:

PP – posebni porez u kunama

O – obujam motora u kubičnim centimetrima (cm³) prema Tablici
KO – koeficijent obujma motora prema Tablici 7 koji se uvećava ovisno o razini emisije ispušnih plinova na način da se za razinu emisije ispušnih plinova: EURO III uvećava za 5, EURO II uvećava za 10 i EURO I uvećava za 15.

Tablice kao i način izračuna sastavni su dijelovi Uredbe o načinu izračuna i visinama sastavnica za izračun posebnog poreza na motorna vozila (NN 148/20).

Porezna osnovica za utvrđivanje posebnog poreza za nova motorna vozila je prodajna cijena. Posebni porez za rabljena vozila obračunava se tako da se najprije utvrdi svota PPMV-a istoga novog motornog vozila, nakon čega se utvrđuje deprecijacija njegove vrijednosti.

Motorna vozila koja se pokreću isključivo na električni pogon, motorna vozila čija je emisija ugljikova dioksida (CO₂) 0 grama po kilometru te motorna vozila proizvedena prije 30 i više godina koja su prema posebnim propisima razvrstana u kategoriju starodobnih (oldtimer) vozila nisu predmet oporezivanja.

POREZ NA PREMIJE OSIGURANJA OD AUTOMOBILSKJE ODGOVORNOSTI I PREMIJE KASKO-OSIGURANJA CESTOVNIH VOZILA

Obveznici plaćanja ovog poreza su društva za osiguranje koja s pravnim i fizičkim osobama sklapaju ugovore i naplaćuju premije osiguranja od automobilske odgovornosti i kasko-osiguranja cestovnih vozila izravno ili neizravno preko posrednika ili zastupnika. Porezna osnovica za utvrđivanje poreza na premiju kasko osiguranja cestovnih vozila jest premija osiguranja koju društvo za osiguranje utvrđuje pravnoj ili fizičkoj osobi pri sklapanju ugovora o kasko osiguranju cestovnih vozila. Stopa poreza iznosi 15% ugovorene premije osiguranja od automobilske odgovornosti.

Stopa poreza iznosi 10% od ugovorene premije kasko osiguranja cestovnih vozila.

POREZ NA PROMET NEKRETNINA

Predmet oporezivanja je svako stjecanje vlasništva nekretnine u Republici Hrvatskoj (kupoprodaja, zamjena, nasljeđivanje, darovanje, unošenje i izuzimanje nekretnina iz trgovačkog društva, stjecanje nekretnine dosjelošću, stjecanje nekretnina u postupku likvidacije ili stečaja te na temelju odluke suda). Prometom nekretnina ne smatra se stjecanje nekretnina oporezivo PDV-om.

Obveznik poreza na promet nekretnina stjecatelj je nekretnine, a osnovica je tržišna vrijednost nekretnine u trenutku stjecanja. Porez na promet nekretnina plaća se po stopi od 3%. Porezna obveza nastaje u trenutku sklapanja ugovora ili drugog pravnog posla, kojim se stječe nekretnina, a prijavljuje se Poreznoj upravi najkasnije 30 dana od dana njezina nastanka.

Iznimno, porezom na dodanu vrijednost oporezuje se isporuka građevina ili njihovih dijelova i zemljišta na kojima se one nalaze kada se iste prodaju prije prvog nastanjenja (korištenja) ili kada od datuma prvog nastanjenja (korištenja) do datuma sljedeće isporuke nije proteklo više od dvije godine i isporuka građevinskih zemljišta koje obave porezni obveznici.

Kada se radi o isporuci gdje su isporučitelj i stjecatelj obveznici PDV-a postoji mogućnost izbora oporezivanja ako je prošlo više od dvije godine od prvog korištenja (PDV ili PPN).

Oporezivom isporukom (PDV-om ako se radi o obvezniku PDV-a) nekretnina smatrati će se i isporuka rekonstruiranih građevina ili njihovih dijelova i zemljišta na kojemu se one nalaze, ako su troškovi rekonstrukcije u prethodne dvije godine prije isporuke bili veći od 50% prodajne cijene.

Zakon propisuje i određena oslobođenja od plaćanja poreza na promet nekretnina – opća oslobođenja, porezna oslobođenja pri unosu nekretnina u kapital trgovačkog društva, porezna oslobođenja pri nasljeđivanju, darovanju i drugom stjecanju nekretnina bez naknade i dr.

STRANCI I STJECANJE NEKRETNINA

Državljeni i pravne osobe iz država članica Europske unije od 1. veljače 2009. godine stječu pravo vlasništva nad nekretninom u Republici Hrvatskoj uz jednake uvjete kao hrvatski državljani, samo uz ispunjenje općih uvjeta za pravovaljanost pravnog posla. Za te osobe i dalje ostaju zabrane u pogledu stjecanja prava vlasništva nad nekretninama kad je riječ o poljoprivrednom zemljištu i zaštićenim dijelovima prirode. Zabrana za stjecanje poljoprivrednih zemljišta od strane državljana država članica EU vrijedi do lipnja 2023. godine.

Za ostale strane osobe i dalje vrijede opći (pravovaljan pravni posao) i posebni uvjeti (uzajamnost i suglasnost ministra pravosuđa) za stjecanje prava vlasništva nad nekretninama na području Republike Hrvatske.

Ukoliko strane fizičke osobe (državljeni zemalja koje nisu članice EU) i pravne osobe koje nemaju sjedište u državama članicama EU stječu vlasništvo nekretnine u RH na temelju pravomoćnog rješenja o nasljeđivanju ili na temelju pravomoćne sudske presude, nije potrebna prethodna suglasnost ministra pravosuđa RH.

Strane pravne i fizičke osobe pri stjecanju nekretnina u Republici Hrvatskoj plaćaju porez na promet nekretnina po stopi od 3%. Strane osobe koje stječu nekretnine na području Republike Hrvatske upisuju vlasništvo nekretnine u nadležni zemljišno–knjižni odjel. S obzirom na to da je riječ o upisu prava vlasništva nekretnine u službenu evidenciju, stranoj se osobi mora odrediti i dodijeliti osobni identifikacijski broj. U tu svrhu strana osoba podnosi zahtjev mjesnoj nadležnoj ispostavi Porezne uprave (ispostava Porezne uprave nadležna prema mjestu nekretnine) koja određuje i dodjeljuje osobni identifikacijski broj. Tek po dodjeli osobnog identifikacijskog broja moguće je upisati pravo vlasništva nekretnine u zemljišne knjige.

IGRE NA SREĆU

Igre na sreću jesu one igre u kojima se za uplatu određenog iznosa sudionicima pruža mogućnost stjecanja dobitka u novcu, stvarima, uslugama ili pravima. Pravo priređivanja igara na sreću, osim Hrvatske lutrije d.o.o., mogu steći i druga trgovačka društva sa sjedištem u RH.

Igre na sreću razvrstavaju se u četiri skupine:

- lutrijske igre
- igre u kasinima
- igre klađenja
- igre na sreću na automatima

Za priređivanje lutrijskih igara priređivač plaća mjesečnu naknadu u iznosu od 10% od osnovice koju kod svih oblika lutrija čini ukupna

vrijednost prodanih srećaka, odnosno ukupna vrijednost primljenih uplata za pojedinu igru.

Porez na dobitke od lutrijskih igara plaćaju fizičke osobe koje stječu dobitke od igara na sreću. Osnovica za obračun poreza na novčane dobitke jest novčani iznos pojedinačnog dobitka, a osnovica poreza na dobitak onih dobitaka koji se sastoje od stvari, usluga ili prava jest tržišna vrijednost stvari, usluga ili prava koje čine pojedinačni dobitak. Porez na dobitke plaća se po stopi od 10% na dobitke iznad 750,00 kn do 10.000,00 kuna, po stopi od 15% na dobitke iznad 10.000,00 kuna do 30.000,00 kuna, po stopi od 20% na dobitke iznad 30.000,00 kuna do 500.000,00 kuna, a po stopi od 30% na dobitke iznad 500.000,00 kuna. Porez na dobitke obračunava se i naplaćuje pri isplati dobitka, a obračun i uplatu obavlja priređivač igara na sreću.

ŽUPANIJSKI POREZI

Porez na nasljedstva i darove plaćaju pravne i fizičke osobe koje su na teritoriju Republike Hrvatske naslijedile ili primile na dar nekretninu, gotov novac, novčanu tražbinu i vrijednosne papire ili pokretninu ako im je pojedinačna vrijednost veća od 50.000,00 kn na dan utvrđivanja porezne obveze. Porez na nasljedstva i darove ne plaća se ako se na naslijedene ili darovane pokretnine plaća PDV. Porez na nasljedstva i darove plaća se po stopi od 4% pri čemu osnovicu poreza na nasljedstvo i darove čini iznos gotova novca te tržišna vrijednost financijske i druge imovine, na dan utvrđivanja porezne obveze, nakon odbitka dugova i troškova što se odnose na imovinu na koju se porez plaća. Osnovicu poreza na nasljedstva i darove utvrđuje nadležno porezno tijelo. Oslobođenje vrijedi za bračne ili izvanbračne drugove, životne partnere, potomke koji čine uspravnu liniju, posvojenike, bivše bračne drugove kada uređuju imovinske odnose te u slučaju darovanja od strane Republike Hrvatske.

Porez na cestovna motorna vozila utvrđuje se pri registraciji vozila. Visina poreza ovisi o snazi automobila te godinama starosti, i to za osobne automobile u najmanjem iznosu od 200,00 kn do najviše 1.500,00 kn, a za motocikle u najmanjem iznosu od 50,00 kn do najviše 1.200,00 kn. Poreznim se obveznikom smatra vlasnik ili korisnik upisan u knjižicu vozila.

Porez na plovila plaćaju sve pravne i fizičke osobe koje su vlasnici registriranih plovila. Porez se plaća jednom godišnje prema rješenju nadležnoga poreznog tijela na području kojega je plovilo registrirano, i to najkasnije 15 dana od dostave rješenja o utvrđivanju toga poreza. Visina poreza utvrđena rješenjem ovisi o: dužini plovila iskazanoj u metrima, godinama starosti plovila, snazi motora iskazanoj u KW te ima li plovilo kabinu te pogon na jedra. Iznos poreza na plovila (ovisno o dužini i snazi):

- bez kabine – od 100,00 kn do 600,00 kn
- s kabinom na motorni pogon – od 200,00 kn do 5.000,00 kn
- s kabinom i pogonom na jedra – od 200,00 kn do 4.000,00 kn

Porez na plovila ne plaća se na plovila kojima se obavlja registrirana djelatnost i brodice u vlasništvu domicilnog stanovništva na otocima koje služe za nužnu organizaciju života i održavanje posjeta na otocima.

Porez na automate za zabavne igre plaćaju pravne i fizičke osobe koje automate za zabavne igre stavljaju u uporabu u zabavnim klubovima, ugostiteljskim objektima, javnim objektima i drugim javnim prostorima. Porez na automate za zabavne igre plaća se mjesečno 100,00 kn.

GRADSKI ILI OPĆINSKI POREZI

Obveznici plaćanja prireza porezu na dohodak jesu obveznici poreza na dohodak koji imaju prebivalište ili uobičajeno boravište na području općine ili grada koji su propisali obvezu plaćanja prireza.

Obveznik poreza na potrošnju jest pravna i fizička osoba koja pruža ugostiteljske usluge. Porez na potrošnju plaća se na potrošnju alkoholnih pića (vinjak, rakiju i žestoka pića), prirodnih vina, specijalnih vina, piva i bezalkoholnih pića u ugostiteljskim objektima. Stopu poreza propisuje grad ili općina, ali ne može biti veća od 3%.

Porez na kuće za odmor plaćaju pravne i fizičke osobe – vlasnici kuća za odmor. Porezna osnovica je četvorni metar korisne površine, a porez se plaća u godišnjem iznosu koji propisuje grad ili općina. Iznos poreza je između 5 i 15 kuna po četvornome metru korisne površine.

Porez na korištenje javnih površina plaćaju pravne i fizičke osobe koje koriste javne površine pod uvjetima koje propiše općina ili grad. Što se smatra javnom površinom te visinu poreza svojom odlukom, propisuje grad ili općina.

Bankarski, financijski

KREDITNE INSTITUCIJE

Kreditna institucija sa sjedištem u Republici Hrvatskoj jest pravna osoba koja je od Hrvatske narodne banke dobila odobrenje za rad, a može se osnovati kao banka, štedna banka ili stambena štedionica.

Odobrenje za rad sadrži odobrenje za pružanje bankovnih usluga, a može sadržavati i odobrenje za pružanje osnovnih i dodatnih financijskih usluga (odobrenje za pružanje financijskih usluga).

Inicijalni kapital banke iznosi najmanje 40 milijuna kuna, štedne banke najmanje 8 milijuna kuna, a stambene štedionice najmanje 20 milijuna kuna. Kreditna institucija jest dioničko društvo. Dionice kreditne institucije glase na ime i izdaju se u nematerijaliziranom obliku. Dionice kreditne institucije moraju biti u cijelosti uplaćene u novcu prije upisa osnivanja ili upisa povećanja temeljnoga kapitala u sudski registar, uz iznimke predviđene Zakonom.

Bankovne usluge su primanje depozita ili drugih povratnih sredstava od javnosti i odobravanje kredita iz tih sredstava, za svoj račun.

Bankovne usluge na području Republike Hrvatske može pružati:

- kreditna institucija sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja je od Hrvatske narodne banke dobila odobrenje za pružanje bankovnih usluga,
- kreditna institucija države članice koja u skladu sa Zakonom osnove podružnicu na području Republike Hrvatske ili je ovlaštena neposredno pružati bankovne usluge na području Republike Hrvatske i
- podružnica kreditne institucije iz treće zemlje koja je od Hrvatske narodne banke dobila odobrenje za pružanje bankovnih usluga na području Republike Hrvatske.

Osnovne financijske usluge su: primanje depozita ili drugih povratnih sredstava; odobravanje kredita i zajmova, uključujući potrošačke kredite i zajmove te hipotekarne kredite i zajmove, ako je to dopušteno posebnim zakonom, te financiranje komercijalnih poslova, uključujući izvozno financiranje na osnovi otkupa s diskontom i bez regresa dugoročnih nedospjelih potraživanja osiguranih financijskim instrumentima (engl. forfeiting); otkup potraživanja s regresom ili bez njega (engl. factoring); financijski najam (engl. leasing); izdavanje garancija ili drugih jamstava; trgovanje za svoj račun ili za račun klijenta (instrumentima tržišta novca, prenosivim vrijednosnim papirima, stranim sredstvima plaćanja, uključujući mjenjačke poslove, financijskim ročnicama i opcijama, valutnim i kamatnim instrumentima); platne usluge u skladu s posebnim zakonima; usluge vezane uz poslove kreditiranja, npr. prikupljanje podataka, izrada analiza i davanje informacija o kreditnoj sposob-

nosti pravnih i fizičkih osoba koje samostalno obavljaju djelatnost; izdavanje drugih instrumenata plaćanja i upravljanje njima (u skladu sa zakonom); iznajmljivanje sefova; posredovanje pri sklapanju poslova na novčanom tržištu; sudjelovanje u izdavanju financijskih instrumenata te pružanje usluga povezanih s izdavanjem financijskih instrumenata u skladu sa zakonom koji uređuje tržište kapitala; upravljanje imovinom klijenata i savjetovanje u vezi s tim; poslovi skrbništva nad financijskim instrumentima te usluge povezane sa skrbništvom nad financijskim instrumentima u skladu sa zakonom koji uređuje tržište kapitala; savjetovanje pravnih osoba glede strukture kapitala, poslovne strategije i sličnih pitanja te pružanje usluga koje se odnose na poslovna spajanja i stjecanje dionica i poslovnih udjela u drugim društvima; izdavanje elektroničkog novca; investicijske i pomoćne usluge i aktivnosti propisane posebnim zakonom kojim se uređuje tržište kapitala.

Dodatne financijske usluge su: poslovi distribucije osiguranja u skladu s propisima kojima se uređuje osiguranje, pružanje usluga upravljanja platnim sustavima u skladu s odredbama posebnog zakona; druge usluge koje kreditna institucija može pružati u skladu s odredbama posebnog zakona, trgovanje zlatom, usluge dostave podataka u skladu s propisima kojima se uređuje tržište kapitala i druge usluge ili poslovi koji, s obzirom na način pružanja i rizik kojem je kreditna institucija izložena, imaju slične karakteristike kao i osnovne financijske usluge, a navedene su u odobrenju za rad kreditne institucije.

Hrvatska agencija za osiguranje depozita upravlja sustavom osiguranja depozita u Republici Hrvatskoj. Kada Hrvatska narodna banka donese rješenje o nedostupnosti depozita ili kada nadležni sud donese rješenje o otvaranju postupka prisilne likvidacije nad kreditnom institucijom, Agencija preuzima obvezu isplate obeštećenja deponentima. Osiguran je iznos koji deponent ima u kreditnoj instituciji na dan nastupa osiguranog slučaja, a najviše do iznosa od 100.000 eura u kunskoj protuvrijednosti prema srednjem tečaju HNB-a važećem na dan nastupa osiguranog slučaja.

Hrvatska banka za obnovu i razvitak (HBOR) razvojna je i izvozna banka Republike Hrvatske, a cilj je HBOR-a poticanje razvoja hrvatskoga gospodarstva. Svojim poslovanjem HBOR potiče sustavni, održivi i ravnomjeran gospodarski i društveni razvitak, a njene su djelatnosti ponajprije financira je obnove i razvitka hrvatskoga gospodarstva, financiranje infrastrukture, poticanje izvoza, potpora razviku malog i srednjeg poduzetništva, poticanje zaštite okoliša, osiguranje izvoza hrvatske robe i usluga od netržišnih rizika. HBOR svoje djelatnosti provodi izravno i neizravno putem banaka i drugih pravnih osoba.

i devizni sustav

Hrvatska narodna banka središnja je banka Republike Hrvatske. Osnovni cilj HNB-a je održavanje stabilnosti cijena. Samostalna je i neovisna u cjelokupnosti poslova iz svoje nadležnosti, što se očituje u utvrđivanju i provedbi monetarne i devizne politike; držanju međunarodnih pričuva RH i upravljanju njima; izdavanju novčanica i kovnog novca; izdavanju i oduzimanju odobrenja i suglasnosti u skladu sa zakonima kojima se uređuje poslovanje kreditnih institucija, kreditnih unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac i sustava za namiru platnih transakcija te devizno poslovanje i poslovanje ovlaštenih mjenjača; obavljanju poslova supervizije i

nadzora u skladu sa zakonima kojima se uređuje poslovanje kreditnih institucija, kreditnih unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac i sustava za namiru platnih transakcija; vođenju računa kreditnih institucija i obavljanju platnog prometa po tim računima, davanju kredita kreditnim institucijama i primanju u depozit sredstava kreditnih institucija; uređivanju i unapređivanju sustava platnog prometa; obavljanju zakonom utvrđenih poslova za RH; donošenju podzakonskih propisa u poslovima iz svoje nadležnosti, pridonošenju stabilnosti financijskog sustava u cjelini i obavljanju ostalih zakonom utvrđenih poslova.

LEASING

Leasing društvo jest trgovačko društvo sa sjedištem u Republici Hrvatskoj upisano u sudski registar na temelju odobrenja za obavljanje poslova leasinga koje izdaje Agencija. Leasing društvo može biti osnovano kao dioničko društvo, odnosno društvo s ograničenom odgovornošću. Temeljni kapital leasing društva ne može biti manji od milijun kuna.

Leasing društvo koje ispunjava uvjete za obavljanje poslova leasinga kao uzajamno priznatih usluga izvan područja Republike Hrvatske prema zakonu kojim se uređuju uvjeti za osnivanje, poslovanje i prestanak rada kreditnih institucija te pružanje bankovnih i/ili financijskih usluga obavlja poslove leasinga u državi članici u skladu sa zakonom kojim se uređuju uvjeti za osnivanje, poslovanje i prestanak rada kreditnih institucija te pružanje bankovnih i/ili financijskih usluga. Leasing društvo koje ne ispunjava uvjete za obavljanje poslova leasinga kao uzajamno priznatih usluga izvan područja Republike Hrvatske prema zakonu kojim se uređuju uvjeti za osnivanje, poslovanje i prestanak rada kreditnih institucija te pružanje bankovnih i/ili financijskih usluga, može obavljati te poslove posredstvom podružnice. Leasing društvo može obavljati poslove leasinga u trećoj državi

samo posredstvom podružnice. Leasing društvo koje ispunjava uvjete za obavljanje poslova leasinga kao uzajamno priznatih usluga prema zakonu kojim se uređuju uvjeti za osnivanje, poslovanje i prestanak rada kreditnih institucija te pružanje bankovnih i/ili financijskih usluga iz države članice može obavljati poslove leasinga na području Republike Hrvatske u skladu sa zakonom kojim se uređuju uvjeti za osnivanje, poslovanje i prestanak rada kreditnih institucija te pružanje bankovnih i/ili financijskih usluga. Leasing društvo koje je u skladu s propisima države članice ovlašteno obavljati poslove leasinga (financijskog i/ili operativnog) u toj državi članici, a koje ne ispunjava uvjete za poslovanje kao financijska institucija koja obavlja te poslove kao uzajamno priznatu uslugu (financijski leasing) te druge propisane uvjete u skladu sa zakonom kojim se uređuju uvjeti za osnivanje, poslovanje i prestanak rada kreditnih institucija te pružanje bankovnih i/ili financijskih usluga, može obavljati te poslove (financijskog i/ili operativnog) na području Republike Hrvatske samo posredstvom podružnice. Leasing društvo iz treće države može obavljati poslove leasinga na području Republike Hrvatske samo posredstvom podružnice, i to pod uvjetom da je te poslove ovlašteno pružati u toj državi.

OSIGURANJE

Krajem 2018. godine stupile su na snagu izmjene i dopune Zakona o osiguranju kojima je implementirana Direktiva o distribuciji osiguranja pa je tako hrvatski sustav distribucije proizvoda osiguranja u cijelosti usuglašen sa sustavom EU. Svi posrednici upisani u registar Agencije kao i svi uključeni u distribuciju osiguranja u društvima za osiguranje moraju ispunjavati uvjete kontinuirane edukacije od minimalno 15 sati za svaku godinu. Glavni je cilj izmjena Zakona veća zaštita potrošača i jedinstvena pravila distribucije za sve distribucijske kanale.

Društvo za osiguranje jest pravna osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, koja obavlja poslove životnog ili neživotnog osiguranja, koja ima odobrenje Hrvatske agencije za nadzor nad financijskim uslugama za obavljanje poslova osiguranja i upisano je u sudski registar mjerodavnoga trgovačkog suda. Poslove osiguranja u Republici Hrvatskoj može obavljati: društvo za osiguranje sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koje ima odobrenje Agencije za obavljanje poslova osiguranja; društvo za uzajamno osiguranje sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koje ima odobrenje Agencije za obavljanje poslova osiguranja; društvo za osiguranje iz druge države članice koje, u skladu s Zakonom o osiguranju, ima pravo obavljati poslove osiguranja putem

slobode pružanja usluga ili poslovnog nastana; društvo za osiguranje iz Švicarske Konfederacije koje ima odobrenje mjerodavnoga nadzornog tijela za obavljanje poslova osiguranja i koje, u skladu s Zakonom, ima pravo obavljati poslove osiguranja putem poslovnog nastana te podružnica društva za osiguranje iz treće države koje ima odobrenje Agencije za obavljanje poslova osiguranja putem poslovnog nastana. U skladu sa Zakonom o osiguranju, poslove reosiguranja mogu obavljati društva za reosiguranje i društva za osiguranje sa sjedištem u RH i drugoj državi članici, društva za reosiguranje iz Švicarske Konfederacije te društva za reosiguranje iz treće članice.

Društvo za osiguranje može biti osnovano kao dioničko društvo, europsko društvo (Societas Europea – SE) ili kao društvo za uzajamno osiguranje, a društvo za reosiguranje može biti osnovano samo kao dioničko društvo ili europsko društvo (Societas Europea – SE).

Temeljni kapital pri osnivanju društva za osiguranje i društva za reosiguranje odnosno pri proširenju odobrenja za obavljanje poslova osiguranja društva za osiguranje, ne smije biti manji od iznosa apsolutnog praga minimalnog potrebnoga kapitala. Sredstva temeljnoga kapitala društva za osiguranje i društva za reosiguranje ne smiju potjecati iz zajmova ili kredita, niti smiju biti bilo kako opterećena.

Minimalni potrebni kapital mora biti najmanje jednak apsolutnom pragu minimalnog potrebnoga kapitala koji iznosi:

- 19.500.000,00 kuna za društva za osiguranje, uključujući vlastita društva za osiguranje, koja imaju odobrenje za obavljanje poslova osiguranja iz skupine neživotnih osiguranja, osim kada su pokriveni neki ili svi rizici uključeni u jednu od vrsta osiguranja navedenih u članku 7., stavku 2., točkama 10. – 15. ovoga Zakona, te tada apsolutni prag minimalnog potrebnog kapitala iznosi 28.860.000,00 kuna
- 28.860.000,00 kuna za društva za osiguranje koja imaju odobrenje za obavljanje poslova osiguranja iz skupine životnih osiguranja, uključujući vlastita društva za osiguranje
- 28.080.000,00 kuna za društva za osiguranje koja imaju odobrenje za obavljanje poslova reosiguranja i društva za reosiguranje, osim u slučaju vlastitih društava za reosiguranje, kada apsolutni prag minimalnog potrebnog kapitala iznosi 9.360.000,00 kuna
- zbroj iznosa iz podtočaka 1. i 2. ove točke za društva za osiguranje koja istodobno obavljaju djelatnosti životnih i neživotnih osiguranja.

Distribucija osiguranja i distribucija reosiguranja

Poslove distribucije osiguranja na području Republike Hrvatske mogu obavljati distributeri osiguranja upisani u registar Agencije, i to posrednik u osiguranju, sporedni posrednik u osiguranju i društvo za osiguranje.

U posrednike u osiguranju ubrajaju se: zastupnik u osiguranju, fizička osoba koja u ime i za račun jednog ili više društava za osiguranje ili društava za osiguranje iz druge države članice obavlja poslove distribucije osiguranja; obrtnik zastupnik u osiguranju koji u ime i za račun jednog ili više društava za osiguranje ili društava za osiguranje iz druge države članice obavlja poslove distribucije osiguranja; društvo za zastupanje u osiguranju koje u ime i za račun jednog ili više društava za osiguranje ili društava za osiguranje iz druge države članice obavlja poslove distribucije osiguranja; broker u osiguranju, fizička osoba koja po nalogu stranke obavlja poslove distribucije osiguranja; obrtnik broker u osiguranju koji po nalogu stranke obavlja poslove distribucije osiguranja; društvo za brokerske poslove u osiguranju koje po nalogu stranke obavlja poslove distribucije osiguranja; kreditna institucija koja u ime i za račun jednog ili više društava za osiguranje ili po nalogu stranke obavlja poslove distribucije

osiguranja i osnovana je u skladu sa zakonom kojim se uređuje osnivanje kreditnih institucija; investicijsko društvo koje u ime i za račun jednog ili više društava za osiguranje ili po nalogu stranke obavlja poslove distribucije osiguranja i osnovano je u skladu sa zakonom kojim se uređuje osnivanje investicijskih društava; HP – Hrvatska pošta d. d. koja u ime i za račun jednog ili više društava za osiguranje ili po nalogu stranke obavlja poslove distribucije osiguranja; Financijska agencija koja u ime i za račun jednog ili više društava za osiguranje ili po nalogu stranke obavlja poslove distribucije osiguranja.

Poslove distribucije reosiguranja na području Republike Hrvatske mogu obavljati distributeri reosiguranja upisani u registar Agencije, i to: posrednik u reosiguranju, društvo za reosiguranje, društvo za osiguranje koje ima odobrenje Agencije za obavljanje poslova reosiguranja.

U posrednike u reosiguranju ubrajaju se: broker u reosiguranju, fizička osoba koja po nalogu stranke obavlja poslove distribucije reosiguranja; obrtnik broker u reosiguranju koji po nalogu stranke obavlja poslove distribucije reosiguranja; društvo za brokerske poslove u reosiguranju koji po nalogu stranke obavlja poslove distribucije reosiguranja.

FAKTORING

Factoring je pravni posao u kojemu pružatelj usluge faktoringa, na temelju ugovora o faktoringu sklopljenog s dobavljačem i/ili kupcem i u skladu s njim, kupuje predmete faktoringa s pravom ili bez prava na regres. Posao faktoringa može se obavljati samo na temelju ugovora o faktoringu sklopljenog u pisanom obliku. Factoring s obzirom na svoja obilježja može biti tuzemni ili inozemni, regresni ili bezregresni, a posebnu vrstu faktoringa predstavlja dobavljački (obrnuti) factoring.

Posao faktoringa može obavljati:

- factoring društvo, tj. pravna osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja je upisana u sudski registar na temelju odobrenja Agencije za obavljanje poslova faktoringa. Temeljni kapital faktoring društva ne može biti manji od milijun kuna i mora biti u cijelosti uplaćen u novcu prije upisa osnivanja.
- factoring društvo iz druge države članice koje ispunjava uvjete za obavljanje poslova faktoringa kao uzajamno priznatih usluga prema zakonu kojim se uređuju uvjeti za osnivanje, poslovanje i prestanak rada kreditnih institucija te pružanje bankovnih i/ili

financijskih usluga iz druge države, u skladu sa zakonom kojim se uređuju uvjeti za osnivanje, poslovanje i prestanak rada kreditnih institucija te pružanje bankovnih i/ili financijskih usluga.

- podružnica faktoring društva iz druge države članice; factoring društvo koje je u skladu s propisima države članice ovlašteno obavljati poslove faktoringa u toj državi članici, a koje ne ispunjava uvjete za poslovanje kao financijska institucija koja obavlja te poslove kao uzajamno priznatu uslugu te druge propisane uvjete u skladu sa zakonom kojim se uređuju uvjeti za osnivanje, poslovanje i prestanak rada kreditnih institucija te pružanje bankovnih i/ili financijskih usluga, pod uvjetom da je te poslove ovlašteno pružati u toj državi, da posluje najmanje dvije godine te da ima odobrenje Agencije za obavljanje poslova faktoringa.
- podružnica faktoring društva iz treće države pod uvjetom da je te poslove ovlašteno pružati u toj državi, da posluje najmanje dvije godine te da ima odobrenje Agencije za obavljanje poslova faktoringa.
- kreditna institucija u skladu s propisima kojima se uređuje poslovanje kreditnih institucija u Republici Hrvatskoj.

TRŽIŠTE KAPITALA

Burza se osniva kao dioničko društvo sa sjedištem u Republici Hrvatskoj. Propisuje i primjenjuje akte kojima se uređuju opći uvjeti poslovanja burze i uređenog tržišta kojima upravlja.

Samo burza kao tržišni operator može upravljati poslovanjem uređenog tržišta u Republici Hrvatskoj, na temelju odobrenja Agencije. Upravljanje uređenim tržištem mora biti glavna djelatnost burze.

Burza može: upravljati organiziranim trgovinskom platformom (OTP-om) ili multilateralnom trgovinskom platformom (MTP-om) te obavljati usluge dostave podataka sukladno Zakonu o tržištu kapitala na temelju posebnog odobrenja Agencije. Burza je ovlaštena objavljivati podatke definirane Zakonom na svojim internetskim stranicama. Burza može obavljati i druge djelatnosti nakon proteka najmanje 30 radnih dana od dana kada je o tome obavijestila Agenciju. Prilikom obavljanja djelatnosti koje nisu vezane uz upravljanje uređenim tržištem, burza mora voditi računa da određena djelatnost ne ugrožava kvalitetu i kontinuitet obavljanja glavne djelatnosti burze.

Financijski instrumenti su:

- prenosivi vrijednosni papiri – dionice i drugi ekvivalentni vrijednosni papiri koji predstavljaju dio u kapitalu ili članskim pravima u društvu ili drugim subjektima, kao i potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima za dionice; obveznice i druge vrste sekuritiziranog duga, uključujući i potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima; svi ostali vrijednosni papiri koji daju pravo na stjecanje

ili prodaju prenosivih vrijednosnih papira, ili koji se namiruju u novcu pozivanjem na prenosive vrijednosne papire, valute, kamatne stope ili prinose, robu ili druge indekse ili mjerne veličine

- instrumenti tržišta novca – trezorski, blagajnički i komercijalni zapisi i certifikati o depozitu, osim instrumenata plaćanja,
- udjeli u subjektima za zajednička ulaganja,
- izvedenice – opcije/options, budućnosnice/futures, zamjene/ swaps, kamatni unaprijedni ugovori/forward rate agreements, izvedeni instrumenti za prijenos kreditnog rizika, financijski ugovori za razlike/financial contracts for differences, emisijske jedinice.

Investicijsko društvo jest pravna osoba čija je redovita djelatnost pružanje jedne ili više investicijskih usluga trećim osobama i/ili obavljanje jedne ili više investicijskih aktivnosti na profesionalnoj osnovi. Iznos minimalnog inicijalnog kapitala investicijskog društva ovisi o vrsti i opsegu investicijskih usluga i aktivnosti za koje investicijsko društvo traži odobrenje Agencije (od 400.000 kuna do 6.000.000 kuna). Investicijsko društvo dužno je svoje klijente s obzirom na njihovo znanje, iskustvo, financijsku situaciju i ulagačke ciljeve, razvrstati na male i profesionalne ulagatelje.

Profesionalni ulagatelj je klijent koji posjeduje dovoljno iskustva, znanja i stručnosti za samostalno donošenje odluka o ulaganjima i pravilnu procjenu povezanih rizika. Klijent koji ne ispunjava kriterije za profesionalnog ulagatelja smatra se malim ulagateljem.

Kreditna institucija sa sjedištem u Republici Hrvatskoj može obavljati investicijske usluge i aktivnosti i s njima povezane pomoćne usluge, u skladu sa Zakonom, za koje je dobila odobrenje Hrvatske narodne banke, uz prethodnu suglasnost Agencije.

Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (Agencija) jest nadzorno tijelo u čiji djelokrug i nadležnost spada nadzor financijskog tržišta, subjekata nadzora i financijskih usluga koje pružaju. Temeljni su ciljevi Agencije promicanje i očuvanje stabilnosti financijskog sustava i nadzor zakonitosti poslovanja subjekata nadzora. Agencija obavlja nadzor nad poslovanjem subjekata nadzora koji su utvrđeni propisima koji uređuju tržišta kapitala, investicijske i mirovinske fondove, preuzimanje dioničkih društava, mirovinska osiguravajuća društva, osiguranje i reosiguranje, leasing, faktoringa te financijske usluge, kao i drugih zakona kada je za to ovlaštena, Agencija je ovlaštena izdavati i oduzimati dozvole, odobrenja, suglasnosti i licencije u skladu sa zakonima koji reguliraju subjekte nadzora. Agencija je također ovlaštena donositi propise o provedbi zakona koji reguliraju subjekte nadzora te poduzimati druge mjere i obavljati druge poslove u skladu sa zakonskim ovlastima.

INVESTICIJSKI FONDOVI

Investicijski fond subjekt je za zajednička ulaganja čija je jedina svrha i namjena prikupljanje sredstava javnom ili privatnom ponudom te ulaganje tih sredstava u različite vrste imovine u skladu s unaprijed određenom strategijom ulaganja investicijskog fonda, a isključivo u korist imatelja udjela u tom investicijskom fondu. Investicijski fond može biti **UCITS (Undertakings for Collective Investment in Transferable Securities) fond ili alternativni investicijski fond (AIF)**.

UCITS fond jest otvoreni investicijski fond s javnom ponudom kojemu je isključivi cilj zajedničko ulaganje imovine, prikupljene javnom ponudom udjela u fondu, u prenosive vrijednosne papire ili u druge oblike likvidne financijske imovine, koji posluje prema načelima razdiobe rizika. Udjeli UCITS fonda se, na zahtjev ulagatelja, otkupljuju izravno ili neizravno, iz imovine toga fonda. UCITS fond osniva i njime upravlja društvo za upravljanje, a najniži iznos temeljnoga kapitala društva za upravljanje iznosi 1.000.000,00 kuna. Odobrenje za rad društvu za upravljanje izdaje Agencija. Društvo za upravljanje upravlja i raspolaže zasebnom imovinom UCITS fonda i ostvaruje sva prava koja iz nje proizlaze u svoje ime, a za zajednički račun svih imatelja udjela u UCITS fondu, u skladu s odredbama Zakona, prospekta i pravila UCITS fonda. Prospekt predstavlja poziv na davanje ponude za izdavanje udjela UCITS fonda i mora sadržavati sve informacije koje su ulagatelju potrebne za donošenje informirane odluke o ulaganju koje mu je ponuđeno, a posebno o rizicima povezanim s takvim ulaganjem.

Alternativni investicijski fond (AIF) jest investicijski fond osnovan sa svrhom i namjenom prikupljanja sredstava javnom ili privatnom ponudom te ulaganja tih sredstava u skladu s unaprijed određenom strategijom i ciljem ulaganja AIF-a, a isključivo u korist imatelja udjela tog AIFa. AIF može biti otvoreni i zatvoreni, a zatvoreni AIF se može osnovati kao AIF s pravnom osobnošću i AIF bez pravne osobnosti.

Udjeli otvorenog AIF-a, udjeli zatvorenog AIF-a bez pravne osobnosti i dionice zatvorenog AIF-a osnovanog u obliku dioničkog društva mogu se distribuirati javnom ili privatnom ponudom, dok se poslovni udjeli zatvorenog AIF-a osnovanog u obliku društva s ograničenom odgovornošću mogu distribuirati isključivo privatnom ponudom.

MIROVINSKI FONDOVI

Sustav mirovinskog osiguranja u Republici Hrvatskoj, čija je primjena počela 1. siječnja 2002. godine, sastoji se od tri stupa:

- obvezno mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti (I. stup),
- obvezno mirovinsko osiguranje za starost na temelju individualne kapitalizirane štednje (II. stup),
- dobrovoljno mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (III. stup).

Mirovinski fond (obvezni ili dobrovoljni) zasebna je imovina bez pravne osobnosti, koji se kao fond posebne vrste osniva radi prikupljanja novčanih sredstava uplaćivanjem doprinosa članova mirovinskog fonda, odnosno novčanih sredstava uplatama na osobne račune članova fonda, i ulaganja tih sredstava radi povećanja vrijednosti imovine mirovinskog fonda radi mirovina članovima fonda. Mirovinskim fondom upravlja mirovinsko društvo.

Obvezni mirovinski fondovi kategorije A, B, C su kategorije mirovinskih fondova kojima upravlja isto mirovinsko društvo. Mirovinski fondovi različitih kategorija imaju različite strategije ulaganja. Preuzeti rizik najmanji je u fondu kategorije C, a najveći u fondu kategorije A.

Najniži iznos temeljnoga kapitala mirovinskog društva za upravljanje obveznim mirovinskim fondom iznosi 40 milijuna kuna, a društvo može biti osnovano kao dioničko društvo ili društvo s ograničenom odgovornošću. Ako mirovinsko društvo ima odobrenje za upravljanje i dobrovoljnim mirovinskim fondovima, najniži iznos temeljnoga kapitala uvećava se za iznos najnižeg temeljnoga kapitala koji je propisan zakonom koji uređuje osnivanje i poslovanje dobrovoljnih mirovinskih fondova.

Otvoreni dobrovoljni mirovinski fond je dobrovoljni mirovinski fond u koji se, pod uvjetima predviđenima zakonom, mogu učlaniti sve fizičke osobe. Zatvoreni dobrovoljni mirovinski fond jest dobrovoljni mirovinski fond u koji se, pod uvjetima predviđenima zakonom, mogu učlaniti fizičke osobe koje su zaposlene kod poslodavca pokrovitelja fonda ili su članovi sindikata ili udruge pokrovitelja fonda.

Zatvoreni dobrovoljni mirovinski fond s definiranim primanjima znači zatvoreni fond koji pokriva biometričke rizike ili jamči investicijski rezultat ili određenu razinu mirovine.

Društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima može biti osnovano kao dioničko društvo ili društvo s ograničenom odgovornošću, a najniži iznos temeljnoga kapitala iznosi 15 milijuna kuna odnosno 22,8 milijuna kuna ako društvo upravlja zatvorenim fondom s definiranim primanjima.

Mirovinsko društvo sa sjedištem u Republici Hrvatskoj može putem

podružnice ili izravno upravljati i zatvorenim fondom čiji je jedan ili više pokrovitelja iz druge države članice, pri čemu se mora pridržavati odredbi zakonodavstva koje uređuje područje rada i socijalne skrbi države članice domaćina fonda. Mirovinsko društvo iz druge države članice može upravljati zatvorenim fondom čiji je jedan ili više pokrovitelja iz Republike Hrvatske, pri čemu mu ne treba odobrenje Agencije, ali se mora pridržavati odredbi zakonodavstva Republike Hrvatske koje uređuju područje rada i socijalne skrbi.

Mirovinsko osiguravajuće društvo jest dioničko društvo koje nudi mirovinske programe i isplaćuje mirovine korisnicima mirovina i drugim osobama u skladu s odredbama ovoga Zakona o mirovinskim osiguravajućim društvima.

Mirovinsko osiguravajuće društvo može putem podružnice ili izravno poslovati u drugoj državi članici, pri čemu se mora pridržavati odredbi zakonodavstva koje uređuju područje rada i socijalne sigurnosti države članice domaćina.

DEVIZNI SUSTAV

Poslovanje između rezidenata i nerezidenata u stranim sredstvima plaćanja i u kunama, poslovanje između rezidenata u stranim sredstvima plaćanja te jednostrani prijenosi imovine iz RH i u RH koji nemaju obilježja izvršenja posla između rezidenata i nerezidenata uređuju se Zakonom o deviznom poslovanju. To podrazumijeva sklapanje tekućih i kapitalnih poslova te njihovo izvršavanje plaćanjima, naplatama ili prijenosima.

Kapitalni poslovi zaključeni između rezidenata i nerezidenata obuhvaćaju izravna ulaganja, ulaganja u nekretnine, poslove s vrijednosnim papirima, poslove s udjelima u investicijskim fondovima, kreditne i depozitne poslove, plaćanja na osnovi ugovora o osiguranju. Jednostrani prijenosi imovine, osobni i fizički, radi prijenosa kapitala također su kapitalni poslovi. Osim toga, kapitalni poslovi su i oni kojima se otuđuju prava stečena ulaganjem, odnosno vrijednosni papiri, repatrijacija sredstava i prijenos ostatka likvidacijske ili stečajne mase.

Tekući poslovi jesu poslovi zaključeni između rezidenata i nerezidenata čija namjera nije prijenos kapitala.

Izravna su ulaganja nerezidenata u RH slobodna ako posebnim zakonima nije drugačije određeno. Prijenos u inozemstvo dobiti koju nerezident ostvari izravnim ulaganjem slobodan je pod uvjetom da je u RH podmiren porez na dobit na iznos koji se prenosi u inozemstvo. Izravna su ulaganja rezidenata u inozemstvu također slobodna.

Fizičke osobe koje ulaze u EU ili izlaze iz EU preko RH, a prenose gotovinu u vrijednosti od 10.000,00 eura ili većoj, dužne su u skladu s Uredbom (EZ) br. 1889/2005 Ministarstvu financija – Carinskoj upravi prijaviti tražene podatke iz Uredbe, u pisanom obliku na obrascu za prijavu koji je dostupan u carinskim uredima na graničnim prijelazima i objavljen na internetskim stranicama Ministarstva financija – Carinske uprave i Financijskog inspektorata.

SPRJEČAVANJE PRANJA NOVCA

Suzbijanje pranja novca i financiranja terorizma u RH organizirano je u okviru sustava u kojem su zakonski definirane uloge svih sudionika te njihova suradnja: tijela prevencije – obveznici provedbe Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma; tijela nadzora – HNB, HANFA, Financijski inspektorat, Porezna uprava; tijela kaznenog progona – policija, državno odvjetništvo, pravosuđe; **Ured za sprječavanje pranja novca** – središnje nacionalno tijelo za prikupljanje, analizu

i dostavljanje nadležnim tijelima slučajeva sa sumnjom na pranje novca i financiranje terorizma.

Mjere, radnje i postupci za sprječavanje i otkrivanje pranja novca i financiranja terorizma provode se prije i/ili prilikom svake transakcije, kao i pri sklapanju pravnih poslova kojima se stječe ili koristi imovina te u ostalim oblicima raspolaganja sredstvima, pravima i drugom imovinom koji mogu poslužiti za pranje novca i financiranje terorizma.

Obveznici provedbe mjera, radnji i postupaka su: kreditne institucije; kreditne uniije; Hrvatska banka za obnovu i razvitak; Hrvatska pošta u dijelu poslovanja koji se odnosi na poštanske novčane uputnice; institucije za platni promet; društva za upravljanje investicijskim fondovima i investicijski fondovi s pravnom osobnošću s unutarnjim upravljanjem; mirovinska društva u dijelu poslovanja koje se odnosi na dobrovoljne mirovinske fondove te mirovinska osiguravajuća društva u dijelu poslovanja koji se

odnosi na izravne jednokratne uplate osoba u takva društva i društva za dokup mirovine; društva ovlaštena za pružanje investicijskih usluga i obavljanje investicijskih aktivnosti; društva za osiguranje koja imaju odobrenje za obavljanje poslova životnih osiguranja i drugih osiguranja povezanih s ulaganjima; pravne i fizičke osobe koje se bave djelatnošću zastupanja u osiguranju pri sklapanju ugovora o životnome osiguranju i drugih osiguranja povezanih s ulaganjima; pravne i fizičke osobe koje se bave djelatnošću posredovanja u osiguranju pri sklapanju ugovora o životnome osiguranju i drugih osiguranja povezanih s ulaganjima; faktoring – društva; leasing – društva; institucije za elektronički novac; ovlašteni mjenjači; priređivači igara na sreću (lutrijske igre, igre u kasinima, igre kladjenja, igre na sreću na automatima, online igranje); pravne i fizičke osobe koje se bave djelatnošću: odobravanja kredita i zajmova (uključujući potrošačke kredite i financiranje komercijalnih poslova, uključujući forfeiting te otkup dospjelih potraživanja), izdavanja ostalih sredstava plaćanja i upravljanja njima (putnički čekovi i bankovne mjenice), izdavanja garancija i jamstava, upravljanja ulaganjima za treće osobe i savjetovanja u vezi s tim, iznajmljivanja sefova, pružanja usluga povezanih s trustovima ili trgovačkim društvima, prometa plemenitih metala i dragoga kamenja, trgovine ili posredovanja u trgovini umjetničkim djelima i antikvitetima, među ostalim, kada se time bave umjetničke galerije i aukcijske kuće, pri svakoj transakciji u vrijednosti od 75.000,00 kuna i većoj, bez obzira na to je li riječ o jednokratnoj transakciji ili o više transakcija koje su međusobno očigledno povezane i koje ukupno dosežu vrijednost od 75.000,00 kuna i veću; pohranjivanja umjetničkih djela ili trgovine umjetničkim djelima ili posredovanja u trgovini umjetničkim djelima, kada se navedeno odvija u slobodnim zonama, pri svakoj transakciji u vrijednosti od 75.000,00 kuna i većoj, bez obzira na to je li riječ o jednokratnoj transakciji ili o više transakcija koje su

međusobno očigledno povezane i koje ukupno dosežu vrijednost od 75.000,00 kuna i veću; posredovanja u prometu nekretnina, uključujući i kada posreduju u iznajmljivanju nekretnina, ali samo u vezi s transakcijama u kojima je mjesečna najamnina u vrijednosti od 75.000,00 kuna i većoj; pružanja usluga razmjene virtualnih i fiducijarnih valuta; pružanja skrbničke usluge novčanika; pravne i fizičke osobe u obavljanju profesionalnih djelatnosti (revizorsko društvo, samostalni revizor, vanjski računovođa koji je fizička ili pravna osoba koja obavlja računovodstvene usluge, porezni savjetnik, društvo za porezno savjetništvo te sve ostale osobe koje se obvežu da će izravno ili uz pomoć drugih osoba s kojima su te ostale osobe povezane pružati materijalnu pomoć, potporu ili savjete o poreznim pitanjima kao glavnu poslovnu djelatnost ili profesionalnu aktivnost; odvjetnik, odvjetničko društvo, javni bilježnik, ako sudjeluje u bilo kojoj vrsti financijskih transakcija ili transakcija koje uključuju nekretnine ili pak pružaju pomoć u planiranju ili provođenju transakcije za svoju stranku u vezi s kupnjom ili prodajom nekretnina ili poslovnih subjekata, upravljanjem novčanim sredstvima, vrijednosnim papirima ili drugom imovinom u vlasništvu stranke, otvaranjem i upravljanjem bankovnih računa, štednih uloga ili računa za poslovanje s financijskim instrumentima, prikupljanjem sredstava potrebnih za osnivanje, poslovanje ili upravljanje trgovačkim društvom, osnivanjem, poslovanjem ili upravljanjem trustovima, trgovačkim društvima, zakladama ili sličnim pravnim uređenjima).

Radi sprječavanja i otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma, obveznici su pri obavljanju svojih djelatnosti dužni ispunjavati i provoditi obveze i mjere propisane Zakonom i na temelju njega donesenim podzakonskim aktima.

Pravna ili fizička osoba koja obavlja registriranu djelatnost u Republici Hrvatskoj ne

smije primiti naplatu ili obaviti plaćanje u gotovini u vrijednosti od 75.000,00 kuna i većoj.

Obveznik je dužan suzdržati se od obavljanja sumnjive transakcije kada zna, sumnja ili ima razloga sumnjati da u vezi sa sumnjivom transakcijom postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma.

Obveznik je dužan bez odgađanja prije obavljanja sumnjive transakcije obavijestiti Ured i u obavijesti navesti rok u kojem će se transakcija obaviti.

Obveznik je dužan o transakciji koja se provodi u gotovini u vrijednosti od 200.000,00 kuna i većoj obavijestiti Ured najkasnije u roku od tri dana od dana obavljanja transakcije.

Registar stvarnih vlasnika je središnja elektronička baza podataka o stvarnim vlasnicima pravnih subjekata i trustova koji vodi Fina, u ime Ministarstva financija – Ureda za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma. Stvarnim vlasnikom smatra se svaka fizička osoba (ili osobe) koja je konačni vlasnik stranke ili kontrolira stranku ili na drugi način njome upravlja, uključujući onu fizičku osobu (osobe) koja provodi krajnju učinkovitu kontrolu nad pravnom osobom. **Pravni subjekti koji su dužni u Registar upisati podatke o svom stvarnom vlasniku su:** trgovačka društva, podružnice stranih trgovačkih društava, udruge, zaklade, fundacije, ustanove kojima RH ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave nije jedini osnivač. Od obveze upisa podataka o stvarnom vlasniku u Registar izuzete su ustanove kojima je Republika Hrvatska ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave jedini osnivač. **Dionička društva** koja kotiraju na uređenom tržištu vrijednosnih papira nisu dužna u Registar upisati podatak o svom stvarnom vlasniku, već samo podatke o tome na kojoj burzi kotiraju i otkad te imaju li izdane dionice na donositelja.

POPIS NAJVAŽNIJIH ZAKONA:

- Zakon o Hrvatskoj narodnoj banci (NN 75/08, 54/13, 47/20)
- Zakon o kreditnim institucijama (NN 159/13, 19/15, 102/15, 15/18, 70/19, 47/20, 146/20)
- Zakon o Vijeću za financijsku stabilnost (NN 159/13)
- Zakon o sanaciji kreditnih institucija i investicijskih društava (NN 146/20)
- Zakon o elektroničkom novcu (NN 64/18)
- Zakon o financijskom inspektoratu (NN 85/08, 55/11, 25/12)
- Zakon o financijskim konglomeratima (NN 147/08, 54/13)
- Zakon o konačnosti namire u platnim sustavima i sustavima za namiru financijskih instrumenata (NN 59/12, 44/16, 118/20)
- Zakon o leasingu (NN 141/13)
- Zakon o faktoringu (NN 94/14, 85/15, 41/16)
- Zakon o platnom prometu (NN 66/18)
- Zakon o provedbi uredbi Europske unije iz područja platnog prometa (NN 50/16, 16/20)
- Zakon o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima (NN 16/18, 02/20, 46/20, 47/20)
- Zakon o deviznom poslovanju (NN 96/03, 140/05, 132/06, 150/08, 92/09, 133/09 – Zakon o platnom prometu, 153/09, 145/10 i 76/13)
- Zakon o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak (NN 138/06, 25/13)
- Zakon o stambenoj štednji i državnom poticanju stambene štednje (NN 109/97, 117/97, 76/99, 10/01, 92/05, 21/10, 15/13, 139/13, 151/14, 110/15)
- Zakon o kreditnim unijama (NN 141/06, 25/09, 90/11)
- Zakon o sustavu osiguranja depozita (146/20)
- Zakon o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma (NN 108/17, 39/19)
- Zakon o tržištu kapitala (NN 65/18, 17/20)
- Zakon o otvorenim investicijskim fondovima s javnom ponudom (NN 44/16, 126/19)
- Zakon o alternativnim investicijskim fondovima (NN 21/18, 126/19)
- Zakon o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga (NN 140/05, 12/12)
- Zakon o preuzimanju dioničkih društava (NN 109/07, 36/09, 108/12, 148/13)
- Zakon o mirovinskom osiguranju (NN 157/13, 151/14, 33/15, 93/15, 120/16, 62/18, 115/18, 102/19)
- Zakon o obveznim mirovinskim fondovima (NN 19/14, 93/15, 64/18, 115/18, 58/20)
- Zakon o dobrovoljnim mirovinskim fondovima (NN 19/14, 29/18, 115/18)
- Zakon o mirovinskim osiguravajućim društvima (NN 22/14, 29/18, 115/18)
- Zakon o doživotnoj otpremnini odnosno dokupu mirovine (NN 153/13)
- Zakon o doprinosima (NN 84/08, 152/08, 94/09, 18/11, 22/12, 144/12, 148/13, 41/14, 143/14, 115/16, 106/18)
- Zakon o središnjem registru osiguranika (NN 159/13, 39/18)
- Zakon o osiguranju (NN 30/15, 112/18, 63/20, 133/20)
- Zakon o obveznim osiguranjima u prometu (NN 151/05, 36/09, 75/09, 76/13, 152/14)
- Zakon o fiskalizaciji u prometu gotovinom (NN 133/12, 115/16, 106/18, 121/19, 138/20)
- Zakon o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi (NN 108/12, 144/12, 81/13, 112/13, 71/15 – Stečajni zakon, 78/15 – Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o obveznim odnosima)

Radni odnosi

U Hrvatskoj su radni odnosi uređeni zakonima, kolektivnim i individualnim ugovorima te pravilnicima koje donose poslodavci. Zakon o radu usklađen je s konvencijama Međunarodne organizacije rada. Zakon o radu, među ostalim, uređuje:

- zasnivanje radnog odnosa
- pravilnike o radu
- zaštitu života, zdravlja i privatnosti
- zaštitu trudnica, roditelja i posvojitelja
- zaštitu radnika koji su privremeno ili trajno nesposobni za rad
- privremeno zapošljavanje
- probni rad, obrazovanje i osposobljavanje za rad
- radno vrijeme (puno, nepuno, skraćeno radno vrijeme, preraspodjela radnog vremena i dr.)
- odmore i dopuste
- mogućnost drukčijeg uređenja radnog vremena, noćnog rada i odmora
- plaću i naknadu plaće
- izume i tehnička unapređenja radnika
- zabranu natjecanja radnika s poslodavcem
- naknadu štete
- prestanak ugovora o radu
- ostvarivanje prava i obveza iz radnog odnosa
- sudjelovanje radnika u odlučivanju kroz radničko vijeće, skupove radnika i predstavnika radnika u organu poslodavca
- kolektivne ugovore i dr.

Državljanin treće zemlje, prema Zakonu o strancima, može raditi u Hrvatskoj na temelju izdane dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada, osim ako Zakonom nije drugačije određeno. Državljanin država članica EGP-a (i državljani Švicarske Konfederacije), kao i članovi njihove obitelji odnosno članovi obitelji hrvatskih državljanina koji su državljani država članica EGP-a mogu u Republici Hrvatskoj raditi i pružati usluge bez dozvole za boravak i rad, odnosno bez potvrde o prijavi rada.

Državljanin treće zemlje može raditi samo na onim poslovima za koje mu je izdana dozvola za boravak i rad ili potvrda o prijavi rada i samo kod onog poslodavca za kojeg mu je izdana dozvola za boravak i rad ili potvrda o prijavi rada i s kojim je zasnovao radni odnos ako Zakonom nije drukčije propisano. U zakonom predviđenim situacijama moguć je rad stranog državljanina i bez dozvole za boravak i rad odnosno potvrde o prijavi rada kao npr. u slučaju privremenog boravka u svrhu životnog partnerstva ili spajanja obitelji s hrvatskim državljaninom, državljaninom treće zemlje na dugotrajnom boravištu, stalnom boravku, privremenog boravka zbog humanitarnih razloga i dr. razloga (čl.89). Ako nije ispunjen uvjet za takvo izdavanje potrebno je zatražiti mišljenje područne službe odnosno ureda Hrvatskog zavoda za zapošljavanje koji provodi test tržišta rada. Test tržišta rada obuhvaća provjeru stanja u evidenciji nezaposlenih osoba i postupak posredovanja u cilju zapošljavanja radnika s nacionalnog tržišta rada (čl.98). Izdavanje dozvole za boravak i rad bez testa tržišta rada i mišljenja HZZ-a moguće je u zakonom predviđenim situacija između ostaloga stranom dopisniku, akreditiranom u RH, ključnom osoblju u trgovačkim društvima, podružnicama i predstavništvima, državljaninu treće zemlje radi samozapošljavanja u trgovačkom društvu u kojem ima vlasnički udio najmanje 51% ili vlastitom obrtu, državljaninu koji pruža uslugu u ime ili za inozemnog poslodavca koji nema pravo poslovnog nastana u EGP-u i dr. (čl.110). Za izdavanje predmetne dozvole potrebno je osim udovoljavanja uvjetima iz čl. 59. Zakona priložiti i ugovor o radu te dokaz o stečenoj obrazovnoj kvalifikaciji. Državljaninu treće zemlje može se odobriti i dozvola za boravak i rad kao sezonskom radniku do 90 dana ili 6 mjeseci.

Potvrda o prijavi rada izdaje se državljaninu treće zemlje na osnovi duljine trajanja rada u RH. U tom smislu razlikuju se potvrde o prijavi rada do 90, odnosno 30 dana u kalendarskoj godini. Državljanin treće zemlje, pravna ili fizička osoba koja će se koristiti uslugama ili radom državljanina treće zemlje dužni su, prije početka rada, nadležnoj policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji podnijeti zahtjev za izdavanje potvrde o prijavi rada prema mjestu obavljanja poslova ili sjedištu pravne ili fizičke osobe. Na temelju izdane potvrde o prijavi rada državljanin treće zemlje, za istog poslodavca ili korisnika usluge, može raditi na cijelom području Republike Hrvatske i nije dužan ishoditi dozvolu za boravak i rad.

POPIS NAJVAŽNIJIH PROPISA

<https://narodne-novine.nn.hr/>

- Ustav Republike Hrvatske (NN 85/10, 05/14)
- Zakon o trgovačkim društvima (NN 152/11, 111/12, 68/13, 110/15, 40/19)
- Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (NN 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12, 152/14)
- Zakon o obveznim odnosima (NN 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18)
- Zakon o javnoj nabavi (NN 120/16)
- Zakon o koncesijama (NN 69/17, 107/20)
- Zakon o javno-privatnom partnerstvu (NN 78/12, 152/14, 114/18)
- Zakon o slobodnim zonama (NN 44/96, 92/05, 85/08, 148/13), 58/20)
- Zakon o područjima posebne državne skrbi (NN 86/08, 57/11, 51/13, 148/13, 76/14, 147/14, 18/15, 106/18)
- Zakon o trgovini (NN 87/08, 96/08, 116/08, 76/09, 114/11, 68/13, 30/14, 32/19, 98/19, 32/20)
- Zakon o provedbi carinskog nadzora zakonodavstva Europske unije (NN 40/16)
- Uredba (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o Carinskom zakoniku Unije (SL L 269, 10. listopada 2013.)
- Delegirana uredba Komisije (EU) 2446/2015 o dopuni Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o detaljnim pravilima koja se odnose na pojedine odredbe Carinskog zakonika Unije (SL L 343/2015)
- Provedbena uredba Komisije (EU) 2015/2447 o utvrđivanju detaljnih pravila za provedbu određenih odredbi Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju Carinskog zakonika Unije
- Pravilnik o obrascu zahtjeva i obrascu Potvrde o nepovlaštenom podrijetlu (NN 25/18)
- Opći porezni zakon (NN 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 42/20)
- Zakon o porezu na dohodak (NN 115/16, 106/18, 121/19, 138/20)
- Zakon o porezu na dobit (NN 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14 50/16, 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20)
- Zakon o porezu na dodanu vrijednost (NN 73/13, 148/13, 153/13, 143/14, 115/16, 106/18, 121/19, 138/20)
- Zakon o porezu na promet nekretnina (NN 115/16, 106/18)
- Zakon o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 127/17, 138/20)
- Zakon o trošarinama (NN 106/18, 121/19)
- Zakon o posebnom porezu na kavu i bezalkoholna pića (NN 72/13, 121/19, 22/20)
- Zakon o posebnom porezu na motorna vozila (NN 15/13, 108/13, 115/16, 127/17, 121/19)
- Zakon o igrama na sreću (NN 87/09, 35/13, 158/13, 41/14, 143/14)
- Zakon o deviznom poslovanju (NN 96/03, 140/05, 132/06, 150/08, 92/09, 133/09, 153/09, 145/10, 76/13)
- Zakon o fiskalizaciji u prometu gotovinom (NN 133/12, 115/16, 106/18, 121/19, 138/20)
- Zakon o platnom prometu (NN 66/18)
- Zakon o Hrvatskoj narodnoj banci (NN 75/08, 54/13, 47/20)
- Zakon o kreditnim institucijama (NN 159/13, 19/15, 102/15, 15/18, 70/19, 47/20, 146/20)
- Zakon o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak (NN 138/06, 25/13)
- Zakon o osiguranju (NN 30/15, 112/18, 63/20, 133/20)
- Zakon o obveznim mirovinskim fondovima (NN 19/14, 93/15, 64/18, 115/18, 58/20)
- Zakon o dobrovoljnim mirovinskim fondovima (NN 19/14, 29/18, 115/18)
- Zakon o tržištu kapitala (NN 65/18, 17/20)
- Zakon o radu (NN 93/14, 127/17, 98/19)
- Zakon o strancima (NN 133/20)

Važne institucije i ministri u Republici Hrvatskoj

HRVATSKI SABOR

Trg sv. Marka 6, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 4569-222, 6303-222
E-mail: gradjani@sabor.hr,
sabor@sabor.hr
sabor.hr

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Trg sv. Marka 2, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 4569-222, 4569-239
E-mail: gradjani@vlada.hr
vlada.gov.hr

MINISTARSTVO FINACIJA

Katančičeva 5, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 4591-333
mfin.hr

MINISTARSTVO DRŽAVNE IMOVINE

Ulica Ivana Dežmana 10, 1000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 634-286
E-mail: pisarnica@midim.hr
imovina.gov.hr

MINISTARSTVO OBRANE

Trg kralja Petra Krešimira IV br.1, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 4567-111
E-adresa: infor@morh.hr
morh.hr

MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I ENERGETIKE

Radnička cesta 80, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 3717-111
mzoip.hr

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA

Ulica grada Vukovara 33, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 6122-111
E-mail: pitanja@mup.hr
mup.hr

MINISTARSTVO VANJSKIH I EUROPSKIH POSLOVA

Trg N. Š. Zrinskog 7-8, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 4569-964
E-mail: ministarstvo@mvep.hr
mvep.hr

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA I ODRŽIVOG RAZVOJA

Ul. grada Vukovara 78, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 6106-111
mingo.hr

MINISTARSTVO KULTURE

Runjaninova 2, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 4866-666
min-kulture.hr

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

Ul. grada Vukovara 78, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 6106-111
mps.hr

MINISTARSTVO REGIONALNOGA RAZVOJA I FONDOVA EUROPSKE UNIJE

Miramarska cesta 22, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 6400-600
E-mail: e-pisarnica@mrrfeu.hr
mrrfeu.hr

MINISTARSTVO HRVATSKIH BRANITELJA

Trg Nevenke Topalušić 1, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 2308-888
E-mail: ministarstvo@branitelji.hr
branitelji.hr

MINISTARSTVO TURIZMA

Prisavlje 14, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 6169-111
E-mail: pisarnica@mint.hr
mint.hr

MINISTARSTVO MORA, PROMETA I INFRASTRUKTURE

Prisavlje 14, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 6169-111
mppi.hr

MINISTARSTVO ZNANOSTI I OBRAZOVANJA

Donje svetice 38, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 4569-000
mzos.hr

MINISTARSTVO PRAVOSUĐA

Ulica grada Vukovara 49, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 3714-000
E-mail: pisarnica@pravosudje.hr
mprh.hr

MINISTARSTVO ZDRAVSTVA

Ksaver 200 a, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 4607-555
E-adresa: pisarnica@miz.hr
zdravstvo.gov.hr

MINISTARSTVO UPRAVE

Maksimirska 63, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 2357-555
E-mail: kontakt-uprava@uprava.hr
uprava.gov.hr

MINISTARSTVO RADA I MIROVINSKOG SUSTAVA

Ul. grada Vukovara 78, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 6106-111
E-mail: info@mrms.hr
mrms.hr

MINISTARSTVO PROSTORNOGA UREĐENJA, GRADITELJSTVA I DRŽAVNE IMOVINE

Ul. Republike Austrije 20, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 3782-444
mgipu.hr

MINISTARSTVO ZA DEMOGRAFIJU, OBITELJ, MLADE I SOCIJALNU POLITIKU

Trg Nevenke Topalušić 1, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 5557-111
E-mail: ministarstvo@mspm.hr
mspm.hr

tarstva

HRVATSKA NARODNA BANKA

Trg hrvatskih velikana 3, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 4564-555
hnb.hr

HRVATSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVITAK

Trg. J. J. Strossmayera 9, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 4591-666
E-mail: hbor@hbor.hr
hbor.hr

DRŽAVNA AGENCIJA ZA OSIGURANJE ŠTEDNIH ULOGA I SANACIJU BANAKA

Jurišićeva 1, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 4813-222
E-adresa: dab@dab.hr
dab.hr

FINANCIJSKA AGENCIJA (FINA)

Koturaška 43, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 6127-111
fina.hr

HRVATSKA AGENCIJA ZA MALO GOSPODARSTVO, INOVACIJE I INVESTICIJE – HAMAG-BICRO

Ksaver 208, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 4881-043
E-mail: hamagbicro@hamagbicro.hr
hamagbicro.hr

HRVATSKA AGENCIJA ZA NADZOR FINANCIJSKIH USLUGA (HANFA)

Miramarska 24b, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 6173-200
E-mail: info@hanfa.hr
www.hanfa.hr

AGENCIJA ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA

Savska cesta 41/XIV, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 6176-448
E-mail: agencija.ztn@aztn.hr
aztn.hr

DRŽAVNI ZAVOD ZA INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO

Ul. grada Vukovara 78, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 6109-825
E-mail: info@dziv.hr
dziv.hr

DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU

Ilica 3, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 4806-111
E-mail: stat.info@dzs.hr
dzs.hr

DRŽAVNI ZAVOD ZA MJERITELJSTVO

Capraška 6, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 5630-000
E-mail: pisarnica@dzm.hr
www.dzm.hr

DRŽAVNA UPRAVA ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE

Nehajska 5, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 3650-082, 3650-083
E-mail: kabinet@duzs.hr
duzs.hr

DRŽAVNI ZAVOD ZA RADIOLOŠKU I NUKLEARNU SIGURNOST

Frankopanska 11, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 4881-770
E-mail: dzrns@dzrns.hr
cms.dzrns.hr

DRŽAVNI HIDROMETEOROLOŠKI ZAVOD

Grič 3, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 4565-666
E-mail: dhmz@cirus.dhz.hr
klima.hr

DRŽAVNA GEODETSKA UPRAVA

Gruška 20, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 6165-404
E-mail: info@dgu.hr
dgu.hr

HRVATSKI ZAVOD ZA MIROVINSKO OSIGURANJE

A. Mihanovića 3, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 4595-500
www.mirovinsko.hr

HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOŠLJAVANJE

Radnička cesta 1, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 6126-000
E-mail: hzz@hzz.hr
www.hzz.hr

HRVATSKI HIDROGRAFSKI INSTITUT

Zrinsko-frankopanska 161, 21000 Split
Tel.: +385 (0)21 308-800
E-mail: office@hhi.hr
www.hhi.hr

HRVATSKI ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE

Margaretska 3, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 4806-333
www.hzzo.hr

DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

Tkalčićeva 19, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 4627-888
E-mail: revizija@revizija.hr
revizija.hr

SREDIŠNJI REGISTAR OSIGURANIKA (REGOS)

Gajeva 5, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 4898-900
E-mail: regos@regos.hr
regos.hr

SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA ŠPORT

Savska cesta 28/I, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 6042-950
E-mail: sport@sdus.hr

SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA SREDIŠNJU JAVNU NABAVU

Ulica Ivana Lučića 8/II, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 4599-831
E-mail: pisarnica@sredisnjanabava.hr

SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA RAZVOJ DIGITALNOG DRUŠTVA

Ivana Lučića 8, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 4400-840
E-mail: ured@rdd.hr

HRVATSKA TURISTIČKA ZAJEDNICA

Iblerov trg 10/IV, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 4699-333
E-adresa: info@htz.hr
htz.hr

SUDOVI U REPUBLICI HRVATSKOJ

VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

Trg Nikole Šubića Zrinskoga 3,
10000 Zagreb
Tel.: +385 (0) 1 4862-222
E-mail: vsrh@vsrh.hr
vsrh.hr

VISOKI KAZNENI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

Trg Nikole Šubića Zrinskog 5,
10000 Zagreb
Tel.: +385 (0) 1 6129-400
E-mail: vksrh-pisarnica@vksrh.pravosudje.hr

VISOKI PREKRŠAJNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

Augusta Šenoje 30,
1000 Zagreb
Tel.: +385 (0) 1 4807-510
E-mail: predsjednik@vpsrh.pravosudje.hr

ŽUPANIJSKI SUDOVI

Županijski sud u Bjelovaru

Josipa Jelačića 1, 43000 Bjelovar
Tel.: +385 (0) 43 274-111
E-mail: ured.predsjednika@zsbj.pravosudje.hr

Županijski sud u Dubrovniku

Dr. Ante Starčevića 23, 20000 Dubrovnik
Tel.: +385 (0) 20 357-677
E-mail: ured.predsjednika@zsdu.pravosudje.hr

Županijski sud u Karlovcu

Trg hrvatskih branitelja 1, Karlovac
Tel.: +385 (0) 47 606-108
E-mail: ured.predsjednika@zska.pravosudje.hr

Županijski sud u Osijeku

Europska avenija 7, 31000 Osijek
Tel.: +385 (0) 31 228-400
E-mail: ured.predsjednika@zsos.pravosudje.hr

Županijski sud u Puli

Silvija Strahimira Kranjčevića 8, 52100 Pula
Tel.: +385 (0) 52 377-700
E-mail: ured.predsjednika@zspu.pravosudje.hr

Županijski sud u Rijeci

Žrtava fašizma 7, 51000 Rijeka
Tel.: +385 (0) 51 355-555

Županijski sud u Sisku

Trg Ljudevita Posavskog 5, 44000 Sisak
Tel.: +385 (0) 44 811-740
E-mail: ured.predsjednika@zssk.pravosudje.hr

Županijski sud u Slavonskom Brodu

Tome Skalice 2, 35000 Slavonski Brod
Tel.: +385 (0) 35 405-100
E-mail: ured.predsjednika@zssb.pravosudje.hr

Županijski sud u Splitu

Ivana Gundulića 29a, 21000 Split
Tel.: +385 (0) 21 378-500
E-mail: predsjednik@zsst.pravosudje.hr

Županijski sud u Šibeniku

Stjepana Radića 81, 22000 Šibenik
Tel.: +385 (0) 22 209-140
E-mail: ured.predsjednika@zssi.pravosudje.hr

Županijski sud u Varaždinu

Braće Radić 2, 42000 Varaždin
Tel.: +385 (0) 42 401-888
E-mail: ured.predsjednika@zsvz.pravosudje.hr

Županijski sud u Velikoj Gorici

Ulica Hrvatske bratske zajednice 1, 10410 Velika Gorica
Tel.: +385 (0) 1 6370-200

Županijski sud u Vukovaru

Županijska 33, 32000 Vukovar
Tel.: +385 (0) 32 452-500

Županijski sud u Zadru

Ulica plemića Borelli 9
23000 Zadar
Tel.: +385 (0) 23 203-600

Županijski sud u Zagrebu

Trg Nikole Šubića Zrinskog 5, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0) 1 4801-111
E-mail: zszg.pisarnica@zszg.pravosudje.hr

OPĆINSKI SUDOVI

Općinski građanski sud u Zagrebu

Ulica grada Vukovara 84, 10000 Zagreb
Tel: +385 1 6126 666

Općinski kazneni sud u Zagrebu

Ilica 207, 10000 Zagreb
Tel: (385) 01 3477 222

Općinski prekršajni sud u Splitu

Domovinskog rata 4, 21000 Split
Tel: +385 (21) 323-800
E-mail: psst@psst.pravosudje.hr

Općinski prekršajni sud u Zagrebu

Avenija Dubrovnik 8, 10020 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 6560-999
E-mail: pszg@pszg.pravosudje.hr

Općinski radni sud u Zagrebu

Ulica grada Vukovara 84, 10000 Zagreb
Tel: +385 1 6126 666

Općinski sud u Bjelovaru

Josipa Jelačića 3, 43000 Bjelovar
Tel.: +385 (0)43 274-111

Općinski sud u Crikvenici

Kralja Tomislava 85a, 51 260 Crikvenica
Tel: +385 51 554-012
E-mail: Pisarnica.sudske.uprave@oscr.pravosudje.hr

Općinski sud u Čakovcu

Ruđera Boškovića 18, 40000 Čakovec
Tel: +385 (0)40 379-666
E-mail: ured.predsjednika@osck.pravosudje.hr

Općinski sud u Dubrovniku

Dr. Ante Starčevića 23, Dubrovnik
Tel.: +385 (0)20 357-888
E-mail: ured.predsjednika@osdu.pravosudje.hr

Općinski sud u Đakovu

Trg dr. Franje Tuđmana 2, 31400 Đakovo
Tel.: (+385 (0)31 840-120
E-mail: ured.predsjednika@osdk.pravosudje.hr

Općinski sud u Gospiću

Trg Alojzija Stepinca 3, 53000 Gospić
Tel.: +385 (0)53 572-291
E-mail: opcinski.sud@osgs.pravosudje.hr

Općinski sud u Karlovcu

Trg hrvatskih branitelja 1, 47000 Karlovac
Tel.: +385 (0)47 606-111
E-mail: ured.predsjednika@oska.pravosudje.hr

Općinski sud u Koprivnici

Hrvatske državnosti 5, 48000 Koprivnica
Tel.: +385 (0)48 240-360
E-mail: ured.predsjednika@oskc.pravosudje.hr

Općinski sud u Kutini

Hrvatskih branitelja 1, 44320 Kutina
Tel.: +385(0)44 691-200
E-mail: ured.predsjednika@osku.pravosudje.hr

Općinski sud u Makarskoj

Kralja P. Krešimira IV br. 2, 21300 Makarska
Tel.: +385 (0)21 695-340

Općinski sud u Metkoviću

Andrije Hebranga 9, 20350 Metković
Tel.: +385 (0)20 642-657
E-mail: ured.predsjednika@osme.pravosudje.hr

Općinski sud u Novom Zagrebu

Turinina 3,10010 Zagreb
Tel: +385(0)1 2356-800

Općinski sud u Osijeku

Europska avenija 7, 31000 Osijek
Tel.: +385 (0)31 228 400

Općinski sud u Pazinu

Franjevačke stube 2, 52000 Pazin
Tel.: +385 (0)52 619-100

Općinski sud u Požegi

Sv. Florijana 2, 34000 Požega
Tel.: +385 (0)34) 290-500
E-mail: ured.predsjednika@ospz.pravosudje.hr

Općinski sud u Puli

Kranjčevićeva 8, 52100 Pula
Tel: +385 (0)52 377-600
E-mail: predsjedništvo@ospu.pravosudje.hr

Općinski sud u Rijeci

Žrtava fašizma 7, 51000 Rijeka
Tel.: +385 (0)51 355-555

Općinski sud u Sesvetama

Industrijska cesta 15, 10360 Sesvete
Tel.: +385 (0)1 2040-244
E-mail: ured.predsjednika@ossv.pravosudje.hr

Općinski sud u Sisku

Trg Ljudevita Posavskog 5, 44000 Sisak
Tel.: +385 (0)44 525-700

Općinski sud u Slavonskom Brodu

Trg pobjede 13, 35000 Slavonski Brod
Tel.: +385 (0)35 217-400

Općinski sud u Splitu

Ex. Vojarna Sv. Križ, Dračevac, 21000 Split
Tel.: +385 (0)21 755-600
E-mail: opcinski.sud@osst.pravosudje.hr

Općinski sud u Šibeniku

Stjepana Radića 81, 22000 Šibenik
Tel: +385 (0)22 209-102
E-mail: opcinski.sud@ossi.pravosudje.hr

Općinski sud u Varaždinu

Ulica Braće Radić 2, 42000 Varaždin
Tel: 042/401-888

Općinski sud u Velikoj Gorici

Trg kralja Tomislava 36, 10409 Velika Gorica
telefon +385 1 6269 500
E-mail: osvvg@osvg.pravosudje.hr

Općinski sud u Vinkovcima

Trg bana Josipa Šokčevića 17,
32100 Vinkovci
tel. (+385 32) 341-111

Općinski sud u Virovitici

Tomaša Masaryka 8, 33000 Virovitica
Tel.: +385 (0)33 725-284

Općinski sud u Vukovaru

Županijska 31, 32000 Vukovar
Tel.: +385 (0)32 451-600
E-mail: ured.predsjednika@osvu.pravosudje.hr

Općinski sud u Zadru

Borelli 9, 23000 Zadar,
Tel.: +385 (0)23 213-196
E-mail: ured.predsjednika@oszd.pravosudje.hr

Općinski sud u Zlataru

Trg slobode 14a, 49250 Zlatar
Tel.: +385 (0)49 426-857
E-mail: ured.predsjednika@oszl.pravosudje.hr

USTAVNI SUD

Trg sv. Marka 4 p.p. 452, 10000 Zagreb
 Tel.: +385 (0) 1 6400-100, 6400-200, 6400-251
 E-mail: Ustavni_sud@usud.hr
 usud.hr

VISOKI TRGOVAČKI SUD

Ulica Petra Berislavića 11 p.p. 905, 10000 Zagreb
 Tel.: +385 (0) 1 4896-888
 E-mail: ured.predsjednika@vts.pravosudje.hr
 vtsrh.hr

TRGOVAČKI SUDOVI**Trgovački sud u Bjelovaru**

Šetalište Ivše Lebovića 42, 43000 Bjelovar
 Tel.: +385 (0)43 244-471, 242-249
 E-mail: ured.predsjednika@tsbj.pravosudje.hr

Trgovački sud u Pazinu

Dršćevka 1, 52000 Pazin
 Tel.: +385 (0)52 619-900
 E-mail: info@tspa.pravosudje.hr

Trgovački sud u Varaždinu

Braće Radića 2, HR-42000 Varaždin
 Tel.: +385 (0)42 401-888
 E-mail: ured.predsjednika@tsvz.pravosudje.hr

Trgovački sud u Dubrovniku

Dr. Ante Starčevića 23, 20000 Dubrovnik
 Tel.: +385 (0)20 358-460
 E-mail: ured.predsjednika@tsdu.pravosudje.hr

Trgovački sud u Rijeci

Zadarska 1 i 3, 51000 Rijeka
 Tel.: +385 (0)51 660-200
 E-mail: ured.predsjednika@tsri.pravosudje.hr

Trgovački sud u Zadru

Dr. Franje Tuđmana 35, 23000 Zadar
 Tel.: +385 (0)23 292-000
 E-mail:

Trgovački sud u Osijeku

Zagrebačka 2, 31000 Osijek
 Tel.: +385 (0)31 207-600
 E-mail: ured.predsjednika@tsos.pravosudje.hr

Trgovački sud u Splitu

Sukošćanska 6, 21000 Split
 Tel.: +385 (0)21 393-999
 E-mail: ured.predsjednika@tsst.pravosudje.hr

Trgovački sud u Zagrebu

Amruševa 2, 10000 Zagreb
 Tel.: +385 (0)1 4897-222
 E-mail: ured.predsjednika@tszg.pravosudje.hr

VISOKI UPRAVNI SUD

Frankopanska 16, 10000 Zagreb
 Tel.: +385(0) 1 4807-800, 4807-922, 4810-030
 E-mail: kontakt@vusrh.pravosudje.hr

UPRAVNI SUDOVI**Upravni sud u Osijeku**

Trg Ante Starčevića 7/II, 31000 Osijek
 Tel.: +385 (0)31 554-562
 E-mail: ured.predsjednika@usos.pravosudje.hr

Upravni sud u Rijeci

Erazma Barčića 5, 51000 Rijeka,
 Tel.: +3854 (0)51 499-600, 499-480
 E-mail: info@usri.pravosudje.hr

Upravni sud u Splitu

Put Supavla 1, 21000 Split
 Tel.: +385 (0)21 440-762
 E-mail: Upravisud.Split@usst.pravosudje.hr

Upravni sud u Zagrebu

Avenija Dubrovnik 6, 10020 Zagreb
 Tel.: +385 (0)1 6011-326
 E-mail: kontakt@uszg.pravosudje.hr

KOMORE U REPUBLICI HRVATSKOJ

Hrvatska javnobilježnička komora

Radnička cesta 34/II, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 4556 566
E-mail: hjk@hjk.hr
hjk.hr

Hrvatska gospodarska komora

Rooseveltov trg 2, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 4561-555
Besplatni info telefon: 0800 1852
E-mail: hgk@hgk.hr
hgk.hr

Hrvatska obrtnička komora

Ilica 49/II, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 4806-666
E-mail: hok@hok.hr
hok.hr

STRUKOVNE KOMORE U REPUBLICI HRVATSKOJ

Hrvatska poljoprivredna komora

Ulica grada Vukovara 78, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 6109-809
E-mail: komora@komora.hr
komora.hr

Hrvatska odvjetnička komora

Koturaška 53/II, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 6165 200
E-mail: hok-cba@hok-cba.hr
hok-cba.hr

Hrvatska revizorska komora

Radnička cesta 52/V, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 4649-618
E-mail: hrk@revizorska-komora.hr
revizorska-komora.hr

Hrvatska komora poreznih obveznika

Josipa Marohnića 3, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 5101-346
E-mail: info@hkps.hr
hkps.hr

Hrvatska komora arhitekata

Ulica grada Vukovara 271/III, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 5508-410
E-mail: arhitekti@arhitekti-hka.hr
hka.hr

Hrvatska komora inženjera građevinarstva

Ulica grada Vukovara 271, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 5508-420
hkig.hr

Hrvatska komora inženjera strojarstva

Ulica grada Vukovara 271/III,
10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 7775-570
hkis.hr

Hrvatska komora inženjera elektrotehnike

Ulica grada Vukovara 271/III, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 5508-444
hkie.hr

Hrvatska komora ovlaštenih inženjera geodezije

Ulica grada Vukova 271/III, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 5508-402
hkoig.hr

Hrvatska komora inženjera šumarstva i drvne industrije

Prilaz Gjura Deželića 63, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 3765-501
E-mail: info@hkisdt.hr
hkisdt.hr

Hrvatska komora inženjera tehnologije prometa i transporta

Kušlanova 2, 10000 Zagreb
E-mail: tajnistvo@hkitpt.hr
hkitpt.hr

Hrvatska veterinarska komora

Heinzelova 55, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 2441-021
E-mail: hvk@hgk.hr
hvk.hr

Hrvatska komora fizioterapeuta

Donje Svetice 46c/IV, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)91 6192-558
E-mail: hkf@hkf.hr
hkf.hr

Hrvatska psihološka komora

Selska cesta 90a/II, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 3014-001
E-mail: hkp@psiholoska-komora.hr
psiholoska-komora.hr

Hrvatska liječnička komora

Ulica Grge Tuškana 37, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 4500-830
E-mail: hkk@hkk.hr
hkk.hr

Hrvatska komora dentalne medicine

Kurelčeva 3/II, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 4886-710
E-mail: hkdm@hkdm.hr
hkdm.hr

Hrvatska komora zdravstvenih radnika

Trg Drage Iblera 9, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 4667-990
E-mail: hkzr@hkzr.hr
hkzr.hr

Hrvatska komora medicinskih biokemičara

Eugena Kumičića 5, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 4572-927
E-mail: biokemija@hkmb.hr
hkmb.hr

Hrvatska komora medicinskih sestara

Maksimirska 111/2, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 2444-303
E-mail: hkms@hkms.hr
hkms.hr

Hrvatska komora primalja

Ulica grada Mainza 11/4, 1000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 5494-688
E-mail: komora@komora-primalja.hr
komora-primalja.hr

Hrvatska ljekarnička komora

Martićeva 27/II, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 4616-805
E-mail: hljk@hljk.hr
hljk.hr

ŽUPANIJE U REPUBLICI HRVATSKOJ

Bjelovarsko-bilogorska županija

Dr. Ante Starčevića 5, 43000 Bjelovar
Tel.: +385 (0)43 221-900
bbz.hr

Brodsko-posavska županija

Petra Krešimira IV br. 1,
35000 Slavonski Brod
Tel.: +385 (0)35 216-111
bpz.hr

Dubrovačko-neretvanska županija

Gundulićeva poljana 1, 20000 Dubrovnik
Tel.: +385 (0)20 351-400
dnz.hr

Grad Zagreb

Trg Stjepana Radića 1, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 6101-111
zagreb.hr

Istarska županija

Dršćevka 3, 52000 Pazin
Tel.: +385 (0)52 351-111
istria-istria.hr

Karlovačka županija

A. Vranyczanya 2, 47000 Karlovac
Tel.: +385 (0)47 666-111
kazup.hr

Koprivničko-križevačka županija

Ulica Antuna Nemčića 5, 48000 Koprivnica
Tel.: +385 (0)48 658-111
kckzz.hr

Krapinsko-zagorska županija

Magistratska 1, 49000 Krapina
Tel.: +385 (0)49 329-111
kzz.hr

Ličko-senjska županija

Dr. Franje Tuđmana 4, 53000 Gospić
Tel.: +385 (0)53 488-279
licko-senjska.hr

Međimurska županija

Ruđera Boškovića 2, 40000 Čakovec
Tel.: +385 (0)40 371-111
medjimurska-zupanija.hr

Osječko-baranjska županija

Trg Ante Starčevića 2, 31000 Osijek
Tel.: +385 (0)31 221-501
obz.hr

Požeško-slavonska županija

Županijska 7, 34000 Požega
Tel.: +385 (0)34 290-290
pszupanija.hr

Primorsko-goranska županija

Adamićeva 10, 51000 Rijeka
Tel.: +385 (0)51 351-600
pgz.hr

Šibensko-kninska županija

Trg Pavla Šubića 1 br. 2, 22000 Šibenik
Tel.: +385 (0)22 460-100
sibensko-kninska-zupanija.hr

Sisačko-moslavačka županija

Ulica Stjepana i Antuna Radića 36,
44000 Sisak
Tel.: +385 (0)44 550-200
smz.hr

Splitsko-dalmatinska županija

Domovinskog rata 2, 21000 Split
Tel.: +385 (0)21 400-213
dalmacija.hr

Varaždinska županija

Franjevački trg 7, 42000 Varaždin
Tel.: +385 (0)42 390-559
varazdinska-zupanija.hr

Virovitičko-podravska županija

Trg Ljudevita Patačića 1, 33000 Virovitica
Tel.: +385 (0)33 638-100
vpz.hr

Vukovarsko-srijemska županija

Županijska 9, 32000 Vukovar
Tel.: +385 (0)32 454-444
vusz.hr

Zadarska županija

Božidara Petranovića 8, 23000 Zadar
Tel.: +385 (0)23 350-350
zadarska-zupanija.hr

Zagrebačka županija

Ulica grada Vukovara 72/V, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 6009-400
zagrebacka-zupanija.hr

Hrvatska gospodarska komora

Hrvatska gospodarska komora samostalna je stručno-poslovna organizacija svih pravnih subjekata koji obavljaju gospodarsku djelatnost u Republici Hrvatskoj. Utemeljena je 1852. godine na europskoj tradiciji tzv. komora kontinentalnog tipa, prema uzoru na naše najveće trgovinske partnere.

Kao institucija koja zastupa, promiče i štiti interese hrvatskoga gospodarstva u zemlji i inozemstvu s mrežom kontakata u lokalnim razvojnim agencijama, razvojnim bankama, državnim institucijama i gospodarskim asocijacijama diljem svijeta, Hrvatska gospodarska komora pomaže pri pronalasku poslovnih partnera, sufinancira sudjelovanje na sajmovima i obavještava o međunarodnim natjecanjima. Organizira niz edukacija, primjerice: kako aplicirati za EU sredstva, zatim o mogućnostima mikro i makrofinanciranja, o poslovanju na određenim tržištima itd.

Također, Komora je ključna spona između državnih tijela i poslovne zajednice, stoga njene članice svoje interese ostvaruju strukovnim povezivanjem u udruženja i zajednice unutar kojih se raspravlja o svim aspektima poslovanja te se utječe na kreatore gospodarske politike radi stvaranja kvalitetnijih uvjeta i izmjene zakona i propisa. Svaka članica Komore pripada udruženju prema registriranoj djelatnosti ili zajednicama koje povezuju više djelatnosti. U Hrvatskoj gospodarskoj komori djeluju 64 strukovna udruženja i 33 zajednice.

Uz Središnjicu u Zagrebu i Komoru Zagreb, devetnaest je županijskih komora diljem Hrvatske i Ured za područja posebne državne skrbi u Kninu, što omogućava razumijevanje lokalnih poduzetničkih potreba i specifičnosti. U namjeri da osigura što kvalitetniju potporu hrvatskim tvrtkama u njihovu nastupu na inozemnim tržištima, Komora hrvatskim tvrtkama nudi mogućnost korištenja usluga njenih predstavništava u Bruxellesu, Moskvi, Šangaju i Beogradu te ureda u Sarajevu i Mostaru.

HGK ima najveću bazu podataka o hrvatskome gospodarstvu. Prva je javna institucija u Republici Hrvatskoj koja od 2005. godine ima uveden i certificiran sustav upravljanja kvalitetom prema normi ISO 9001, u koji su, uz Središnjicu, uključene i sve županijske komore.

Djelovanje HGK obuhvaća niz područja određenih Zakonom i Statutom Hrvatske gospodarske komore te brojnim posebnim propisima kojima je preneseno obavljanje javnih ovlasti. Svojom dugom tradicijom djelovanja Komora je stvorila iznimno snažnu bazu znanja, podataka, kontakata i mrežu poslovnih partnera u zemlji i inozemstvu te je pouzdan izvor informacija svim hrvatskim tvrtkama, njihovim inozemnim partnerima i stranim investitorima.

Hrvatska kvaliteta

Izvorno hrvatsko

#kupujmohrvatsko

VINA CROATIA
vina mosaica

riba
Hrvatske
Jedi što vrijedi

DRVO JE PRVO!

JAVNE OVLASTI HGK

DJELOKRUG HGK I JAVNE OVLASTI DODJELJENE ZAKONOM I DRUGIM PROPISIMA

- savjetovanje o uvjetima financiranja
- lobiranje pri izradi i izmjenama zakona i propisa
- besplatno porezno savjetovanje
- povezivanje domaćih i stranih poslovnih subjekata
- Katalog hrvatskih proizvoda – omogućuje vašem proizvodu lakši put do naručitelja javnih nabava
- besplatne edukacije / seminari / konferencije / stručni skupovi
- baze podataka prema vašoj potrebi
- sufinanciranje i organizacija nastupa na sajmovima i izložbama
- vizualno označavanje kvalitetnih hrvatskih proizvoda znakovima Hrvatska kvaliteta i Izvorno hrvatsko
- promocija hrvatskih proizvoda putem akcija Kupujmo hrvatsko, Riba Hrvatske– Jedi što vrijedi, i Projekt promidžbe hrvatskih vina, Vina Croatia – Vina Mosaica
- korištenje dvorana HGK za potrebe promocija, sastanaka i manifestacija
- usluga Poduzetnik–izvoznik - pronalazak tržišta i partnera za vaš proizvod i uslugu
- tenderi u međunarodnim natječajima prema vašim potrebama (tenderi.hgk.hr)
- organizacija poslovnih susreta i business to business (B2B) razgovora
- organizacija međunarodnih izaslanstava u zemlji i inozemstvu
- informacije o stranim tržištima
- informacije o NATO-ovim natječajima
- informacije o investicijskim projektima u RH
- pružanje pomoći u korištenju pretprijetnih i strukturnih fondova te kohezijskog fonda EU
- analiza gospodarskih kretanja
- Registar gospodarskih subjekata zainteresiranih za sudjelovanje u NATO-ovim natječajima
- izvansudsko rješavanje sporova među poslovnim subjektima
- dodjela nagrade Zlatna kuna za uspješnost poslovanja najboljim trgovačkim društvima
- dodjela nagrada Indeks DOP-a za društveno odgovorno poslovanje
- izdavanje stručnih publikacija
- Sektor za industrijski razvoj i inovacijski sustav – provedba strategije pametne specijalizacije, industrijske strategije i strategije poticanja inovacija

Digitalna komora - informacijsko - komunikacijska platforma za e-usluge HGK kao podrška poduzetnicima.

Jedinstvena kontaktna točka - internetski portal koji pruža informacije o propisima i formalnostima koje treba ispuniti za obavljanje uslužnih djelatnosti.

e-Javne ovlasti

Jedna je od temeljnih zadaća Hrvatske gospodarske komore obavljanje javnih ovlasti utvrđenih zakonom, stoga su potvrde, uvjerenja i druge isprave koje Hrvatska gospodarska komora izdaje u izvršavanju javnih ovlasti javne isprave.

Platformom Digitalna komora nastojimo unaprijediti razinu usluge Hrvatske gospodarske komore i poboljšati suradnju sa svojim članicama. Upravo je zato pokrenut proces uvođenja mogućnosti digitalnog pribavljanja javnih ovlasti.

Više informacija o pojedinoj ovlasti možete pronaći u izborniku, a kod nekih javnih ovlasti moguće je putem Digitalne komore podnijeti zahtjev o izdavanju potvrde ili dozvole. Vaš ispunjen obrazac i potrebnu dokumentaciju u tom ćemo slučaju obraditi u najkraćem mogućem roku te ćete po primitku uplate potvrdu ili dozvolu dobiti u vlastiti korisnički pretinac. Kod onih ovlasti gdje je fizički dokument nužan, može se digitalnim putem predati zahtjev za njegovo izdavanje. Digitalna komora omogućava i uvid u registre i imenike u sklopu javnih ovlasti te podnošenje zahtjeva za upis u njih. Jednako tako, sustav omogućava i prijavu na ispite u sklopu javnih ovlasti Hrvatske gospodarske komore, a u budućnosti i polaganje ispita u potpunosti putem Digitalne komore.

Javne će ovlasti i dalje biti moguće pribaviti tradicionalnim putem, no korištenjem ove e-usluge smanjit će se broj potrebnih koraka članica, tj. korisnika, što cijeli proces čini znatno bržim i efikasnijim.

EU potvrda

Na temelju odredbi Pravilnika o izdavanju EU potvrde („Narodne novine“, broj 123/15, 123/2020) Hrvatska gospodarska komora je nadležno tijelo za izdavanje EU potvrda za pravne osobe. Pravilnikom se propisuje izgled, sadržaj i postupak izdavanja EU potvrde koja se izdaje hrvatskim pravnim osobama za neometano pružanje usluga na području Europskoga gospodarskog prostora (28 država članica EU te Norveška, Lihtenštajn, Island i Švicarska Konfederacija). Na zahtjev stranke, EU potvrda može se dopuniti i drugim podacima iz odgovarajućih registara i evidencija o stručnim kvalifikacijama i profesionalnim aktivnostima te o drugim činjenicama.

Potvrda o podrijetlu robe

Potvrda o podrijetlu robe (engl. Certificate of Origin) je dokument propisan carinskim zakonodavstvom, koji možemo podijeliti na dvije vrste podrijetla:

- povlašteno (preferencijalno) podrijetlo i
- nepovlašteno (nepreferencijalno) podrijetlo.

Hrvatska gospodarska komora nadležna je za potvrđivanje nepovlaštenog/nepreferencijalnog podrijetla robe.

Zakonska osnova za primjenu nepovlaštenih/nepreferencijalnih pravila podrijetla sadržana je u sljedećim propisima:

- Carinski zakonik Unije (CZU),
- Delegirana uredba Komisije (EU) 2015/2446 - pročišćeni tekst,
- Provedbena uredba Komisije (EU) 2015/2447 - pročišćeni tekst,
- Akt Pojašnjenja pravila nepovlaštenog podrijetla robe; Za proizvode koji nisu navedeni u prilogu 22-01 tj. za robu koja se razvrstava u tarifni broj različit od tarifnih brojeva navedenih u prilogu 22-01, opće je pravilo da se konzultiraju pravila navedena u stajalištu Europske komisije u pregovorima o harmonizaciji nepovlaštenih pravila podrijetla u okviru Svjetske trgovinske organizacije.

- Pravilnik o obrascu zahtjeva i obrascu potvrde o nepovlaštenom podrijetlu.

Potvrda o podrijetlu robe FORM A

Temeljem GSP (Generalised System of Preferences) Općeg sustava povlastica (sustava su kojim razvijene zemlje jednostrano odobravaju carinske povlastice zemljama u razvoju i najnerazvijenijim zemljama) Hrvatska gospodarska komora izdaje FORM A potvrde o podrijetlu robe.

Ciljevi općih carinskih povlastica su jačanje gospodarstava zemalja u razvoju i najnerazvijenijih zemalja kroz povećanje njihovog izvoza, promociju njihove industrijalizacije i ubrzanje njihovog gospodarskog razvoja.

Danas u svijetu Europska unija i 12 zemalja odobravaju opće carinske povlastice i to: Australija, Bjelorusija, Japan, Kanada, Novi Zeland, Norveška, Ruska Federacija, Sjedinjene Američke Države, Island, Kazahstan, Švicarska i Turska.

Ovjera dokumenata koji prate robu pri izvozu i uvozu
Hrvatska gospodarska komora uz izdavanje Potvrda o podrijetlu roba, ovjerava dokumentaciju koja prati robu pri izvozu, kao što su fakture, cjenici, tehnička dokumentacija i sl. Radi bržeg odvijanja formalnosti povezanih s vanjskotrgovinskim poslovanjem i smanjivanjem troškova, uz Središnjicu, za navedene su poslove ovlaštene i županijske komore.

Izdavanje ATA karneta

Po ovlasti Ministarstva financija – Carinske uprave Komora je ovlaštena za izdavanje ATA karneta, isprave za privremeni izvoz ili uvoz robe.

ATA karnet je međunarodni carinski dokument koji se koristi za pojednostavljenje privremenog uvoza u stranu zemlju s rokom važenja od godine dana. Karnete izdaju gospodarske komore, učlanjene u međunarodni ATA garantni lanac pri Međunarodnoj trgovačkoj komori (ICC).

Ovim carinskim dokumentom omogućen je privremeni uvoz određenih kategorija robe u carinsko područje svake zemlje koja je prihvatila Konvenciju o privremenom uvozu bez popunjavanja nacionalnih carinskih isprava, plaćanja carine ili polaganja depozita kao u redovnom postupku za privremeni izvoz, odnosno uvoz. ATA karnet pokriva tri glavne kategorije: privremeni uvoz uzoraka, privremeni uvoz stručne opreme te privremeni uvoz robe namijenjene izložbama, sajmovima, kongresima i sličnim manifestacijama.

Karnet TIR

Karnet TIR (franc. Transport International par la Rout) je carinski dokument kojim se pojednostavljuje carinske formalnosti u međunarodnom prijevozu robe. Nadzor i postupak nad cestovnim prijevoznim sredstvima, kontejnerima i robom u režimu karneta TIR određen je Carinskom konvencijom o međunarodnom prijevozu robe na temelju karneta TIR.

Sustav TIR je napravljen da bi maksimalno olakšao međunarodno kretanje roba pod carinskim pečatom. Sustav tranzitnim državama garantira pokrivanje carina i poreza u slučaju zloupotrebe (krijumčarenja).

Javni komisionari

Komora na temelju Ovršnog zakona (NN, br. 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17, 131/20) organizira i vodi poslove javnog ko-

misionara. Odredbama Ovršnog zakona propisani su organizacija i pravni položaj javnih komisionara, njihova prava i dužnosti te način obavljanja prodaje pokretnina. Komori je ostavljena mogućnost neposredne provedbe poslova javnog komisionara ili njene organizacije tako da uz prethodnu suglasnost Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta raspiše javni natječaj za odabir javnog komisionara.

Javni komisionari su pravne i fizičke osobe kojima je na taj način dodijeljena ovlast prodaje pokretnina zaplijenjenih u ovršnom postupku. Prijedlog za otpremanje pokretnina javnom komisionaru daje ovrhovoditelj.

Registar posrednika u prometu nekretnina

Registar posrednika u prometu nekretnina je javan, a vodi ga Hrvatska gospodarska komora u elektroničkom obliku i dostupan je na poveznici <https://digitalnakomora.hr/e-javne-ovlasti/registar-posrednika-u-prometu-nekretnina>

Hrvatska gospodarska komora vrši upis posrednika u prometu nekretnina u Registar na temelju rješenja Ministarstva o ispunjavanju uvjeta za obavljanje posredovanja u prometu nekretnina.

U Registar se upisuju podaci o pravnim i fizičkim osobama kojima je Ministarstvo nadležno za gospodarstvo izdalo rješenje o ispunjavanju uvjeta za obavljanje posredovanja u prometu nekretnina.

Posrednik može započeti obavljati djelatnost danom prijama rješenje o ispunjavanju uvjeta za obavljanje posredovanja u prometu nekretnina.

Posrednik je dužan svaku promjenu podataka koji se evidentiraju u Registru prijaviti Hrvatskoj gospodarskoj komori u roku 30 dana od dana nastanka promjene radi upisa promjene u Registar.

Registar pruža na jednom mjestu transparentan i sustavan pregled ovlaštenih posrednika koji su svoje poslovanje uskladili sa odredbama Zakona o posredovanju u prometu nekretnina.

Jednom godišnje Komora provodi ažuriranje Registra u svrhu dobivanja točnih i cjelovitih informacija koje koriste fizičke i pravne osobe i fizičke osobe građani kao mogući korisnici usluga posrednika u prometu nekretnina.

Brisanje posrednika u prometu nekretnina iz Registra provodi se na temelju rješenja Ministarstva o brisanju posrednika iz Registra.

Imenik agenata posredovanja u prometu nekretnina

Imenik agenata posredovanja u prometu nekretnina je javan, a vodi ga Hrvatska gospodarska komora u elektroničkom obliku te je dostupan na poveznici <https://digitalnakomora.hr/e-javne-ovlasti/imenik-agenata-posredovanja-u-prometu-nekretnina>

Hrvatska gospodarska komora vrši upis u Imenik na temelju rješenja Ministarstva o upisu agenta u Imenik.

U Imenik se upisuju podaci o agentima posredovanja u prometu nekretnina kojima je Ministarstvo nadležno za gospodarstvo izdalo rješenje o upisu u Imenik agenata.

Agent je dužan svaku promjenu podataka koji se evidentiraju u Imeniku prijaviti Hrvatskoj gospodarskoj komori u roku 30 dana od dana nastanka promjene radi upisa promjene u Imenik.

U svakom momentu u Imeniku agenata potencijalno zainteresirana strana (kupac, prodavatelj, zakupac, ...) može dobiti uvid koje su osobe stručno osposobljene za obavljanje ove djelatnosti.

Brisanje agenta iz Imenika agenata provodi se na temelju rješenja Ministarstva o brisanju agenta iz Imenika.

Provedba stručnog ispita za agenta posredovanja u prometu nekretnina

Hrvatska gospodarska komora provodi stručni ispit sukladno ovlasti utvrđenoj Zakonom o posredovanju u prometu nekretnina („Narodne novine“ br. 107/07, 144/12, 14/14, 32/19), dok su način i postupak provođenja stručnog ispita regulirani Pravilnikom o stručnom ispitu za agenta u posredovanju u prometu nekretnina, a sam program stručnog ispita utvrđen je Pravilnikom o programu osposobljavanja za agenta posredovanja u prometu nekretnina, odnosno nalazi se u prilogu spomenutog Pravilnika i čini njegov sastavni dio.

Stručni ispit sastoji se od 5 ispitnih područja: Trgovačka društva i ugovori, Stvarna prava na nekretninama i zemljišne knjige, Porezi i financijsko poslovanje, Prostorno uređenje i Gradnja.

Ispit se provodi pismeno i usmeno ispred Ispitne komisije koja se sastoji od 5 članova, iz raznih područja struke, a ispitivači dolaze iz različitih institucija.

Po položenom stručnom ispitu Hrvatska gospodarska komora izdaje kandidatu Potvrdu o položenom stručnom ispitu za agenta posredovanja u prometu nekretnina.

Ministarstvo gospodarstva na temelju položenog stručnog ispita za agenta posredovanja u prometu nekretnina, a na temelju zahtjeva fizičke osobe (koja je položila stručni ispit za agenta) izdaje agentu rješenje o upisu agenta u Imenik agenata posredovanja u prometu nekretnina. Položeni stručni ispit uvjet je za donošenje rješenja o upisu u Imenik agenata, a ugovor o radu na puno radno vrijeme s osobom koja je agent jedan je od uvjeta za donošenja rješenja o ispunjavanju uvjeta za obavljanje posredovanja u prometu nekretnina koje donosi Ministarstvo nadležno za gospodarstvo.

Uvjeti za pristupanje stručnom ispitu:

- SSS – najmanje završena srednja škola (dokaz o završenoj najmanje srednjoj stručnoj spremi)
- = prijava za polaganje stručnog ispita za agenta posredovanja u prometu nekretnina
- = dokaz o uplati troškova polaganja stručnog ispita
- = kopija uplatnice za stručni ispit u iznosu od 1.100,00 kuna ili
- = kopija uplatnice za popravni ispit u iznosu od 220,00 kuna po predmetu

Prijave za stručni ispit obavljaju se online putem platforme Digitalne komore popunjavanjem obrasca Prijava za polaganje stručnog ispita za agenta posredovanja u prometu nekretnina. Uz prijavu za polaganje ispita obavezno je priložiti:

- = kopiju osobne iskaznice
- = kopiju diplome fakulteta ili svjedodžbe mature (za strane diplomu/svjedodžbe obavezno priložiti Rješenje o priznavanju inozemnih kvalifikacija)

ako ste mijenjali prezime dokaz o promjeni prezimena.

Ispit se prijavljuje putem platforme Digitalne komore na poveznici: <https://digitalnakomora.hr/e-javne-ovlasti/ovjera-strucnog-ispita-za-agenta-posredovanja-u-prometu-nekretnina>, a na istoj poveznici dostupne su sve informacije vezano uz provođenje stručnog ispita (kupnja Priručnika, sadržaj stručnog ispita, katalog ispitnih pitanja...) Kandidati koji su školovanje završili izvan Republike Hrvatske dužni su prije pristupanju polaganja stručnog ispita za agenta dostaviti Rješenje o priznavanju inozemnih kvalifikacija. Više o postupku nostrifikacije dostupno je na poveznici: <https://www.azvo.hr/hr/ured-enic-naric/priznavanje-kvalifikacija>. Bez navedenog Rješenja ne može se pristupiti polaganju stručnog ispita za agenta.

Hrvatska gospodarska komora je u suradnji sa relevantnim institucijama i tijelima državne uprave izdala Priručnik za polaganje stručnog ispita za agenta posredovanja u prometu nekretnina kako bi se kandidatima olakšalo polaganje stručnog ispita. Priručnik na cjelovit način obuhvaća područja vezano uz sadržaj stručnog ispita.

Upisnik HGK o izdavanju i distribuciji tiska

Hrvatska gospodarska komora u skladu sa Zakonom o medijima vodi Upisnik o izdavanju i distribuciji tiska.

Ovlast je namijenjena svim nakladnicima i distributerima tiska koji prijavljuju novu tiskovinu ili distribuciju, izmjene u postojećim tiskovinama ili distribuciji i prestanak izdavanja ili distribucije.

Hrvatska gospodarska komora dužna je u roku od tri dana po primitku prijave tiskovine izdati potvrdu ili zatražiti dopunu prijave.

<https://digitalnakomora.hr/e-javne-ovlasti/izdavanje-potvrda-o-upisu-u-upisnik-hgk-o-izdavanju-i-distribuciji-tiska>

U smislu ovoga Zakona pojedini pojmovi imaju sljedeća značenja:

- **NAKLADNIK MEDIJA** je svaka fizička ili pravna osoba koja putem medija objavljuje programske sadržaje i sudjeluje u javnom informiranju, bez obzira na tehnička sredstva preko kojih se njegovi urednički oblikovani programski sadržaji objavljuju, prenose ili su dostupni javnosti (članak 2.)
- **NOVINSKI NAKLADNIK** je fizička ili pravna osoba koja objavljuje programske sadržaje putem tiska (članak 2.)
- **DISTRIBUTER TISKA** je pravna osoba koja obavlja djelatnost distribucije tiska (članak 12.)

Obveze nakladnika prema Zakonu o medijima:

- **novinski nakladnik je obavezan prijaviti izdavanje tiska u Upisnik koji se vodi pri Hrvatskoj gospodarskoj komori (članak 12.)**

Prijava treba sadržavati sljedeće podatke:

- tvrtku i sjedište, odnosno ime, prezime i prebivalište nakladnika te ime i prezime odgovorne osobe nakladnika
- naziv novina ili drugog tiska
- jezik, pismo i periodičnost izdavanja
- planiranu prosječnu nakladu
- tvrtku i sjedište, odnosno ime, prezime i prebivalište tiskara
- ime, prezime i prebivalište glavnog urednika
- podatke o strukturi vlasništva
- izvadak iz sudskog ili drugog registra ili akt o neprofitnom djelovanju
- nakladnik medija je obavezan putem medija najmanje jednom u svakoj kalendarskoj godini obavijestiti javnost o vlasničkoj strukturi, poslovnim rezultatima, prosječnoj nakladi, odnosno prosječnoj slušanosti ili gledanosti (stavak 2. članka 14.)
- **nakladnik medija je dužan do 31. siječnja svake kalendarske godine Hrvatskoj gospodarskoj komori dostaviti podatke o tvrtki i sjedištu, odnosno o imenu i prezimenu te prebivalištu svih pravnih i fizičkih osoba koje su neposredno ili posredno imatelji dionica ili udjela u toj pravnoj osobi s podatkom o postotku dionica ili udjela, a do 28. veljače svake kalendarske godine iste podatke objaviti i u Narodnim novinama (članak 32.)**
- **nakladnik medija je dužan do 30. travnja svake kalendarske godine Hrvatskoj gospodarskoj komori dostaviti izvješće o**

financijskom poslovanju za prethodnu godinu u kojem će biti navedeni podaci o:

- prihodu i tržišnom udjelu koji su ostvareni na tržištu čitatelja i/ili gledatelja i/ili slušatelja, te
- prihodu i tržišnom udjelu koji su ostvareni na tržištu oglašavanja, kao i
- podatke o oglašivačima ili marketinškim agencijama putem kojih je ostvareno više od 10 % godišnjeg marketinškog prihoda nakladnika (stavak (1) članka 34.)
- nakladnik je obavezan u svom mediju do 30. travnja svake kalendarske godine objaviti podatke o:
 - ostvarenom ukupnom prihodu i
 - prosječnoj nakladi odnosno prosječnoj slušanosti ili gledanosti u protekloj godini (stavak 3. članka 34.)

- novinski nakladnik je obavezan prijaviti svaku promjenu podataka prijavljenih u prijavi novina u upisnik HGK o izdavanju i distribuciji tiska** u roku od 8 dana od dana nastanka promjene (stavak 2. članka 62.)

Raspodjela dozvola za međunarodni prijevoz tereta

Dozvola za međunarodni prijevoz tereta cestom je dokument na temelju kojeg domaći prijevoznici obavljaju međunarodni prijevoz tereta.

Međunarodni javni prijevoz tereta obavlja se na temelju dozvole za međunarodni prijevoz tereta ako međunarodnim ugovorom nije određeno da se prijevoz obavlja bez dozvole. HGK raspodjeljuje više desetaka vrsta stranih dozvola.

Raspodjelu dozvola domaćim prijevoznicima obavljaju Hrvatska gospodarska komora putem svojih županijskih ispostava. HGK obavlja raspodjelu dozvola putem svoje mreže od 19 županijskih komora, Komore Zagreb (nadležna komora za područje grada Zagreba i Zagrebačke županije). Takva teritorijalna rasprostranjenost izdavanja dozvola omogućuje prijevoznicima brzo i lako preuzimanje stranih dozvola prema sjedištu registracije pravne osobe.

Raspodjela dozvola obavlja se na temelju pisanog zahtjeva prijevoznika. Zahtjev za dobivanje stranih dozvola za sljedeću godinu prijevoznik podnosi komorama od 1. do 15. listopada tekuće godine.

Javnu ovlast raspodjele dozvola HGK obavlja temeljem Zakona o cestovnom prijevozu

Ispiti o stručnoj osposobljenosti za obavljanje djelatnosti javnog cestovnog prijevoza – „Upravitelj prijevoza“

Zakon o prijevozu u cestovnom prometu propisuje da prijevoznik koji ne udovoljava stručnoj spremi propisanoj Zakonom mora položiti ispit o stručnoj osposobljenosti. Ispit se potom polaže pred komisijom koju na prijedlog komora (HOK, HGK) imenuje ministar i po programu koji na prijedlog komora donosi ministar.

Ovlast je namijenjena prijevoznicima koji ne udovoljavaju stručnoj spremi propisanoj Zakonom.

Ovlast služi u svrhu stručnog osposobljavanja prijevoznika koji ne udovoljava stručnoj spremi, na temelju ispita o stručnoj osposobljenosti osoba odgovornih za obavljanje djelatnosti javnog cestovnog prijevoza.

Ispit provodi Hrvatska obrtnička komora.

<https://digitalnakomora.hr/e-javne-ovlasti/ovjera-strucne-osposobljenosti-za-obavljanje-javnog-cestovnog-prijevoza>

Usklađivanje voznih redova linijskog prijevoza putnika u cestovnom prometu

Usklađivanje voznih redova je postupak odobravanja od strane prijevoznika predloženih voznih redova. Javna ovlast za provedbu ovog postupka dana je Hrvatskoj gospodarskoj komori na temelju Zakona o prijevozu u cestovnom prometu.

Ovlast je namijenjena javnim linijskim prijevoznicima putnika u međuzupanijskom i međunarodnom prijevozu. Usklađeni vozni red uvjet je za dobivanje dozvole za obavljanje prijevoza na liniji na koju se isti vozni red odnosi. Dozvole izdaje Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture.

<https://digitalnakomora.hr/e-javne-ovlasti/uskladivanje-voznih-redova-linijskog-prijevoza-u-cestovnom-prometu>

AKTIVNOSTI HGK – MEĐUNARODNE ORGANIZACIJE I INICIJATIVE

Hrvatska gospodarska komora članica je brojnih međunarodnih gospodarskih organizacija. Istaknuli bismo članstvo u:

- Međunarodnoj trgovačkoj komori /International Chamber of Commerce - ICC (www.iccwbo.org) putem Hrvatskog nacionalnog odbora – ICC Hrvatska (www2.hgk.hr/icc) koji djeluje pri HGK.

Misija je ICC-a promicati međunarodnu trgovinu i investicije. Tri su glavne djelatnosti ICC-a: utvrđivanje pravila, rješavanje sporova i zagovaranje politika međunarodnog poslovanja.

Članstvo omogućuje sudjelovanje u brojnim komisijama ICC-a iz različitih područja međunarodnog poslovanja koje donose globalne standarde, kodekse, vodiče i smjernice međunarodne trgovine.

Međunarodno arbitražno sudište ICC-a (ICC International Court of Arbitration) vodeća je svjetska arbitražna institucija za rješavanje trgovačkih sporova.

U okviru ICC-a djeluje i Svjetska federacija komora (ICC World Chambers Federation – WCF) (www.iccwbo.org/wcf) kao ICC-eva globalna mreža trgovačkih komora kroz koju se potiče suradnja i razmjena najbolje prakse među komorama.

- Udruženju europskih trgovinskih i industrijskih komora Eurochambres – www.eurochambres.eu
- Udruženju mediteranskih trgovinskih i industrijskih komora ASCAME / Association Des Chambres de Commerce et D'Industrie de la Méditerranée (www.ascame.org)

Hrvatska gospodarska komora provodi i brojne aktivnosti u sklopu međunarodnih inicijativa od kojih se ističu:

- Strategija Europske unije za jadransku i jonsku regiju - EUSAIR (www.adriatic-ionic.eu) / Forum jadransko-jonskih gospodarskih komora (www.forumaic.org)
- Strategija Europske unije za Dunavsku regiju – EUSDR (www.danube-region.eu)
- Srednjoeuropska inicijativa (www.cei.int)

Strukovna udruženja i zajednice Hrvatske gospodarske komore intenzivno se učlanjuju u odgovarajuće asocijacije na europskoj razini i na taj način ostvaruju svoje interese (preko 35 krovnih međunarodnih i europskih udruženja). HGK je potpisala više od 340 sporazuma o suradnji s gospodarskim komorama iz više od 70 zemalja svijeta temeljem kojih se radi na jačanju bilateralne, ali i multilateralne gospodarske suradnje.

KONTAKTI HGK

SREDIŠNJICA

Rooseveltov trg 2, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 4561 555
E-mail: hgk@hgk.hr
Web: hgk.hr
Besplatni info telefon: 0800 1852

dr. sc. LUKA BURILOVIĆ, predsjednik
Tel.: +385 (0)1 4561 712
Fax: +385 (0)1 4828 365
E-mail: predsjednik@hgk.hr

URED PREDSEDNIKA
TINA TÖDTLING, predstojnik
Tel.: +385 (0)1 4561 713
E-mail: predstojnik@hgk.hr

SAMOSTALNA SLUŽBA ZA KOMUNIKACIJE I ODNOS S JAVNOŠĆU
Tel.: +385 (0)1 4561 561
E-mail: osj@hgk.hr

Odjel za odnose s javnošću

Odjel za multimediju
Tel.: +385 (0)1 4561 507
E-mail: izdavastvo@hgk.hr

SAMOSTALNA SLUŽBA ZA INFORMACIJSKU SIGURNOST I OBRAZOVANJE
doc. dr. sc. Petar Mišević, savjetnik predsjednika i voditelj Službe
Tel.: +385 (0)1 4561 723
E-mail: pmisevic@hgk.hr

Odjel za informacijsku sigurnost
Tel.: +385 (0)1 4561 513
E-mail: informatika@hgk.hr

Odjel za obrazovanje
Tel.: +385 (0)1 4561 687
E-mail: obrazovanje@hgk.hr

Odjel za upravljanje kvalitetom
Tel.: +385 (0)1 4561 551
E-mail: kvaliteta@hgk.hr

POTPREDSJEDNICI

Ivan Barbarić, potpredsjednik za međunarodne poslove i EU
Rooseveltov trg 2, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 4561 712
E-mail: potpredsjednik@hgk.hr

prof. dr. sc. Dragan Kovačević, potpredsjednik za poljoprivredu i turizam
Rooseveltov trg 2, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 4561-590
E-mail: dkovacevic@hgk.hr

Josip Zaher, potpredsjednik za trgovinu i financije
Rooseveltov trg 2, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 4561 624
E-mail: jzaher@hgk.hr

Mirjana Čagalj, potpredsjednica za graditeljstvo i promet
Nova cesta 7, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 4606 760
E-mail: mcagalj@hgk.hr

dr. sc. Tomislav Radoš, potpredsjednik za industriju i održivi razvoj
Nova cesta 7, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 4606 705
E-mail: trados@hgk.hr

GLAVNI TAJNIK
Marina Rožić
Rooseveltov trg 2, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 4561 718
Fax: +385 (0)1 4561 692
E-mail: glavnitajnik@hgk.hr

SEKTOR ZA GRADITELJSTVO I PROMET
Dario Soldo, direktor
Nova cesta 7, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 4606 707, 4606 726
E-mail: graditeljstvo@hgk.hr, promet@hgk.hr

Odjel za graditeljstvo
Odjel za promet

SEKTOR ZA INDUSTRIJU I ODRŽIVI RAZVOJ
Marija Šćulac Domac, direktor
Nova cesta 7, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 4606 705
E-mail: industrija@hgk.hr

Odjel za industriju
Odjel za energetiku zaštitu okoliša

SEKTOR ZA MEĐUNARODNE POSLOVE
Ines Obradović, direktor
Rooseveltov trg 2, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 4828 382
E-mail: coi@hgk.hr

Odjel za internacionalizaciju
Odjel za EU projekte i analitiku

SEKTOR ZA POLJOPRIVREDU I TURIZAM
Božica Marković, direktor
Rooseveltov trg 2, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 42826 066, 4561 570
E-mail: poljoprivreda@hgk.hr, turizam@hgk.hr

Odjel za poljoprivredu
Odjel za turizam

HRVATSKI NACIONALNI ODBOR MEĐUNARODNE TRGOVAČKE KOMORE – ICC HRVATSKA
Marina Rožić, glavni tajnik
Rooseveltov trg 2, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 4561 553
E-mail: icc@hgk.hr

CENTAR ZA DIGITALNU TRANSFORMACIJU I STRATEŠKI RAZVOJ
Sanja Šimić, direktor
Nova cesta 7, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 4606 701
E-mail: digitalna@hgk.hr

Odjel za razvoj digitalnih usluga
Odjel za e javne usluge

CENTAR ZA INOVACIJE I EU PROJEKTE
Danijela Čenan, direktor
Tel.: +385 (0)1 2078 001
E-mail: ciraz@hgk.hr

Odjel za inovacijski sustav
Odjel za konkurentnost gospodarstva
Odjel za pripremu i provedbu EU projekata
Odjel za praćenje i izvještavanje na projektima

STALNO ARBITRAŽNO SUDIŠTE PRI HGK
Hrvoje Sikirić, predsjednik
Andreja Čavlina, tajnik
Rooseveltov trg 2, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 4848 622
E-mail: sudiste@hgk.hr

SUD ČASTI PRI HGK

CENTAR ZA MIRENJE PRI HGK
prof. dr. sc. Jasna Omejec, predsjednica
Mirjana Košec, tajnik
Rooseveltov trg 2, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 4848 615
E-mail: mirenje@hgk.hr

U SASTAVU HGK DJELUJE 19 ŽUPANIJSKIH KOMORA I KOMORA ZAGREB

KOMORA ZAGREB

Vitomir Klasić, predsjednik (Bemis Manufacturing Group)
Marija Topić Crnoja, poslovni tajnik
Rooseveltove trg 2, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 4606-777
E-mail: hgkzg@hgk.hr
zg.hgk.hr

ŽUPANIJSKA KOMORA BJELOVAR

Jakov Čorić, predsjednik (Gala d.o.o.)
Martina Posavac, poslovni tajnik
Preradovićeve 4/I, 43000 Bjelovar
Tel.: +385 (0)43 274-060
E-mail: hgkbj@hgk.hr

ŽUPANIJSKA KOMORA ČAKOVEC

Mladen Križaić, predsjednik (Panex d.d.)
Dijana Krnjak, poslovni tajnik
Ivana Gorana Kovačića 2, 40000 Čakovec
Tel.: +385 (0)40 311-160
E-mail: hgkck@hgk.hr

ŽUPANIJSKA KOMORA DUBROVNIK

Nikolina Trojić, predsjednik
Pere Čingrije 6, 20000 Dubrovnik
Tel.: +385 (0)20 312-099
E-mail: hgkdu@hgk.hr

ŽUPANIJSKA KOMORA KARLOVAC

Zlatko Kuzman, predsjednik
Kralja Tomislava 19b, 47000 Karlovac
Tel.: +385 (0)47 612-111
E-mail: hgkka@hgk.hr

ŽUPANIJSKA KOMORA KOPRIVNICA

Krunoslav Vitelj, predsjednik
Frankopanska ulica 3, 48000 Koprivnica
Tel.: +385 (0)48 674-560
E-mail: hgkkc@hgk.hr

ŽUPANIJSKA KOMORA KRAPINA

Josip Grilec, predsjednik (Stražaplastika d.d.)
Janja Kantolić, poslovni tajnik
Trg Ljudevita Gaja 5, 49000 Krapina
Tel.: +385 (0)49 371-883
E-mail: hgkkp@hgk.hr

ŽUPANIJSKA KOMORA OSIJEK

Zoran Kovačević, predsjednik
Europske avenije 13, 31000 Osijek
Tel.: +385 (0)31 223-800
E-mail: hgkos@hgk.hr

ŽUPANIJSKA KOMORA OTOČAC

Joso Brajković, predsjednik
Milan Kranjčević, poslovni tajnik
Ul. kralja Zvonimira 16, 53220 Otočac
Tel.: +385 (0)53 773-307
E-mail: hgkot@hgk.hr

ŽUPANIJSKA KOMORA POŽEGA

Luka Balenović, predsjednik (Orljava d.o.o.)
Marko Dumančić, poslovni tajnik
Vukovarska 6, 34000 Požega
Tel.: +385 (0)34 273-260
E-mail: hgkpz@hgk.hr

ŽUPANIJSKA KOMORA PULA

Jasna Jaklin-Majetić, predsjednica
Damir Sirotić, poslovni tajnik
Carrarina 5, 52000 Pula
Tel.: +385 (0)52 378-100
E-mail: hgkpu@hgk.hr

ŽUPANIJSKA KOMORA RIJEKA

Prof. dr. sc. Heri Bezić, v. d. predsjednika
Vita Dujmović, poslovni tajnik
Bulevar oslobođenja 23, 51000 Rijeka
Tel.: +385 (0)51 209-111
E-mail: hgkri@hgk.hr

ŽUPANIJSKA KOMORA SISAK

Tihomir Babić, predsjednik (Pounje d.d.)
Brankica Grd, poslovni tajnik
Kranjčevićeva 16, 44000 Sisak
Tel.: +385 (0)44 522-583
E-mail: hgksk@hgk.hr

ŽUPANIJSKA KOMORA SLAVONSKI BROD

Drago Čugura, predsjednik (Đuro Đaković Mo-
taža d.o.o.)
Krešimir Rudec, poslovni tajnik
Matije Mesića 9, 35000 Slavonski Brod
Tel.: +385 (0)35 448-583
E-mail: hgksb@hgk.hr

ŽUPANIJSKA KOMORA SPLIT

Joze Tomaš, predsjednik
Obala A. Trumbića 4, 21000 Split
Tel.: +385 (0)21 321-100
E-mail: hgkst@hgk.hr

ŽUPANIJSKA KOMORA ŠIBENIK

Josip Laća, v. d. predsjednika
Fra Jerolima Milete 31, 22000 Šibenik
Tel.: +385 (0)22 311-600
E-mail: hgksi@hgk.hr

ŽUPANIJSKA KOMORA VARAŽDIN

Dragutin Gložinić, predsjednik
P. Preradovića 17, 42000 Varaždin
Tel.: +385 (0)42 405-400
E-mail: hgkvz@hgk.hr

ŽUPANIJSKA KOMORA VIROVITICA

Zlatko Pleša, predsjednik
Trg kralja Tomislava 6, 33000 Virovitica
Tel.: +385 (0)33 725-150
E-mail: hgkvi@hgk.hr

ŽUPANIJSKA KOMORA VUKOVAR

Vinka Ivanković, predsjednica (Hrvatska pošta-
ska banka)
Zmajeva 1, 32000 Vukovar
Tel.: +385 (0)32 441-155
E-mail: hgkvu@hgk.hr

ŽUPANIJSKA KOMORA ZADAR

Denis Ikić, predsjednik
Špire Brusine 16, 23000 Zadar
Tel.: +385 (0)23 211-747
E-mail: hgkzd@hgk.hr

PREDSTAVNIŠTVA HGK

PREDSTAVNIŠTVO HGK U BRUXELLESU

Dragica Martinović, direktor
Av. Palmerston 2, B-1000 Bruxelles, Belgium
Tel.: +32 2 2343-920
E-mail: cce.brussels@skynet.be

PREDSTAVNIŠTVO HGK U RUSKOJ FEDERACIJI

Jakov Despot, direktor
Ul. Iljinka 4, 109012 Moscow, Russian Federati-
on
Tel.: +7 495 2878-176
E-mail: hgkmoskva@hgk.hr

PREDSTAVNIŠTVO HGK U NARODNOJ REPUBLICI KINI

Dražen Holmik, direktor
Room 2712-13 Tower B, The Place No. 100
Zunyi Road, Changning District, Shanghai
Tel.: +86 21 6219 5780, +86 18 60164 8855
E-mail: ccshanghai@hgk.hr

PREDSTAVNIŠTVO HGK U REPUBLICI SRBIJI

Pero Mijakić, direktor
Marija Radulović, pomoćnik direktora
Topličin venac 19-21, RS – 11000 Beograd
Tel.: +381 11 2028 036
E-mail: hgkbeograd@hgk.hr

URED HGK U MOSTARU

Vitomir Lasić, samostalni savjetnik
Kneza Domagoja 12, BiH - 88000 Mostar
Tel.: +387 36 446 595
E-mail: hgkmo@hgk.hr

URED HGK U VELEPOSLANSTVU REPU- BLIKE HRVATSKE U BOSNI I HERCEGO- VINI

Nikica Pažin, ministar savjetnik
Maršala Tita 28, BiH - 71000 Sarajevo
Tel.: +387 33 651 451
E-mail: npazin@hgk.hr

Izdavač
Hrvatska gospodarska komora

Za izdavača
Luka Burilović

Pripremila
Samostalna služba za komunikacije i odnose s javnošću

Prijelom
GENS 94, Zagreb

